

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre
7 k. (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér. (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Kleon.

Budapest, március 28.

(v.) Mától kezdve új sarzsíra tettem szert — az Alkotmány jóvoltából. Az utolsó sarzsít tavaly ősszel kaptam, agrárius párfeleim ama tiszteltreméltó ujságától, amelynek homlokán a jóhangzású *Hazánk* név ékeskedik. Akkor engem, a földhöz ragadt koldust, akinél a templom egere sem lehet szegényebb, *uszorássá* neveztek ki. Ezen hogyan mulattam volna igen nagyot én, aki az uszorát hajh! mint szenvedő alany, szörnyű alaposan ismerem. Hát most levásik rólam ez a megtisztelő jelző s helyébe a *Kleon* lép. A néppárti főújság egyébiránt szerfőljöt kegyes: nem engem egyedül ruház fel eme névvel, hanem velem együtt minden liberális ujságíró. Aki nem irnak a Rakovszky Istvánék szájaize szerint, *Kleonnak* lettünk im valamennyien. De a fő-*Kleon* mégis csak én vagyok, társaim közt a legocsmányább, a legelvetemültebb. Én vagyok az, akit tüzzel-vassal ki kell irtani a föld színéről, — ha lehet.

Hölgyeim és uraim, önök bizonyára rég olvasták Plutarchosznak ama gyönyörű életrajzát, amelyet *Nikiászról*, Demoszthenesz és Alkibiadesz nagy vetélytársáról írt. Kár, mert ha emlékezniék még rája, most én fel lennék oldva ama kínos kötelesség alól, hogy én mondjam el önöknek ama *Kleonnak*, az én harmadfélezer évvel ezelőtt élt mintaképemnek, minden undorító tulajdonságait. Hát tetszik tudni, az a *Kleon* egy véresszájú, rondalekű demagóg volt Athénben. Hírhedt az ő tolokodásáról, szájakodásáról, romlott-ságáról s lelke alacsonyosságáról. Ellenfelét, a nemes *Nikiászt* begyalázta, megrágalmazta s Athén népét ellene a leggaládább módon felizgatta. Akit ocsmány szítkaival nem tudott *Nikiász*

mellől elragadni, azt megvesztegette, s akin a pénz sem fogott, hát azt egyszerűen eltétette a láb alól. Mert uralomra vágyott a nyomorult s Athént egészen a hatalma alá akarta hajtani. Ez volt *Kleon*. Rám méltóztatnak ismerni, ugyebár? Szakasztott olyan vagyok, mint ő. Tolakodom. Kofálokodok. Mindennapos kenyermeg a rágalom. Aki engem nem követ, arra egyszerűen ráküldöm Bokányit és a többi szocialista orgyilkosokat. Mert ura akarok lenni Magyarországnak, vetélytárs nélkül való korlátlan ura. Nem is miniszterelnöke, sőt nádorispánja sem, hanem császárja: még akarom alapítani a Vészi-dinasztiát. Aki még ezek után sem ismer reám *Kleonnak*, azon igazán nem segíthetek.

De szerencsére segít rajta az *Alkotmány*. Elmondja az töviről-hegyire az én büneim hosszú lajstromát. Hogy én „jövendelő ipart csinálók a közszabadságból, a politikából s a hazafiságból.” No ez a vád nagyon talál. Ez az én iparom, amit 25 esztendő óta üzök, roppantul jövendelő. A szegény néppárti bízományseseknek van rajta mit irigyelniük tőlem. Amit én magamnak s hat gyermekemnek (a jó isten Iartsa meg őket jó egészségben) összeharásoltam, az a rengeteg vagyon befelér a gróf Zichy Nándor ur igáskocsisa feleségének gyűszűjébe. *Én* jövendelő ipart üzök én a közéletbeli szerepléseimből. Pedig hát tessék elhinni, kínálkozik ám nekem is mód a pénzcsinálásra. De én óvatos ember vagyok: a legszélesebb vargabetéivel térek ki az utcából minden ilyes alkalomnak. Még csak osztály-sorsjegyet se veszek, nehogy egy főnyeremény katasztrófa jödjön rám. Mert ha istennek valamelyes csodája kiragadna szegénységemből, tüstént kisütnék rólam a néppárton levő kegyes ellenfeleim, hogy én voltam Csombor

mesternek eddig ki nem derített segítőtársá ama félmillió postalópásnál.

Hogy én rémuralmat gyakorlok: imhol a második vád. Én volnék hát az a terrorista, aki nemzeti fejlődésünk nyugalmát háborgatja? Talán bizony én tépegettem véresre a hazafias dalokat éneklő magyar fiúk füleit, nem Pavlovics Ljubomir? Talán én inzultáltam azt az osztrák kereskedőt, amért levele boritékára Brassót mert írni Kronstadt helyett, nem pedig Lurz Károly? Talán én állom utját a magyar lithurgiának, melyért sokszáz görög-katolikus hitű magyar epedez? Talán én rendezem az obstrukciót, mely rohamosan örli meg a magyar alkotmány mestergerendáját: a parlamentarizmust, mely a nemzeti vívmányok közt a legbecesebb s melyet dőreség feláldozni holmi vicinális méretű egyéb vívmányocskákért? Nem, az én rémuralmam nem ebben áll. A terrorizmust én azzal fejtem ki, hogy a legtisztességesebb férfiakat pellengére állítom. Hát álljon elő az a férfiú, akinek tisztességében én valaha kárt tettem. A néppárt, melynek a gyanúsítás a mindennapi kenyere, sehohsem fog kifürkészhetni ilyen áldozatot. Pedig nyüzösög körülöttem elég ellenfelem, aki valamikor fel akarta dálni becsületemet s akinek utóbb elég csábítóan kínálkozott felém egy-egy sebhely Achilles-sarka. De én soha senkin bosszút nem álltam, mert azt tartom, hogy magyar ne ölje a magyart, mivelhogy mink, sajna, kevesen vagyunk és temérdek sok az ellenségünk. Am viszont sem magamat, sem a magam igazait nem hagytam másoktól bántani. Aki ideáljaim felé sáros kézzel közelített, annak utját szegtem; s aki engem megrágalmazott, azt felelősségre vontam. *Ez* az én rémuralmam: hogy piszkot magamon és meggyőződésemen nem türtem. S ezennel fogadom, hogy eme terrort állhatatosan foly-

TÁRCA

Középkor.

A vár-kisasszony fölriadt,
Kardcsattogásra ébredt...
Mint hogyha lenn zaj hangzanék,
Dobogva küzdenének!

Gyorsan felölti fátyolát
S magányos ablakából
Rémült szemekkel széttekint...
De halk, nyugodt a távol.

Nincs semmi nesz. Holdfény megreng
A mozdulatlan fákön.
Szellő zizegve surran el
Bokron, fűvön, virágon.

Szép, csöndes éj. Magasztos éj.
Szerelmet ébreszt bája.
Olyan dicső, hogy a leány
Hó-karjait kitarja...

Az éjbe tárja karjait
Tülrádó gyönyörrel!...
Szemébe könny győl... Ajakán
Az üdv sóhajja tör fel.

Lovagja titkolt, szent nevét
Suttogja önfeledve
S elalszik újra boldogan,
Szűz-vánkosára fekve.

Lovagja végsőt most sohajt
Gyótró, nehéz sebében.
Az ablakon függ tört szeme
Némán, merőn, setéten!

Abrányt Emél.

A báró nem tapsol.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Maga az esemény — mint egy igen érdekes könyvben*) olvasom, — így történt: Egy ünnepelt színész, *Lemaure* kisasszony 1735 március 10-ikén, a *Jephé* című opera első előadásán, melyen a király (XV. Lajos) is jelen volt, játék közben egyszerre beszüntette az éneklést és dühösen kiment a színpadról. Nem volt rá mód, se könyörgéssel, se fenyegetéssel, hogy visszamenjen a színpadra és folytassa a szerepét. Sőt magára kapta a ruháját, kocsiba ült és elment. Az előadást kénytelenek voltak a legnagyobb zavarok közt nélküle, aki pedig a főszerepet játszotta, megtartani, mely körülményen a király annyira dühre gerjedt, hogy elrendelte a kisasszony elfogatását s a *For-l'Évêque* nevű színészbörtönbe való elzáratását, ami akkortájt egyetlen, de radikális módja volt a szeszélyes színpadi csillagok megfélemezésének.

A könyv, melyről említést tettem, több ver-

*) Émile Fawre: Grands seigneurs et comédiennes. Páris. Dentu et Comp.

ziót mond el ennek a páratlan esetnek a megmagyarázására. Némelyek szerint *Lemaure* kisasszony valami primadonnaháború miatt szánta el magát erre a furcsa lépésre. Mások szerint azért ment ki a színpadról, mert rosszul lett. Mindez azonban nem érdekes, elvégre is az egész esemény olyan jelentéktelen, hogy egy szóval se tennék róla e helyen említést, ha nem volna — egy harmadik verzió is. Ez aztán oly szép, olyan érdekes és olyan emberi, hogy az ujjkor valamelyik nagy elbeszélője is kitalálhatta volna.

Szólt pedig ez a verzió a következőképpen: *Lemaure* kisasszony, akiről egyébként kortársai úgy nyilatkoztak, hogy se nagyon szép, se nagyon elmés nem volt, ellenben gyönyörűen énekelt, a maga korának legünnepeltebb színésznője volt. Valahányszor az opera színpadján megjelent, tomboló tapsvihár fogadta, virágos hullott feléje s ünneplésében résztvevő Páris egész arisztokráciája, élén magával XV. Lajossal. Pártfogójául egyik nagy és gazdag ur a másik után jelentkezett s ő valóban a legnagyobbat választotta ki közülük. Főjellemonása a szeszélyesség volt. Szeszély dolgában tultett minden addigi kapriciózus színésznőn s igazgatói beleöszültek a szeszélyeibe.

Történt egy napon, még pedig a fentebb említett 1735 március 10-én, hogy a *Jephé* operában énekelni kezdte a szerepét. Az első ária után hatalmas tapsot kapott s még hatalmasabbat a második és harmadik után. A negyedik ária végén újból kitört a taps és ekkor *Lemaure* kisasszony végignézett a földszinten, ahol az akkori szokás szerint nem ültek, hanem álltak a nézők, s észrevett egy urat, aki nem tapsolt. Körülötte mindenki lázban tapsolt, egyedül ő állott hideg, unott arccal, összefont karokkal, miközben jobbra-balra nézdegélt és az ismerőseit kereste a szemével a nézőtérben. Ez az ember fiatal volt, elegáns és feltűnően szép. Érthető volt tehát, hogy *Lemaure* kisasszonyt érdekelte a részvét-

tatni fogom ezentul is. S ha ezért az ultramontán gyűlölet a Kleon névvel tisztel meg, hát büszkén fogom e nevet viselni. Notabene, ez a Kleon — így beszéli Plutarchosz — megnyert a spártaiaktól egy csatát, amelyre Nikiász nem mert vállalkozni. Óh, ha én megnyerhetném azt a csatát, amelyre gondok, beh szívesen maradnék a porondon.

Harmadik bűnöm az, hogy Ehrhardt ügyét a magamévá tettem. Az Alkotmány hozzátehetné, hogy a *Prohászkdét is*. Mit tagadnám, nekem tetszik az a katolikus reform-mozgalom, mely a középkor sötét hagyományait ki akarja gyomlálni az egyház talajából s mely azt akarja hidalni azt az örvényt, amely a katolicizmus és a modern művelődés közt tátong. Erre a bűnömre vagyok én a legbüszkébb. Mert zsidó létemre és szabadkőműves létemre ezzel mutattam ki teljes elfogulatlanságomat ama katolikus tábor iránt, amelynek ultramontán kuckójából a legszajlabb gyűlölet, valóságos kannibáli indulat lobog felém. És akár tetszik a haladás átkodott ellenségeinek, akár nem: én igenis szemközt fogom állítani ezentul is az ő istentelen és krisztustalan, mert gyűlölködő és haladást gátló vakhítúkkal azt a felvilágosult, megtisztultabb világélfogást, mely a katolikus reformmozgalom vezetőinek műveiben nyilatkozik meg. Beszélék én még Ehrhardtól, akit Bécsből az ultramontánok kimarart, mert az egyház zsílipjét meg akarta nyitni a kultuszszellem üde áradatának s akit most a strassburgi egyetem hívott meg a katolikus teológia tanszékére. Beszélni fogok én még Schellről, aki most írta meg Krisztus életrajzát oly felvilágosult szellemben, hogy a klerikális reakció denevérei ijedten rebbennek szét e fényzőn láttára. Beszélék még Krausról, akit a rothenburgi püspök még halál porában is megrágalmaz civilizált katolikus gondolkodásáért. Az ő törekvésük egyike a jelenkor legnagyobb és legbiztosabb tünetének. Gondolataik minden felekezetnek közkincsei s nekem nemcsak jogom, hanem kötelességem is, hogy az ő eszmekörüket a magyar közönséggel megismertessem. Hiszen ők nem ama konok obszkurantizmus számára írtak, mely műveiket, ha már az indekzere nem juttathatja, legalább elikkasztani szeretné az önálló gondolkodásu nagyközönség elől. Tehát, ha bűn

volt e mozgalommal foglalkoznom, akkor vegye tudomásul a néppárti főújság, hogy sürűn szándékozom visszaesővé lenni.

Kleon továbbá azért is vagyok, mert „az élő hus parázna kultuszát a művészet nevében dicsőíttem“. Bocsnatott kérek, de színházi kritikus én nem vagyok. Egyáltalában utjabban ilyes színi kritikát csak egyet olvastam. A *Bob herceg* című operett jubiláris előadása ötletéből egy helybeli újság a tüneményes siker kulforrását — szóról-szóra idézek — így fejtette meg: „E kulforrás egy büvös, titokzatos, hatalmas mozgató erő, mely nem egyéb, mint a felebredt keresztény magyar társadalom.“ Irta pedig ezt az Alkotmány, 1903 március 13-ikán megjelent számának tárcájában.

Egyik következő oka az én kleonságomnak az, hogy Blaskovics Ferenczel perbe szállottam. Eme vád ellen nem védekeztem. Sőt elégtétellel fogadom, hogy Blaskovics Ferencet, aki *szabadelpárti* képviselő, a *néppárti* sajtó védelmei ellenem. Így hát újabb okmányyszerű bizonyíték keletkezett arra nézve, hogy csakugyan készülődélen van a régi egyházpolitikai ellenzék sztratégiai felvonulása.

Mindezek után van egy újabb adatom, amelyről fogva magamra kell csakugyan Kleonban ismernem. Hogyne lennék Kleon én, amikor ellenfeleimről kiderül, hogy valóban *Nikiászok*? A jó öreg Plutarchosz feljegyezi Nikiászról azt a pikáns adatot, hogy egyszer nem ment el valahová, ahol pedig erősen várták: — *egy athéni népgyűlésre*.

ORSZÁGGYŰLÉS

Budapest, március 28.

A tegnapi átrófált névszerinti szavazás töltötte ki az ülés első óráját. Aztán egy kis alkalmi vitaközvetés következett, hogy mikor térjenek át a kérvényekre s mikor az interpellációkra. Végre valahogyan megállapodtak s akkor *Polcsner Jenő* és *Luby Géza* kibeszélte az ülést egy óráig. A kérvények során még mindig a fedezetlen határidőzetel kérdése körül vesztegekünk s tovább ma sem jutottunk, mert csak *Sághy Gyulán* volt alkalma nyilatkozni, aztán kifogytunk az időből s át kellett térni a interpellációkra.

Három interpelláció volt a mai porció. Nagyobb jelentőséget a szélsőbal is csak *Barta Odón* interpellációjának tulajdonított s mert biz-

valósággal szerelmes lett a szép és hideg ismeretlenbe. 1744-ben, egy szép tavaszi délutánon meglátta a ligetben, amint lovon elvágottat mellett. Hirtelen megállította kocsiját, kiugrott belőle, még pedig oly hűvvel, hogy a felhágón megbottolt és elesett. Mire felégették a földről, a vágatott lovas már árkon-bokron túl volt.

Ez az eset annyira impresszionálta *Lemaure* kisasszonyt, hogy még aznap este bejelentette a színpadtól való visszavonulását s elhagyta dicsősége színhelyét, az operát.

Mikor megkérdezték tőle, hogy miért tulajdonított ekkora fontosságot ennek a jelentéktelen dolognak, így kiáltott fel:

— Nem bállok semmit! Jó, hát nem lesz a szeretőm. De férjem lesz, erre esküszöm és tapsolni fog nekem!

Körülbelül egy évvel később meghívta a király Versaillesba, hogy a dauphin esküvője alkalmából rendezett ünnepségeken énekével közreműködjen. Oriási közönség gyűlt egybe, hogy énekét hallhassa. Felépése előtt megismerte a közönség közt a hideg ifjút. Örömtől ragyogva fordult egyik ismerőséhez:

— Ki az a fiatalember?

— Montbruel báró.

— Nő?

— Nő. Szép fiatal felesége van.

A kisasszony erre a feleletre kissé elgondolkodott, aztán így szólt:

— Bah! Hát várni fogok.

Azzal felment a pódiumra, belefogott az énekébe s ezen a napon történt meg először, hogy hamisan énekelt. A hideg báró természetesen megint nem tapsolt neki.

Es *Lemaure* kisasszony várt, még pedig

tosra vette, hogy a zágrábi zavargások fölkarvájának a szenvedélyeket, óvatosságból már előre megcsinálta a táborakat azt a bizonyos két ívet, hogy névszerint való szavazást és persze mindjárt halasztást is kérjen. De nem került rá sor. Mert *Barta Odón*, hiteles jelentések hiányában, egyelőre óvatosan beszélt s *Szell Kálmán* miniszterelnök ugyanaból az okból nem adott végleges választ. Szavazásra tehát nem volt alkalom. Nagyon jó hatást tett azonban, hogy a miniszterelnök keltező erélyvel hangsúlyozta a magyar állam méltóságának sérthetlenségét s a legerélyesebb megtorlást helyezte kilátásba.

Egy kis pikantéria is csuszott az interpellációba. *Barta Odón* valahogyan arra célzott, hogy a zágrábi zavargásokat talán bécsi kéz rendezi.

A miniszterelnök mosolyogva jegyezte meg: — Bajos így tapogatózni. Nem tudom, ki rendezte. Mindenesetre helytelen volt, hogy rendezte. *De lehet, hogy a zúzávargás most egyáltalán a levegőben van...*

A szélsőbal egy kissé mozgott. Nem tetszett neki a célzás. De a többség nagyon helyénvalónak találta s élénken megtapsolta a miniszterelnököt, aki most már az egész közveleménynek érthetően hangsúlyozta, hogy a rendről mindent gondoskodni fog és hogy a törvény Budapesten is, Zágrábban is törvény.

A másik két interpelláció nem zavart vizet. *Trubinyi János* és *Pozsgay Miklós* interpellált.

A képviselőház ülése március 28-án.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Gróf Apponyi Albert*.

A kormány részéről jelen vannak: *Szell Kálmán* miniszterelnök, báró *Fejérváry Géza*.

A ház elhatározza, hogy tekintettel az öt bejegyzett interpellációra, két órakor megkezdí tárgyalásukat; egy órakor kérvényeket tárgyalnak.

(Névszerinti szavazás.)

A ház ezután névszerinti szavazás után 116 szóval 36 ellen tudomásul vette a miniszterelnök tegnap választását *Fichler Győző* interpellációjára.

(Az ujoncjavaslat.)

Polcsner Jenő követeli az önálló magyar hadsereg felállítását.

Báró *Fejérváry Géza* honvédelmi miniszter: Még ma? (Derűség.)

Várady Károly: Inkább ma, mint soha!

Polcsner Jenő osztja *Beksis Gusztáv* azon véleményét, hogy a hadsereg belső szervezeti rendelkezései jog felségjog de hangoztatja, hogy a magyar nemzetlő eredő felségjogokkal nem lehet németül tenni a hadsereg nyelvét. A magyar nyelv szuverenitásának mindentűt, tehát a hadseregben is érvényesülnie kell.

lensége. Ez még soha nem történt meg vele. A következő áriát már neki énekelte, reászögezve a szemét; neki játszott, feléje hajladozott, de hiába. Az ének után kitért a taps, de a nyugodt ifju megint nem tapsolt. Mozdulatlanul, hidegen állt a helyén és nem is nézett a színpadra.

Ekkor történt, hogy a különben is exaltált és szeszélyes primadonnát ez úgy kiharozta a sodrából, hogy kapta magát és faképnél hagyta az egész előadást. Sirva érkezett az öltözőjébe s ott tintát, tollat kért. Levélpapírára néhány szót írt s előhívatta a fodrásznőjét:

— Vigye ezt el, addig kutasson, amíg meg nem találja, s még szóval is mondja meg neki, hogy hazaszaladtam és otthon várom.

De hiába várt. A szép arisztokrata ifjút sehol nem tudták megtalálni. A kisasszony erre összetörte a lakásában található összes porcellánokat, felpofozta a szobalányát s éppen nyugalomra akart térni, mikor érte jöttek s a király parancsára a For-l'Évêquebe zárták. Innen a szeretője, *Achille de Harlay*, néhány nap mulva kiszabadította és de la Garde abbé közbenjárására a kisasszony visszament az operához.

(Mellékesen jegyzem meg, hogy de la Garde abbé ezért a közbenjárásért „a királyi udvar ünneprendezőjévé“ nevezte ki XV. Lajos, Pompadour marquise pedig alkönyvtárosává tette meg kétezer font fizetéssel s ezenfelül ezerkétszáz font járadékot biztosított neki.)

Mint az életrajza mondja, 1737-től egészen 1744-ig a kisasszonynak valóságos mellékfoglalkozása lett, hogy azt az embert keresse, aki legjobb diadala napján nem tapsolt neki. Hiába kereste, nem találta, azt se tudta róla, hogy mi-nek hívják, s ez a dolog annyira izgatta, hogy

tizenhét hosszú esztendeig. 1762-ben megtudta, hogy *Montbruel bárónak* meghalt a felesége, ő maga vagyonilag tönkrement s vidéki birtokáról Párisba érkezett.

— Most — mondta *Lemaure* kisasszony — ha már huszonhat esztendeig hí maradtam a szeszélyemhez, most végre a kezembe kerül!

Még azon a napon fölkereste.

Hogy mi történt közöttük, senki se tudja. Elég az hozzá, hogy három héttel később a megvénült, de gazdag *Lemaure* kisasszony *Montbruel báróné* lett. Ekkor már ötvenéves volt, de kora nem nagyon látszott meg rajta. Büszkeségéből soha nem szólt az urának arról, hogy miért érdeklődött oly nagyon iránta. Azt akarta, hogy a báró egyszer saját jószántából, önkéntelen lelkességéből tapsoljon neki.

Kilenc évvel később hosszas alkudozások után fellépett a nyilvánosság előtt. A *Celys*-ben énekel. Utójjára még szépen kicsinosította magát s hangja is még fényében ragyogott az estén. A zsúfolt nézőtér tombolt, tapsolt mindenki, csak egy ember nézte hideg nyugalommal, összehajtott karekkel: az ura, *Montbruel báró*. Ez már így volt, ez volt az ő szokása, ő színházban nem tapsolt.

Ebbe az ötvenkilencéves asszony majdnem belebetegedett. De önéretből nem szólt az urának semmit.

1780-ban meghalt a báró. Mikor haldoklott, a feleségének eszébe jutott az egész nagy küzdelem, melyet a tapsért vívott, odament az ágyához és a két kezét megfogva, egyiket a másikhoz akarta érteni. De már későn volt. A báró meghalt, a keze hideg-mereven csuklott alá.

A báró nem tapsolt.

Molnár Ferenc.

EMPIRISMUS

50 kr.) Kapható a Diana-gyógyszertárban, Károly-körút 5. (Megrendelések forduló postával eszközöltek.) Ártalmatlan növényi részeket tartalmaz, miáltal a nagy közönség mint házi cikket vásárolja a gyógyszerárakban. Vigyázzunk, mert az eredeti angol készítmény csak üvegekben kapható.

Törvényeink biztosítják azt is, hogy a magyar eszdeken magyar elvények használhatóak. Miért nem tejesítik a törvény szellemét. Miért nincs egy önértékes miniszteri tanácsos, ki ezt tanácsosná a királynak?

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter: Kérjék meg Zichy Jenőt! Az talán megteszi. (Derültség)

Foiosner Jenő kifejezi ezután bizalmatlanságát a jelen rendszer ellen s okait Végül kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Luby Géza fejtegeti, hogy a védelem közössége nem jelenti a közös hadsereget. Eppen ezért veszélyes közölgünk a jelen javaslat is. Tönkrement az ország a nagy katonai terhek miatt, melyeket dinasztikus érdekek miatt hozunk s nem nemzeti érdekek szempontjából. Elmondja a német-francia háború előzményeit, valamint a 48-as eseményeket, amelyekből azt akarja bizonyítani, hogy a hadsereg jósága nem a mennyiségtől, hanem a minőségtől függ. Nem fogadja el a javaslatot. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Elnök az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szűnet után átérték a kérvények tárgyalására.

(A fedezetlen határidőzűlet.)

Sághy Gyula: Felszólalásában az a szempont vezeti hogy a fedezetlen határidőzűlet megoldásának kérdését egy lépéssel előre vigye. Tiltakozik azon jelölés ellen, mintha szóló és társai, ki a fedezetlen határidőzűlet ellenségei, az egész határidőzűlet elterelését követelnék. A fedezetlen határidőzűlet kinövése a törzsei intézménynek és egyike a legveszedelmesebb hazárdjátékoknak. Már pedig az utóbbiakat törvény iltudzi. Az egész börzeintézmény külföldről lett hozának importálva, tehát jogosult volna azon rendszabályokat életbe léptetni, amelyeket külföldön felállítani szükségesnek tartottak. A fedezetlen határidőzűlet éppen nem olyan ártatlan dolog, mint amilyennek védői azt állítják. Magrontja a társadalmi osztályok különböző rétegeit s már magában véve az a körülmény, hogy egyes osztályoknak kedvezményt nyújt más osztályok rovására, elegendő arra, hogy ellene a sorompóba lépjenek. Igaz, hogy a börze vezető férfiai a megtisztítást tartják szem előtt, de nincs semmi biztosítás, hogy ez a szándék állandó marad. Erre törvényes biztosítékok szükségesek. A fedezetlen határidőzűlet nem is az igazi kereskedelem, mert nem produktív foglalkozás, mely tisztességes közvetítésre törekszik. Mert ha az volna, akkor nem volnának ellenségei s nem is lehetne azt játéknak minősíteni. Különben is meggyőződés, hogy a fedezetlen határidőzűlet éppen a tisztességes gabonakereskedelm szennvedett legjobbat. Az agráriusok éppen ezért törekednek a harmoniára a különböző gazdasági körök között, de követelik a visszaélések megszüntetését. Ha az megtörténik, akkor meglesz a harmonia. A kérvényi bizottság javaslatát pártolja. (Helyeslés jobboldalon.)

Következnek az interpellációk.

(A stomfai választás.)

Trubnyai János az 1901-iki stomfai választás miatt interpellálja a belügyminisztert: Van-e tudomása arról, hogy Pozsony vármegyénél az 1901. október 2-án országgyűlési választást vezető küldöttségi elnökök ellen belügyminiszterileg elrendelt fejelemi elővizsgálat irataiból azon jogkönyvet, amely a vád alapját képezte — amennyiben benne az elnök expressis verbis kimondja, hogy a II. küldöttségi elnök azon indoklással, hogy ő a választást tisztának nem tartja, a jogkönyvek átadását megtagadta, s ennek következtében a választást be nem fejezhette, illetve nem tudván kinevezni a numerikus többséget, a mandátumot nem hirdette ki — elűntették; — következképp lelebbezzes alkalmából a közigazgatási bíróságban nem terjesztették fel? Ha nincs, akkor e haladéktalanul erről tudomást szerezni és a felőlés közegek ellen a törvény szigorával eljárni? Mintán ennek következtében az egész eljárás iluzióriussá lett szándékozik-e a belügyminiszter ur új eljárását elrendelni?

Szöll Kálmán: Amint a t. képviselő ur maga is konstatálta, én ezen választás, illetőleg az e körül észlelt szabálytalanságok és érvénytelenségek ügyében egy igen világos, határozott és — mondhatom — kemény rendeletet adtam ki Pozsony vármegye központi választmányának. (Igaz! a baloldalon.) Fejelemi eljárást rendeltem el; az megtörtént. A fejelemi eljárást — mint méltóztatik tudni — nem én vezetem. (Ugy van! baloldalon.) hanem a törvény írja elő, hogy ez miképp vezetessék. Épp a választási szabadság biztosítása céljából és a kormányhatalomról való függélenítése érdekében azt rendel a törvény, hogy a központi választmány teljesen autonóm és abszolúte semmiféle összekötésben a miniszterrel nincs, kivéve egyes rendelkezéseket, amelyeket a törvény megszab. Ez a fejelemi vizsgálat is ebben a báltskörben folyt le s aztán felolvát, amint a törvény előírja a többi stádiumán át is. Ha tehát úgy áll a dolog, amint a t. képviselő ur mondja, én mindenesetre a dolognak utána járok nézni, és ha törvénysértést látok s a törvény megadja nekem az eszközöket arra, hogy azokat megtorolhasam, akkor meg is fogom azokat torolni és az eljárást meg fogom indítani. (Helyeslés jobboldalon.) Azonban csak a tények megállapítása után intézkedhetem, mert csak akkor szerezhetek magamnak meggyőződést az eljárás megindításának szükségéről.

Hogy én így kívánok eljárni, arról tanuságot adtam első rendelettemmel, amint azt a t. képviselő

ur is tudja. (Igaz! Ugy van! baloldalon.) Tehát bennem tökéletesen megvan az elhatározottság arra, hogy — ha történék megint szabálytalanságok s a törvény megengedi, hogy megtorolassanak — én bizonyosan meg is fogom azokat torolni. Kérem válaszm tudomásulvételét. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Trubnyai János tudomásul veszi a választ.

A Ház a választ tudomásul veszi.

(A zágrábi tüntetés.)

Barta Ödön azt hiszi, hogy a zágrábi zavargás kuforrása Bécsben van, ahonnan a horvátokat ellenlünk ingerlik. Interpellálja a kormányelnököt: 1. Van-e tudomása a miniszterelnök urnak a horvátországi legújabb zavargásokról és különösen arról, hogy ott a magyar állam intézményeit, címerét, jelvényeit durva sérítésekkel illetik? 2. Tisztában van-e a magyar kormány ezen államellemes mozgalmak céljával; ismeri-e a mozgató erőket, melyekre ezen mozgalmak támaszkodnak? 3. Mit szándékozik a kormány tenni, illetve mit tesz, hogy a magyar állam területén minduntalan fellépő emez állambontó törekvésekkel ellőleg megtorolassanak és a magyar állam tekintélye az állam horvát területén helyreállítsassék?

Szöll Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Azokról az utcai zavargásokról, amelyek az utolsó napokban Zágrábban jelentek, van ugyan tudomásom, de különösen a tegnap este történt zavargásokról mégsem olyan kimerítő, hogy azokra vonatkozólag részletes felvilágosítással szolgáljak. De annyit mondhatok, hogy amennyiben úgy áll, amint a t. képviselő ur mondja, hogy a magyar állam címerét, a magyar állam jelvényét horvát területen sérítés illette, hát az meg fog toroltni, az meg fog minden áron és minden módon, amennyire lehet, előzetesen is akadályoztatni. (Helyeslés a jobboldalon.) Amennyiben nem, kellő büntetésben és megtorlásban fog részesülni. (Helyeslés a jobboldalon.) Hogy mik a forrásai ezeknek a zavargásoknak ottan, nagyon nehéz azt így konstátálni és azokra az elemekre szétbontani amelyekből azok itt-ott jelentek. Hát talán az is egyik oka, — talán, így mondom — hogy most, ur! látszik, ezek a zavargási vállalkozások a leggyökebb vannak; Csatánában is zavarognak a diákok, Budapesten is, Zágrábban is, már aztán ki-ki a maga útján és a maga céljai szerint. Az egyik helyen olyan a motívum, amelyet mindannyian előlünk, a másik helyen olyan, amelyet nem mindnyájan itélnek el. Bizony ezek a dolgok nagyon nehezen tisztázhatók így lapidáris, egyszerű kijelentésekkel. Itt is bizony azok mindenféle járulhatott ehhez a dologhoz és sokból támadhatott, mindenesetre helytelen dolgokból és helytelen törekvésekből, helytelen fellegásokból és olyanokból, amelyek nemcsak erkölcsileg kárhözhatat, ha a magyar állam jelvényeit illették, hanem amelyekre vonatkozólag a megtorló intézkedéseket az ottani hatóság meg is tehte, vagy meg is fogja tenni, ha még eddig nem tehte volna meg és ha nem tehte volna meg, intézkedni fogok, hogy megtegye.

És azután válaszul a t. képviselő urnak és kérem, méltóztatassék válaszat tudomásul venni. (Helyeslés jobboldalon.)

Barta Ödön szerint a horvát bálnak már meg kellett volna tennie az egész dologra vonatkozó jelentését.

Szöll Kálmán miniszterelnök: Tesz is a bán jelentését.

Barta Ödön felolvassa az újságoknak a zavargásra vonatkozó referátját. Nem az a kérdés most, hogy micsoda megtorlás lesz a demonstrációért, hanem az, hogy micsoda garanciák vannak arra, hogy ott bennünk állandóan ne sértegetsenek, hogy ott az alkotmány ellen ne lázonghassanak. Egészen más volna, ha Zágrábban az alkotmány mellett demonstrálnának. Kéri a kormányelnököt, ne olyan léligmeddig tréfás szempontból itélje meg a zágrábi tüntetést, amint előbb nézte, mikor a zágrábi zavargást összekapcsolta a budapesti egyetemi halgatók tüntetésével. Ezzel a miniszterelnök csak bátorítja a lázongókat.

Szöll Kálmán: Mindenekelőtt engedje meg a t. Ház, (Halljuk! Halljuk!) a jobb-és baloldalon) hogy pár szónyi észrevételt tegyek. En abban nem látok semmi abnormalis dolgot, — s azt hiszem, a Ház sem — hogy nekem még arról, ami tegnap Zágrábban történt, okadatott, egészen részletes és a tényállást minden körülményeivel együtt megállapító jelentésem nincs, nem is lehet. (Ellentmondás a szélsőbaloldalon.) Egészen más a lapoknak hirszoigálata. Az a hirszoigálta gyors, de nem mindig egészen megbízható és nem mindig tökéletes. Azt t. képviselőtársam csak úgy tudja, mint én. Vajjon mindig igaz-e, ami sürgönyökben megjelenik? S kérdem a t. képviselő urtól, lehet-e hivatalos jelentést tenni egy tegnap este történt dologról, mielőtt az megállapították, kideríteték? Kérdem, lehet-e telefonon pár óra után tenni? Nohát nem lehet. Ne tessék a dologt ilyen szemüvegen keresztül nézni. (Helyeslés a jobboldalon.) S ha a t. képviselő ur engem megrovott azzal, hogy talán tréfásan mondtam valamit, úgy, azt hiszem az is tréfászamba megy, hogy tegnap este történt dolgokról ma nekem részletesen megállapított jelentésem legyen. (Ugy van! a jobboldalon. Zaj a szélsőbaloldalon.)

Szatmári Mór: Botrány, hogy nincsen!

Szöll Kálmán: Szatmári t. képviselő ur a hirlapi hirasdóhoz nagyon érthet, de hivatalos dolgok mikénti kezeléséhez kevésbé ért, ha ilyen felszólalás után kell arra következtetést vonnom; mert ismétlem, tegnap este történt dologról okadatott, minden tény-körülményt magában foglaló jelentés még nem lehet-

éges. (Ugy van! a jobboldalon.) Ami pedig azt illeti, hogy a t. képviselő ur szerint, amit én mondtam, az felbátorítás lehet, ez ellen tiltakozom és azt hiszem, a képviselő ur sem impudál az azt nekem. Hiszen erőlyesen kijelentetem, hogy ba úgy áll a dolog, hogy abban a tüntetésben volt törekvés a magyar állam integrálását, jelvényeit, címerét bántani vagy sértni, a magyar felirásokat lerombolni, ba volt illyesvalami, úgy én azt nem csak helytelenem, hanem követelem annak megtorlását. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Hát, engedelmét kérek, ez talán csak nem felbátorítás? En azt tartom, hogy akár Zágrábban, akár Budapesten egyenlőnek kell lennie a magyar állam tekintélyének (Élénk helyeslés.) és a magyar állam erejének is; azt tartom, hogy a magyar államnak az ő erejével, akár Budapesten, akár Zágrábban fenn kell tartani a törvényt, de a törvényt minden változás nélkül. (Altalános, élénk helyeslés.) Ez az állásponatom és azt hiszem, hogy Barta Ödön képviselő urnak ez ellen kifogása nem lehet.

Barta Ödön: Ez ellen nincs kifogásom!

Szöll Kálmán: Észert gondolom, nem is hiszi és komolyan nem is bibehe a képviselő ur, hogy ebben bátorítás lenne. Ami pedig azt a verzót, vagy azt a kis meggyezést illeti, hogy ba Zágrábban tüntető körmenetet rendeznek tel nem adott és Horvátországot megillető jogoknak megtartása érdekében. — ab inverso ez azt teszi, nem is jelenthet egyebet, mert különben semmit sem jelent — hogy Budapesten törtétek tüntetések a jogteladás ellen és az ellen, hogy a magyar államnak, a magyar nemzelenek a most tárgyalás alatt levő törvényjavaslattal bizonyos jogait akarnók elrabolni, engedelmét kérek, hogy volt ez alkalmaszva, hogy nem, mi volt ennek a célja, mi indokból történt, nem tudom, de helytelenül volt alkalmaszva s az ellen én tiltakozom. (Helyeslés jobboldalon.) Tiltakozom az ellen, hogy az én politikámban, annak következtésében, egyes ténykedéseimben, akár melyik törvényjavaslattal, vagy a jelenlegi törvényjavaslattal is bármiféle jogteladás lenne, akár közjogi, akár alkotmányjogi, akár más tekintetben. (Helyeslés jobboldalon.)

Különben én annyira fontosnak tartom e kérdést, hogy miután nekem a tegnapi dologról nincs jelentésem, nem is kérem, hogy a Ház ezt a válaszat tudomásul vegye. Szükségesnek tartottam csak Barta Ödön képviselő ur felszólalására a magam részéről ezzel a válaszzal élni, illetve ezzel szolgálani; ba azonban a jelentés előttem lesz, akkor kimerítem a dologt. (Altalános élénk helyeslés.)

Barta Ödön a tudomásulvétel tekintetében lüggőben tartja elhatározását.

(Középiskolai tanárok fizetése.)

Fosnagy Miklós interpellálja a köznevelési minisztert: Azon kérdést bátorodom tenni Wlaccs Gyula kultuszminiszter urhoz, vajjon mit szándékozik tenni azon középiskolai tanárokkal, kiket 1902. évi július hónapját kezdve megfosztott az országves előléptetéséről, hogy a IX-ik fizetési osztályból a VIII-ik fizetési osztályba léphessenek elő? Mivel szándékozik ezeket a tanárokat a t. kultuszminiszter ur kárpótolni az öket már eddig is ért anyagi veszteségeikért?

Elnök az interpellációt kiadja a kultuszminiszternek és az ülést berekeszti.

Ülés vége déltán három órákor.

BELFÖLD

Apponyi és a tüntető ifjuság. A főiskolai fiataliságnak szerdára tervezett demonstrációjáról egy estilap azt írja, hogy az ország összes főiskoláinak ifjusága résztvesz benne, de a parlamentbe csak egy kisebb számú küldöttség megy tisztelogni a képviselőház elnökéhez, Holló Lajos országgyűlési képviselő vezetése alatt. Ugyancsak Holló Lajos adja át az ifjuság kérvényét az elnöknek. Az ifjuság ezután a városban körmenetet fog tartani. A nap eseményét szabadságkalmával zárják le.

Ezzel szemben a mi hiteles értesülésünk a képviselőház elnökénél való tisztelgésről a következő:

Gróf Apponyi Albert, amint mai lapunkban mi is megirtuk, tudatta az egyetemi ifjusággal, hogy szerdán fogadja a főiskolai ifjak küldöttségét és átveszi a katonai javaslatok ellen tiltakozó feliratukat. Újabb értesülésünk szerint a Ház elnöke ezt a szándékát megváltoztatta és szerdán sem az ifjuságot, sem küldöttségét nem fogadja, hanem e helyett szerdán reggel, amikor rendes fogadó-napja van, minden főiskola ifjuságának egy-egy képviselője fog nála tisztelogni, kérvényt azonban az elnök nem fog fölük átvenni.

A mai küldöttségek. Ma négy küldöttség hozott 131 kérvényeket, a képviselőházhoz a katonai javaslatok ellen. Gróf Apponyi Albert a kül-

előzeteseket az ülés előtt a delegáció termében fogadta. A **Hörösmentesítési** százötven tagú küldöttségét **Papp Elek**, az **Armilláris** községek kétszázötven tagú küldöttségét **Molnár Ákos**, a **segédiskolák** **Lukács Gyula**, a **lathárak** pedig **Hegedűs Károly** vezette és elnök volt, aki mindegyik deputációt arra intette, hogy várja meg nyugodtan a képviselőház döntését.

Püspöki konferencia. **Vessery Kólos** hercegprímás-budavári palotájába március 28-ikére püspöki konferenciát hívott össze. A konferencia kizárólag iskoláigyekezetekkel foglalkozni.

Képviselőjelölés. **Kézdivásárhelyről** táviratoznak: A kézdivásárhelyi és a vidéki kerület szabadalvópártja szombaton népes gyűlést tartott **Imecs János** elnökével. A pártgyűlés egyhangúlag **Tuday Sándor** aradmegyei nagybirtokost jelölte képviselőjéül, ki megköszönve a jelölést, magát a szabadalvi eszmék és Széll Kálmán hívének vallotta. Kijelentette, hogy a katonai javaslatokat nem pártolja.

Pekár Gyula nyílt levele. **dr. Pekár Gyula**, a somlyó-vásárhelyi kerület országgyűlési képviselője hosszabb nyílt levelet intézett a nagyalasongói meggyűlésen részvevő választópolgárokhoz. Előzetben kijelenti álláspontját a katonai javaslattal szemben. Válaszolja azt a nyomott gazdasági helyzetet, mely évek óta pangásra kárhoztatja az ország erőforrásait, s indokoltnak találja választói aggodalmát az új katonai követelésekkel szemben.

Ha katonai javaslattól van szó, folytatja **Pekár**, a magyar ember mindig fájdalmasan gondol arra, hogy nemzeti jogaink, magyarságunk, még mindig nem tud érvényesülni a hadseregben. Lelelkimeserő megelégedés után **Pekár** úgy ítéli meg a helyzetet, hogy a nemzet épp e katonai javaslattal biztosított eredményekben és kompenzációkban kaphatja meg azt az alapot, amelyre nemzeti egységünket telepíthetjük. Amelyen nemzeti jogainknak a hadseregben érvényt szerzhessünk. Azok a kiváltságok, melyeket maga a szabadalvópárt terjesztett elő (magyar omer és jelvény, a magyar tisztnek magyar örszékhez való áthelyezés, katonai büntető-törvénykönyv) s melyekre névse kiemelt kormány-nyilatkozatokot bíruak, volnának az igazi alapja annak, hogy hadseregünk végre-valóháza nemzeti irányban fejlesztesse. A legjobb akaratral sem tud hinni annak a mindent tagadó, mindent leromboló politikának, amely a lerombolt helyet újat nem ad: s a lassu, fokozatos fejlesztés elméletének híve, mert az igazi erős intézmények csak így s nem erőszakos megrázkódtatások után következhetnek. Valamikor el kell kezdeni nemzeti egységünknek a hadseregben való érvényesülését: e kompenzációkban itt az alkalom. Egyelőre kiási az alap, de annál többet fogunk ráépíteni majd később, — a szabadalvópárt által hoztatottot **egyéb** kívánások csak ezen az alapon való-síthatók meg. E kompenzációk fejében támogatja a javaslatot. A vita folyamán érvekért várt az ellenzékől, melyek meggyőződéssé döntöket lehetnek volna. Több nagyrészt beszéd hangzott a nemzeti idealizmus, de olyan eszméket, melyek a jelenlegi helyzet praktikus megoldására útvölsek lehetnek volna, alig hallott. Ma egyébiránt az ellenzék egyszerűen becsüszte a parlamentárismust s országos alkalmánunkat vessé-lyezteté. Ma már nincs alkalmányos tárgyalás többé és meddő szabadosságban telik az ország drága ideje, mely alatt auniy idővs törvényi lehetne alkotni. Eddig mi neveltük az osztrákokat, most majd ők törhetnek páloát felettünk. Meg van támadva a parlament erkölcsi ereje, pedig ezen áll egy ország. Nagy felelősség terheli azokat, kik a nemzetet ilyen veszedelmebe sodorják, de azokat is, kik a diktálni akaró kétségbeesést az anarkia-ra való törekvésben támogatják.

A tisztviselők fizetésrendezése.

— A pénzügyi bizottság ülése. —

Budapest, március 28.

A képviselőház pénzügyi bizottsága **Falk Miksa** elnöklete alatt ma délután 1 1/2 órakor folytatta a tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. A kormány részéről jelen voltak: **Széll Kálmán** miniszterelnök, **Lukács László**, **Pécs Sándor**, **Darányi Ignác**, **Wlassics Gyula**, **Láng Lajos** miniszterek, **Grammstein**, **Kiss**, gróf **Wienburg** államtitkárak, **Popovics**, **Scholer**, **Azamóthy**, **Boncz Morim** Halász tanácsosok, **Kernler** fogalmazó. A bizottság a 42. szakaszal kezdte meg tárgyalását, amelynél **Hegedűs** előadó ismertette a szakaszra vonatkozó kérvényeket és a következő indítványokat teszi:

A tanítóképzési tanárok kérésre teljesítsék, hogy a tíz évnél rövidebb segédtanári szolgálat beszámításuk, s ez a gazdasági segédtanároknak is adassék meg, a polgári és felsőkereskedelmi iskolai tanároknak az a kérés, hogy a polgári iskolai évek ne 1/2 arányban, hanem 4/5 arányban számíttassanak ugy teljesítésük, hogy a beszámítás 1/2 arányban történjék. A felsőbb kereskedelmi iskolai igazgatóknak az igazgatói pótlékra vonatkozó kérvényt nem pártolja. Az új szakasz szövege a következő:

42. §. Az állami tanítószemélyzet ama tagjainál, akik a jelen törvény hatálybalépéskor idejében a törvény kiegészítő részét képező C. kintatás IV. illetőleg VI. csoportjába tartozó valamely állásban vannak alkalmazva, a 40. §. szerinti beszámítandó és a 17. §-ban említett szolgálatok beszámítása felül, a magasabb illetményekre való igény szempontjából beszámítandó annak a szolgálati időnek a fele is, melyet az illető, az 1883. évi XXX. t.-c. 60—70. szakaszában meghatározott középiskolai tanári, valamint kereskedelmi iskolai tanári, illetőleg középiskolai tornatanítói képesíté oklevél, az elemi tanító, tanítónő és kisdidőnököképző intézeteknél pedig szabályszerű képesítés birtokában más, akár állami, akár törvényhatósági, községi vagy felekezeti iskoláknál töltött.

A jelen törvény hatálybalépéskor idejében szolgálatban álló állami tanító-, tanítónő- és kisdidőnököképző-intézeti igazgatóknál, rudas tanároknál és rudas tanítónőknél, a 40. §. szerinti beszámítandó szolgálatok beszámítása felül, a magasabb illetményekre való igény szempontjából beszámítandó az a szolgálati idő is, amelyet jelen állásukra jogosító szabályszerű képesítés birtokában, rudas tanári, illetőleg rudas tanítónői kinevezésüket követően elmozdítván, állami tanító-, tanítónő-, vagy kisdidőnököképző-intézeti segédtanári, illetőleg segédtanítónői minőségben töltöttek, he ez utóbbi szolgálatuk a tíz évet meg nem haladja.

Ugyanígy beszámítás alá esik a kezdeti tanítónőknél és a gazdasági tanítószemélyzetnél segédtanári minőségben töltött szolgálat is, amennyiben az illető segédtanári minőségéből közvetlenül nevezettek ki a gazdasági akadémiához segédtanárrá, gazdasági szaktanárra, vagy vándorosztálytanárrá. A második bekezdésben foglalt rendelkezés a törvény hatálybalépéskor számított öt éven belül érvényben marad.

Az állami tanítószemélyzet ama tagjainál, akik a jelen törvény hatálybalépéskor idejében a törvény kiegészítő részét képező C. kintatás V. és VII. csoportjába tartozó valamely állásban vannak alkalmazva, a 40. §. szerinti beszámítandó szolgálatok beszámítása felül s magasabb illetményekre való igény szempontjából beszámítandó annak a szolgálati időnek a fele, melyet az illető műegyetemi, középiskolai tanári, polgári iskolai tanítói, tanítónői képesíté oklevél, gazdasági akadémiái vagy gazdasági tanítói végbizonnyítvány birtokában a IV., V. és VII. csoportokban felsorolt állami iskoláknál vagy ily intézetekben megfelelő törvényhatósági, községi vagy felekezeti iskoláknál, illetőleg kalkulátori észtündias gazdasági segédi és tansegédi minőségben állami intézeteknél töltöttek.

Több felszólalás történt ezután, amelyekre válaszolta **Wlassics Gyula** miniszter azt mondja, hogy tudtával a javaslat intézkedése kielégíti az igényeket. Azokra az esetekre, amelyek szerzett jogok alapján állanak, maga a javaslat indokolja és világosan körvonalozza a végrehajtás módját és pedig azt, hogy a szerzett jogokat teljes mértékben, tehát a teljes polgári iskolai éveket a szerzett jog esetében respektálja. Az agyly tehát eloszlik a többi helyes végrehajtásával. Az igazgatói pótlékra néve az átvitelt egyik csoportból a másikba nem lehetett tekintetbe venni, mivel az elvi akadályokba ütközik, de hátrány sem háral az illetőkre, különösen a szerzett jog teljes respektálása mellett. Az arváházi tanítókkal a többiekre fennálló elvek szerint fogunk elbánni, de csak azért nem vetétek be, mert a tanítói nyugdíjalap külön jogi személyt képez. A felekezeti vagy községi szolgálatnak beszámítása a népiszkoláknál igen nagy teherrel járna és azért nem fogadható el **Barta** indítványa. De azért kétség-telen, hogy az illető tanítók abszolút nem szenvednek rövidséget, amit meggyőző példákkal illusztrál. Akik át vannak véve, azoknak mindegyike nyer. Ezért kéri, hogy a szakasz intézkedését tartsák fenn, mert ennek fenntartása kétségbevonhatatlanul indokolt, annál is inkább, mert ott van a szakaszban a segélyről szóló intézkedés, amely kárpótol akkor, ha a körpöltek szempontjából egyes esetekben túnyleg hátrányos helyzet állna elő. A segédtanárságra vonatkozó szövegezés helyesbíthető. A dolog lényege a fő, hogy a sérelmet orvosoljuk. Az új szöveg megszünteti a panaszt, melyet a tanítóképzői segédtanárookra vonatkozólag teljes joggal előadtak.

Az új 43. §. így hangzik: (A jelenlegi első bekezdés elmarad.)

A jelen törvény kiegészítő részét képező C. kintatás VIII. csoportjába tartozó s a törvény hatálybalépéskor idejében már alkalmazásban álló oly rudas tanító és tanítónő, akinek öt évi állami szolgálatá meg ninosen, de a törvény hatálybalépéskor idejében élvezett fizetése s a fizetés természetével bíró egyéb illetményei együttevőe évi 1200 koronát meghaladnak, a C. kintatás VIII. csoportjában megállapított 1400 koronás fizetésbe és ha a jelenlegi illetményei együttevőe ezt az összeget is meghaladnák, a legközelebbi magasabb fizetésbe sorozandó.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter felhatalmazatik, hogy a jelen törvény kiegészítő részét képező C. kintatás VIII. csoportjába tartozó oly tanító- és tanítónő részére, akiknek még ninosen öt évi állami elemi népiszkolai szolgálatuk, de akiket más-jellegű népiszkoláknál elköltött szolgálatuk alapján az 1893. évi XXVI. t.-c. értelmében 1903. évi szeptember havától, vagy egy későbbi időponttól kezdve ötödés pótlék illetne meg, ennek az ötödés pótléknak megjelölés évi segélyt engedélyezhessen mindaddig, amíg öt évi állami szolgálatuk az nem töltik.

A bizottság elfogadta az új szakaszt.

Az új 44. §. így hangzik: (Első négy sor elmarad.)

Átmenetileg felhatalmaztatnak az illetékes minis-terek, hogy a jelen törvény kiegészítő részét képező C. kintatás IV. csoportjába tartozó s a törvény hatálybalépéskor idejében az alkalmazásában álló rudas tanároknál és igazgatóknál, méltányos köthet-mények fennforgása esetén korrekedvezményt ad-hassanak.

(A második bekezdés szövege változatlan marad.) Az ekként korrekedvezményben részesülők száma az államköltegvetési egyes létszámok egytizedrészét meg nem haladhatja.

Barta Ödön nem fogadja el a kivételt, csak ha az egész javaslatra kiterjesztetik. de ez utóbbi esetben áttérk az egész javaslat rendszerét.

Wlassics Gyula miniszter a javaslatnak ezt a szövegezését elfogadásra ajánlja, mert e nélkül igen nagy igazságtalanság esnék. Az átmenet az automaikus rendszerre magával hozza azt a dolgot s éppen **Bartán** kellene ösömmel vídvölzölne. A tanárok türeltségének egyik erős biztosítéka ez, amit csak ösömmel láthat mindenki. Kéri a szakasz módosított elfogadását. — A bizottság elfogadta.

A 46. §-nál a gödöllői uradalmi kincstári ügyészek azon kérését, hogy természetbeni járandóságuk meghagyassék, **Hegedűs** előadó pártolja. Egy-uttal a kormánykn azon határozatát jelenti be, hogy az erdészek kedvezőbb előmenetelle biztosításra magasabb fizetésesítályokba fognak átszerveztetni és ez már az 1903. évi július 1-jén lépjen életbe. Jelzi egy-uttal, hogy bérő **Feilitzsch** Arthur képviselő több indítványt küldött postán.

Barta Ödön tiltakozik a képviselők levélbeli jelentkezése ellen, mert a hásszabályok strikte a képviselő személyes megjelenését írják elő. Nem barátja a jogtisztának, de a hásszabályok intézkedését tel-tétlenül respektálni kell. (Helyeslés.) — **Miklós** Ödön az átmeneti intézkedésre azt javasolja, hogy a jelenlegi helyzet megmaradjon. Különben igen nagy igaz-ságtalanság esnék az illető tisztviselőknél. — **Darányi Ignác** miniszter utal a határozati javaslat megjelölés passzusára, mely intézkedik az általánosságra néve. Majd több felszólalásra reflektálva, azt mondja, hogy nem lehet a mérnököket ebben az esetben parifikálni az erdészekkel, akik itt javadalmasított esnek el, ami rekompenzáció nélkül igazságon mégsem marhadat. A kormány jelenlegi intézkedése a javaslatban foglalt számokra néve az erdészek megnyugtatására szolgál. Az erdészeti altszékre néve a hasonló elbánást szívesen fogadja, azonban a természetei járandóságok beszámítása a nyugdíjba feleslegesnek tartja, miután fizetéselés jár és ezt a nyugdíjba természetesen beszámítják. Ezért kéri a határozati javaslat elto-gadását.

A bizottság az új szakaszt és a határozati javaslatot elfogadja **Barta** Ödön módosításával, amely a megszünt természetei járandóságok a nyugdíjba beszámítja.

A 21. §-hoz **Berzevitsy Albert** módosítást nyujt be, de abba is belenyugszik, ha az átmeneti intézkedések közé teszik azt. Azokra a tisztviselőkre vonatkozik ez, akik ma öim és jelleg birtokában vannak, amiben bennejellett bizonyos jogigény, és ezt abban a hiszemben adományszókták, hogy az illetők előléptetés tekintetében bizonyos alányben részesülnek. A javaslat mindvégig respektálja a szerzett jogokat, méltány-sálat volna tehát éppen itt másképp eljárni. Jöget nem sért a kérdés és nagy terhet sem okoz. Ajánlja tehát módosítását. Hosszabb vita után, amelyben **Hieronymi**, **Barta** Ödön, **Miklós** Ödön, **Nemény** Ambrus, **Teleki** Sándor és **Berzevitsy** Albert vettek részt,

Széll Kálmán miniszterelnök hangulyozza, hogy nehéz a kormány álláspontja olyan módosításokkal szemben, melyek eltérnek a javaslat intencióitól és melyeknek pénzügyi hatályuk van. Maguk a tisztviselők is 100.900 koronára teszik ennek az indítványnak a költséget. A öim és jelleggel való feiruházás nem jelent ugyan olyan jogot az illető aláásra, mint azoknak van, akik tényleg abban az állásban benne vannak. De igaz az is, hogy itt mind érdemes emberekről van szó és a kérészt ennek folytán méltányosnak tartja maga is. A mellőzés kétségtelenül keserű érzéseket támasztana, különösen az osztrák példa után, erre pedig az illetők nem szolgáltak rá. Elfogadja az indítványt, azonban a kérdés szabályozása az átmeneti intézkedések közé való. (Helyeslés.)

Darányi Ignác miniszter konstátálja, hogy ó csak öimre terjesztett fel érdemes embereket és pedig a törvényre támaszkodva. Figyelmelteti erre a bizottságot, hogy ennek folytán igen nagy igazságtalanságok támaszszék, aminek elkerülését ajánlja a bizottság figyelmébe. Ennek megfelelő módosítást ajánl a bizottságunk elfogadására.

Berzevitsy Albert azért tett indítványt, a címmel és jelleggel feiruházott tisztviselőkre néve, mert azt hitta, hogy a miniszteriumokban egyöntúti az eljárás. Miután nem egyöntúti, egészen természetesen találja **Darányi** kérészt. Az ellen eleve sem volt kifogása, hogy a szabályozást a javaslatban hová helyezik. A bizottság a 21. §-t elfogadta, ugyszintén **Berzevitsy** indítványát, **Barta** módosítását (hogy a címet és jellegét számítsák be az előléptés szempontjából) és **Darányi** Ignác határozati javaslatát is.

Flósz Sándor miniszter **Barta** indítványára, hogy a címmel és jelleggel feiruházott illetőbirák és ügyészek a felső fokozatba való előléptetésben is részesíttessenek, megjegyzi, hogy ezek az állások a 93-iki törvény értelmében nem másodfokú bírói, illetőleg ügyészi állások, hanem az első fokon érhető legmagasabb állások, amelyekre a törvény értelmében a létszám tíz százaléka kinevezendő. Ebből a szempontból, tekintettel arra is, hogy az albiró állások husz perocentjének tervezett átrendezése következébeben

a cím és jelleggel felelősséget állások folyton szaporodni fognak, nem tartja megfelelőnek, hogy ezek valóságos másodfokú állásokká alakítsanak át. Ez állások már ezuttal 152-re fognak rugni. Nem tartja azonban kiártnak, hogy egyes helyeken, különösen Budapesten és esetleg más nagyobb helyeken bírói szervezeti törvény útján annak idején korlátozott számban a valóságos táblabírói állásokkal teljesen megfelelő állások létesítenek. Azt az összeget, amelybe Barta indítványának elfogadása kerülne, mindenesetre — ha ugyan rendelkezésre állana — célszerűbb volna az alsóbb bírói állások rendszeresítésére és így azok helyzetének javítására fordítani. Barta Odón a miniszter fellegását jogosultságnak tartja. Flósz Sándor miniszter rektifikálja Barta fellegását; ő maga látja el az igazságügy alkalmazottait a lehető legjobban, ha pénzügyi, tehát rajta kívül álló szempontok nem akadályoznák. Amit rajta kívül álló szempontok tekintet megengednek, példa rá az v. 48. §., azt mind a legnagyobb örömmel megteszi. Ő a súlyt az előléptési viszonyok javítására teszi, s ebben az irányban senki sem emelhet panaszt.

A bizottság a vitát hétfőn folytatja.

KÜLFÖLD

Az olasz borvámklauzula. A szicíliai olasz képviselő törvényjavaslatot szándékozik beterjeszteni, melyben a borvámklauzult illetőleg modus vivendi ajánlanak Ausztria-Magyarországgal. A kormány azonban ezt a javaslatot nem fogadja szívesen, mert a kereskedelmi szerződés tárgyalására kiküldendő delegátusok cselekvési szabadságát látja általa korlátozva.

A bolgár kormányválság. Fijel érkezett szófiai távirataink szerint a kormányválságra vonatkozólag híre jár, hogy Danev miniszterelnök kijelentette, hogy nem vállalhatja el tovább a felelősséget azért, hogy a bolgár hadsereg Paprikov vezetésével alatt nyíltan támogatja a macedon-mozgalmat és a kormány intézkedéseit a határon nem hajtja végre. Ezért Danev azt a feltételt kötötte ki, hogy a hadügyi tárca vezetésére más miniszter hívassék meg, akiről bizonyos lehetne, hogy vezetése alatt a hadsereg megmaradna a kormánypolitika végrehajtó közegének. Erre vonatkozólag hozzájárult ahhoz, hogy Savov stambuli tábornok hívassék meg a hadügyi tárca vezetésére, minthogy azonban a fejedelem habozott a döntéssel, beadt lemondását. Hogy háborús befolyások emelkednének tulsúlyra, az ki van zárva.

Egy másik szófiai távirat szerint a fejedelem Gesovot bízta meg az új kabinet megalakításával, aki az új minisztériumot a legrövidebb idő alatt be fogja mutatni.

A balkáni események. Ugy látszik, hogy a bolgár bandák jobban értenek a hazudozáshoz, mint a győzelemhez. A Vladimirovo mellett „ütökzetet” bolgár lapok Szaráfov fényes győzelmének tüntették fel, most pedig kitűnt, hogy teljesen az ellenkezője igaz, annyira az ellenkezője, hogy a bandából alig menekült meg néhány hirmondó. A harcról, mely voltaképp nem is Vladimirovo, hanem Podarese és Paszlovei falvak közt folyt le, s melynél akkora bolgár haderő vett részt a harcban, hogy ezt már nem is lehet bandának, hanem csapatnak mondani, a következő részleteket közli: A csapat, amelyet a törökök Podarese mellett teljesen szétvertek, utolsó maradványa volt Szaráfov bandájának. Szaráfov maga nem is vett részt a harcban. Azt mondják, hogy a csapat a Mihajlovski-bizottság alatt állt. 29 bolgár és macedon a helyszínen maradt s csak 11-en tudtak elmenekülni, de később ezt a 11-et is utólérték a törökök s lekasabolták. Ez a banda tehát volt, nincs.

A szerb hadügyminiszter azt a parancsot adta ki, hogy az első három korosztály tartalékosai készüljenek az esetleges behívásra.

Seinoviev orosz nagykövet kihallgatáson volt a szultánnál. A szultán kijelentette az alkalommal, hogy a két hatalmasság reformjavaslatainak végrehajtása megindult s hogy a reformjavaslatokat teljesen végre fogják hajtani.

Triest, március 28.

A Piccolo jelenti: Sistojev orosz vezérkari ezredes, aki a montenegrói udvarnál katonai attasé, több tiszttel együtt szemlélt tartott a határon levő katonaság és katonai raktárak felett. Az orosz ezredes legközelebb Nisbe utazik, majd megvizsgálja a novibazári helyőrséget, aztán Belgrádba meg.

Spanyol ügyek. Spanyol lapok egyhangúlag abban a véleményben vannak, hogy Vilacerdának a kabinetből való kiválása nemcsak az ország pénzügyi hanyatlását, hanem a klerikális reakció győzelmét is jelenti. A kabinetnek most csupa reakcionárius tagja van, Dato igazságügy-miniszter, kivételével, aki azonban tehetetlen. Újabb antiklerikális tüntetések várhatók, melyek a kormány helyzetét nagyon kétségessé tehetik.

A valenciai tanulószervezők aggasztó mérvet öltenek. Holnap nagy tanulógyűlést tartanak, melyen követelni fogják a tanterv reformját.

Egy forradalommal kevesebb. Montevideóban a forradalom vezérei gyűlést tartottak, melyen közfelkiáltással elfogadták a békoszerződést. Uruguayban tehát a forradalomnak vége.

Még csak Venezuelában, Hondurasban, San Domingóban, Trinidadban harcolnak, Bolívia és Brazília most készülnek hajba kapni, különben pedig, ezeket mind leszámítva, békeség van Dél-Amerikában.

HIREK

Budapest, március 28.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Március 31-ikén új előzetes nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előzetes ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— A trónörökös hazatérése. Bécsből jelentik, hogy Ferenc Ferdinánd főherceg nejevel, Hohenberg hercegnővel egyiptomi utjára Raguzába érkezett, ahol szemlélt tartott a hajóraj fölött, aztán pedig Póbiába utazott. A főherceg által megszemlélt hajóraj a Szigetvár kivételével elhagyta Raguzát és Kneisler ellen-tengennyagy vezénylete alatt utban van a levantei vizekre.

— Rákóczi emlékezete. Debreczenből táviratozzák: Debreczen város tanácsa ma tartott ülésén elhatározta, hogy indítvány terjeszt a legközelebbi közgyűlés elé aziránt, hogy május 22-én Rákóczi-emléknapot tartsanak.

— Desseoffy Arisztid jubileuma. Abból az alkalomból, hogy Desseoffy Arisztid, a képviselőház érdemes titkára s tanácsosa holnap tölti be szolgálatának 25-ik évét, a képviselőház tisztikara ovációban fogja részesíteni a jubilánst. Holnap délelőtt 11 órakor a képviselőház háznapjai hivatalában leleplezik arcképét, melyet Maszák Hugóné, Barabás festőművész leánya festett a háznapjai hivatal részére. Orczy Dezső a jubilánst a tisztviselők nevében üdvözlöi s este bankettet rendeznek tiszteletére. Már a mai nap folyamán számos képviselő fejezte ki jókívánatait jubileuma alkalmából, köztük gróf Apponyi Albert, aki megígérte, hogy a holnapi lakomán meg fog jelenni.

— Beteg egyetemi tanár. Dr. Klinger István budapesti tudományegyetemi tanár, volt rektor, aki tödőgyulladásban súlyosan megbetegedett, most már tol van minden veszélyen. Az agy egyháztérül közlebb elhagyja betegszobáját és ágyát végzet délvidékre megy.

— A német császárné balesete. Ma megemlékeztünk már röviden a Berlinből érkezett első telegram alapján arról, hogy a német császárné lovaglás közben szerencsétlenül járt. Lebukott a lováról és — a kerjárt törte. Ma azt jelentik Berlinből, hogy a császárné állapota kielégítő, amit már abból is lehet következtetni, hogy a császár el fog menni Szögyény-Marich László nagykövet ebédjére. Az orvosok azt mondják, hogy a császárné sérülésének nem lesznek súlyosabb következményei. A lakosság élénk részvétet tanúsít a császárné iránt. A szerencsétlenség oly váratlanul történt, hogy sem a császár, sem kísérete nem tudtak a császárné segítségére sietni.

A Nationalzeitung értesülése szerint a császárné kezelő orvosai azt hiszik, hogy a császárné sérülése körülbelül tíz nap alatt meggyógyul és semmitéle működési zavart nem fog okozni. A császárné állapota tegnap este a körülményekhez képest teljesen kielégítő volt. Az alsó-karcsont törése közvetlenül a kézcsukló fölött van. A törés egyszerű természetű s minden komplikáció nélkül való. A császárné, amikor a nyeregéről lecsuszott, balkarjával a földre akart támaszkodni, de karja megcsuklott és így történt a sérülés. A Localanzeiger szerint a császárné sebé a baleset színhelyén a kíséret a császár felügyelete alatt ideiglenesen bekötötte, azalatt kocsit hoztak a grunewaldi vadász-kastélyból s odavitték a császárnét. A kastélyban Hilbert főorvosok, továbbá Lenthold és Zunker vezérőrzorvosok újra bekötözték a sebet, mire a császár Berlinbe lovagolt. A császárné pedig kocsin szintén odabajajtott. A kocsit késő délután érkezett a kastélyba, ahol sok fejedelmi személy jelent meg, hogy tudakozzák a császárné állapotát. A látogatók mind megnyugtató választ kaptak. A reggeli lapok azt a verziót közlik, hogy a császárné lóva megboltott egy gyökerben, másik verzió szerint a ló megijedt egy ótól, amely előtte átgrott az úsvényen.

Ma délelőtt a következő hivatalos orvosi jelentést adták ki: A Röntgen-sugarakkal végzett vizsgálat a császárné balkarján az orsócsont első végének egyszerű törését konstataálta. A kötés megújítására ma nem volt szükség. A császárné általános állapota megnyugtató.

— Beteg herceg. Gmundenből táviratozzák, hogy György Vilmos cumberlandi herceget aki kanyaróban fekszik, erős láz gyöttri s betegsége sokkal komolyabb, mint volt fivéréé, Agost Ernő hercegéé, aki már teljesen felgyógyult.

— Nemzetközi történelmi kongresszus. Óváry Lipót országos levéltárnok háromhetti szabadsággal Olaszországba utazott. Óváry a római nemzetközi történelmi kongresszusra a Magyar Tudományos Akadémia s a Magyar Történelmi Társulatot fogja képviselni s az olasz-magyar történelmi vonatkozásokról már kitűzött előadásán kívül ismeretli fogja az Akadémia történelmi tárgyú kiadványait s az országos levéltár diplomatikai osztályát.

— Vészi József előadása. A Kereskedőjárnak Körében ma este Vészi József országgyűlési képviselő, a Budapesti Napló főszerkesztője szabad-előadást tartott a nőkérdésről. Nagy és előkelő közönség gyűlt egybe a kör helyiségeiben az előadás meghallgatására. Vészi József előadásában végigkísért a nőkérdés fejlődését; vázolta a nőemancipáció tudományos doktrináként való kialakulását és érdekes képét adta az evolúció folyamatának. A nőemancipáció nyomán éppen olyan megriadás támadt, mint a szocializmus első sugarai feltűnésekor s a nőemancipáció fokozatosan a szocializmus. Gyakorlati példákkal illusztrálta a női munkának a férfimunkával szemben való versenyző-képességét; a női munkás ma az ötdik rendet alkotja, amely mind-határozottabban követeli jussát. E követelések békésen oldódnak meg, mert már a gondviselés rendelése a női nem szám szerint való többsége, amely többség munkája és elióltaltsága révén helyreállítja a két nem egyensúlyát. A követelésekkel megvilágított, magas színvonalon álló előadásnak nagy hatása volt a halgatóságra, amely az előadás befejeztével lelkesen tapsolt Vészi Józsefnek. Abonyi Emil miniszteri tanácsos, a kör diszelnöke és Wallák Soma elnök mondtak köszönetet Vészi Józsefnek az élvezetes és tanulságokban gazdag előadásért.

— Ünneplés. József főherceg titkári hivatalának vezetőjét, Unterauer Józsefet a napokban ő tetsége udvari tanácsosi méltóságra emelte. Ma este a Hungáriában szépen sikerült lakomát rendeztek az új tanácsos tiszteletére egykori tűzérőnkéntes barátai, többek között gróf Teleki Sándor és Wolner Tivadar országgyűlési képviselők, Schmörr és Istvánffy királyi táblabírák, dr. Hegyesbalmi Lajos osztálytanácsos, Korb és Giergi műépítész, Adorján Sándor és Rajna Ferenc hírapírók, Rau Gottlieb közbizonyosigazgató, Demény Károly főpostaigazgató. Az ünnepeit udvari tanácsost Wolner Tivadar közszóltató fel. Unterauer megabotottan köszöntöte meg régi katonapajtásainak a ritka szép estét.

— Gyermektanulmányi értekezlet. Gróf Teleki Sándor országgyűlési képviselő, Nagy László tanítóképző-intézet igazgató és még számos tanférfi felhívás bocsátottak ki, melyben felhívják a neveléssel a tanítással foglalkozókat, szülőket, orvosokat és általában az érdeklődőket, hogy a gyermektanulmányozásnak hazánkban való szélesebb körű felkutatására indított mozgalmat támogassák. Elhatározták, hogy a nevelők, tanítók és szülők számára nyilvános gyermektanulmányi értekezletet fognak rendezni, melyeken egyelőre a következő tárgyakról kívánnak tanácskozni:

A gyermekek tanulmányozásának módja és szempontjai. Az iskolába lépő gyermek képzettségének megvizsgálása. A gyermek elméleti képességeinek megállapítása, különösen a gyengétehetségük felismerése. A gyermek szorgalma. A gyermek erkölcsi magaviseletének megítélése az iskolában. A gyermek játékszerei. A gyermek utazásai. A büntetés hatása a gyermekekre.

Az első ülésül értekezlet március 31-én, kedden délután 6 órakor lesz az újjáirosház társaságteremben, amelyen Nagy László igazgató előadó értekezlet fog tartani a gyermekek tanulmányozásának módja és szempontjai címen.

— Egy válópör és a pápa. Egy római telegramm jelenti, hogy Eulália spanyol királyi hercegnő, a király nagynője, aki 1886-ban ment férjhez Antal orléans herceggel, Galleira herceggé, othagyta férjét és válópört indított ellene. A hercegi pár Párisban, a Boulevard des Invalidesen levő palotájukban lakott, de házasságuk már régebben zavart volt. Minthogy a spanyol udvar ellenzete a válást, a hercegné egyenesen Rómába utazott és személyesen kérte meg a pápát a házasság felbontására. A spanyol kormány azonban neszt vette a dolgnak és mielőtt még a hercegné a pápánál járt volna, vatikáni követe által kivitte a pápánál, hogy ne bontsa föl a házasságot. Ezt a pápa tudtúl is adta a hercegnőnek.

— Amit folyton ismételni kell a közvélemény előtt. Egy párisi telegramm jelenti, hogy a Figaro Páris orléans hercegné egy levelét közli, amelyet a francia trónkövetelő egyik hívéhez, Lamarzelle morbihani szenátorhoz intézett abból az alkalomból, hogy legutóbb a francia kultusz-külségvetés tárgyalásán erősen kikelt a kormány egyházzellenes politikája ellen. A levelében az orléans herceg a többi között ezeket mondja: „A legutóbbi események világosan

igazolták, hogy fölbonthatatlan közösség van két nagy ügy között: az Isten és a király ügye között. Nincs messze az idő, amikor a francia egyház be fogja látni, hogy csak a monarchiában lehet szabad és független. Ezt kell folyton ismételnünk a francia közvélemény előtt.

Munkásházák Zomborban. Darányi Ignác földművelési miniszter azt a nagyjelentésű akció-ját, melylyel az Alföld tulnépes községeiben, ahol a munkásnép saját otthonát nem tud, munkásházákat létesít, — mind messzebbre terjeszti ki. A miniszter szedezzer koronát meghaladó tősszeget engedélyezett a csongrádi-, békés- és csanádmezei, továbbá Szentés és Hódmezővásárhely városának munkásházára. Ujabb Zombor sz. kir. városának engedélyezett munkásházák építésére 20.000 forintot. Leiratában meleg hangon hívja föl a miniszter a várost, hogy a munkásnépet segítse meg a maga részéről is, hogy minél több jóra való, szorgalmas munkás-család építhesse meg a maga otthonát. A város módját fogja látni, hogy telkelnek ingyen, vagy kedvezményes átengedéssel a munkásházák építési alapjából, melyet a miniszter ezentul is segíteni kíván: minél több család jusson a maga otthonához. Itt említtük meg, hogy Szentésen és Hódmezővásárhelyen a munkásházák építése folyamatban van s a munkásnép a legnagyobb hálával vette ezt a sorsával való törődést. Nem egy helyen egyik munkás a másiknak segít otthona építésében.

Uj orvosi szaklap. Budapesti Orvosi Újság cím alatt új tudományos és orvostársadalmi hetilap indult meg Anyán Béla egyetemi professzor főszerveztésére alatt. Az új lapnak speciális jellemvonása, hogy abban valamennyi fontosabb — számszerint tíz — orvosi szakma mellékelte alakjában megjelenő szakfolyóiratok által van képviselve. Ezen szakfolyóiratok szerkesztői: Herzel, Goldschiefer, Bäcker, Dirner, Feleki tanárok. Aldor, Bosányi, Gröss Gyula, Huber, Reich, Schuschny és Schwezer Éde dr.-ok. A lap lelévelő szerkesztője dr. Sipos Dezső. A Budapesti Orvosi Újság, amint az első élelken szerkesztett számból látható, a gyakorlati orvosi tudomány és szociális érdekeit rátermettséggel szolgálja. Előzetési ára egész évre 12 korona. Kiadóhivatal: Miksa-utca 15. sz.

A tőzsdetanácsos választások. Lapunk közgazdasági rovatában számolunk be a Tőzsdé mai közgyűléséről. A közgyűlés egyik legfontosabb tárgya volt a tőzsdetanácsosok választása, amelynek eredményét Simon Jakab választóbizottsági elnök a éjlekor hirdette ki. Tőzsdetanácsosokká e szerint megválasztottak:

Kövi tagok: Auer Róbert, Baronyi Benedek, Bischoitz Artur, Császár Jenő, Frankl József, Freund Fülöp, Geiger B. Zsigmond, Göbl Zsigmond, Heller Gábor, Herzfeld Frigyes, Hoffmann Sámuel, Holtscher Lipót B. Horváth Elek, Klein Gyula Kornfeld Zsigmond, Krausz Lajos, Lakács József, Markó Albert, Neumann Miksa, Ováth Gyula, Pekár Imre. Sándor Armin, Sándor Pál, Schäfer Bódog, Schwarz Felix, Simon Jakab, Sonnenberg Imre, Strasser Alfréd, Strasser Sándor, Strausz Antal, Székely Ferenc, Ullmann Emil, Vuk Gyula, Wahl Béla, Weisz Fülöp, Weisz Károly.

Uj tagok: Beimel Sándor (491), Blau Arnold (460), Löwy Adolf (469), dr. Köhner Adolf (453) szavazattal.

A bírák fizetésrendezése. A bírák fizetésrendezése ügyében a bírói kongresszus rendezőbizottsága a pénzügyi bizottság tárgyalásaira vonatkozólag közli a következőket: A képviselőház pénzügyi bizottságának f. hó 27-én tartott ülésében az igazságügyminiszter által a fizetésrendezési javaslat 49. §-ához benyújtott módosítása, helyesebben a módosítás benyújtásának ténye arra a félreértésre adhat alkalmat, mintha ez által a javaslatnak az elsőfolyamodásu bírákra sérelmes rendelkezései orvosolva lennének. E félreértés még fokozhatja az a közlés, hogy az a módosítás 223.000 koronába kerül. Ennek a számadatnak viszonylagos nagysága nyilvánvaló bizonyítéka annak, hogy a javaslatnak az igazság elveivel összhangba hozatala nem a pénzügyi tényezők elzárkózottságán múlik. Annál megdöbbentőbb az a tény, hogy ez a módosítás lényegében nem egyéb, mint az ügyészi karnak valamelyes kárpótlása s hogy a módosítás a bírói kar legkiáltóbb sérelmeit még csak nem is érinti. A bírák egyrésze ezek után is tényleg ráfizet a mások fizetésjavítására és még évek mulva mikor látszólag előlép, még egyszer rá fog fizetni a fizetésjavításra! Nem hihető még ma sem. — hogy ez a méltányosságnak legelőbb követelményeit mellező rendezés így életbe léphessen.

Ez uton is felhívjuk a kormányzat és a törvényhozás összes tényezőit még idejében, arra a bízhatatlan tervre és a kormánynyilatkozatok szerint is tarthatatlan állapotban élő bírák tömege, a nyomorgó családok százainak nevében kérjük nemcsak a javaslatnak, hanem sérelmeinknek tanulmányozását is, és a tarthatatlan helyzetnek megszüntetését.

A vén püspök meghalt. Ha egy kis szentimentalizmust akarnánk e hirbe olvasztani, azon kezdenék, hogy éppen a lóversenyek megnyitása napján kell elparentálnunk a jó öreg Huxtable Robertet, vagy amint a harminokraj-cáros hely közönsége szokta hívni: „a vén püspök”-öt. Kedves, de csunya arcu kis lovas volt, talán a legaróbbak közül való Hajdan erős finish-lovas, aki derbyket nyert s népszerűsége nagy volt, akorácsk Talalé, vagy Van Dusené. De hát szép asszonyoknak, jónak, gyorsan futó lónak s erőskezű jockeynek is eljön a vége. Mikor már a „vén püspök” nem érzett magában elég erőt, hogy az ifjakkal szálljon esatába, trainer lett s istálló büszkesége, *Genache*, *Mindig* volt, melyekkel nem egy nagy diadalt aratott. A mult esztendőben került hozzá a *Springer*-istállónak is egyrésze, lovainak holnap kellett volna küzdelembe menniök, de *Huxtable* nem fogja már megvárni, hogyan csapódik le a startéreg s hogyan indul utnak az új sportéreg első mezőnye. Az ötvenéves kis emberkének még tegnap semmi baja sem volt, idebenn járt a fővárosban, éjjeltájt hazament s reggelre halva találták. Valószínűleg szélhűdés érte. Szimpatikus kis alakja a lóversenyek minden barátjának hiányozni fog s nem egyszer gondolunk majd rá, mikor nyeregbeszáll fia, ki ugyancsak nálunk lovalog, hogy diósorséget szerezzen az immár mulandó Huxtable névnek.

Monitorok a Duna-ünnepélyen. A tengerparti városok lakói igen jól tudják, hogy a tenger-szek léleményessége milyen fényessé teszi a vízi ünnepélyeket. A májusi Duna-ünnepélyen ilyen ritka látványosságban fog gyönyörködni Budapest közönsége. *Spaw* tengernagy ma értesítette hivatalos átiratban gróf *Szapáry* Pált a rendezőség elnökét, hogy miután az ünnepély védnökségét ő felsége a legfelsőbb hadur vállalta el, a dunai hadihajó-osztályt az ünnepély alkalmára Budapestre rendeli. Együttal ez ünnepély tervezetéről is kíván értesítést, mert utatípást jog adni arra néve is, hogy a hadihajók miképpen illeszkedjenek bele az ünnepély fényes keretébe. Azt már előre is jelzi, hogy a hadihajókat lényezsörökkel is felszerelik és díszesen kilavílják. Valószínű azonban, hogy vízi ütközetet markiroznak vagy valami más ehhez hasonló ritka látványosságban gyönyörködhetik az ünnepély közönsége.

Jövendő. Bródy Sándor heti regényének 5. száma érdekességben és tartalomban méltóképp sorakozik az előbbi füzetekhez. A magas nivóju politikai és irodalmi szemlélet ismeri már mindenki, a vállalkozás maga felé hódította a művelt közönség teljes szimpátiáját. Az új szám ezeket a cikkeket — csupa érdekes olvasmány — tartalmazza:

B. S.: Egy asszony. Egy képviselő (*Mikszáth* K.). Az obstrukció és a kivétel út. Beszélgetés egy táborozókkal. *Marcovai*: A katonakérdés. Kossuth haditerve. *Vámbéry*: A szaultán és a reformok. *Gárdonyi*: Gyermekkor emlékeim. *Dr. Schmitt*: A történelem okmánybanvisitása. *Uj költők. Berzók*: A kéglatorrásról. *Andrejev Leonid*: Orvény. *Ujhadj*: Régi nagy színészekről. *Egan* hagyatéka. *Bárony*: A kapitány levelei. *Bryan Sándor*: Egy kereskedő naplója. *Erős Renée*: Egy leány élete. *Tolsztoj*: Háború és béke. *Irókról* — könyvekről. Természettudomány. A torradalom. A szerkesztő közlései.

A kistaaitott fogorvos. *Dreadnóh* táviratozzák: A *Dreadner Journal* írja: *Cole* amerikai főkonzul, akitől *Meiszler* államminiszter a berlini lapoknak O'Brien fogorvosra vonatkozó hirté iránt feilválosítást kért, egy beszélgetés közben elismerte, hogy a fogorvosnak kérelmére, hogy megkönyítse Amerikában való boldogulását, kiállított ugyan egy bizonyítványt, de teljesen távol állott tőle, hogy a százsz kormányának ellenjét vessen szemére. Mélyen sajnálja, hogy belevonták ebbe az ügybe, főleg miután utólag arról értesült, hogy a százsz kormányának bőséges oka volt O'Brien ellen eljárni. Kéri, legyenek meggyőződve, hogy tőle minden sértő szándék távol állott.

Halálozás. Tegnap temették el Besztercebányán *Weisz Gyula* vármegyei főjegyzőt. A nagyteljeségű tisztviselőt, aki a vármegyei megmagyarosítása s a községek körül hervadhatatlan érdemeiket szerzett, impozáns részvétellel kísérték utolsó útjára. A megyei tisztviselőt, élükön *Kürthy* Lajos főispánnal s az alispánnal testületileg vettek részt a temetésen, amelyen küldetésével képviseltette magát Besztercebánya, Zólyom és Breznóbánya közönsége, a megyebeli jegyzői kar s a környék minden községe.

Rozsnai Alajosné, szül. *Endrasser Irén* m. kir. posta-és táviratbiztosát neje ma reggel a Vöröskereszt-kórházban 45 éves korában meghalt. Az elhunyt *Balta* Károly, lóvárosi fogalmazó és újságíró kollegánk, valamint *Lipsey* Kálmán, a Rózsa Kálmán-féle nyomda igazgatója anyósukat gyászolják.

Gyógygyógy János kir. bírósági tisztviselő rövid szenvedés után 60 éves korában ma Budapestben meghalt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz VII., Róna-utca 36. sz. gyászházban.

Katonai affér. A prágai *Csasz* közli, hogy a Reichsrathban legközelebb szóvá fogják tenni azt a katonai affért, amely tegnap egy ottani kávéházban történt. *Burryan* Vilmos, a 66. tábori vadász-zászlóalj hadnagya ráírvalt egy szerkesztőre, aki közel ment hozzá: Na, csak távolabb! Ne tolakodjék olyan közel hozzám! A szerkesztő izgatottan válaszolt, amire a hadnagy kardot akart rántani, de két társa közbelépett. A szerkesztő feljelentette az esetet a helyőrség parancsnokának s elégtételt kért, de mindeztideig a hadnagy ellen még csak vizsgálatot sem indítottak.

Kormányszóható léghajó. *Londoni* távirat jelenti, hogy *Spencer* angol aeronauta pünkösdt vasárnap fog először felszállni új rendszerű kormányozható léghajóján. Utja iránt a hadügyminisztérium is érdeklődik. *Spencer* léghajója szivaralatu és automatik működő eszernyóval van felszerelve. A 24 lóerejű motorral *Spencer* léghajója állítólag még széleskörűben is 25 métföld sebességet képes elérni óránként. Balasztul *Spencer* vízet víz léghajóján s ezek a vízföldök hűtik a motort.

A lampionos menet. Az egyetemi ifjuság ma este lampionos menetet rendezett, hogy ébren tartassa az ifjuságnak a katonai javaslatok ügyében már szunnyadó hangulatát. A Műgyetem kertjében gyülekezett a fiatalok felhét tájban s a mintegy 500 főnyi tömeg, körülbelül 100 lampionnal hét óra tájban indult meg a Múzeum-köruton, *Kalvin-téren*, *Üllői-uton* s a körutakon át a függetlenségi kör elé, ahol a menetet a rendőrségnél tett bejelentés értelmében első stációját tartotta. A legnagyobb rendben, idegen elemek teljes kizárásával ért a menetet a függetlenségi kör helyiségei elé. Itt már mintegy 5—6000 főnyi tömeg várta az ifjuságot, amely alig tudott elhelyezkedni a nagy emberáradatban a széles Erzsébet-köruton. *Hoffmann* Ottó üdvözölte az ifjuság nevében a függetlenségi képviselőket. A kör ablakából elsősorban *Kossuth* Ferenc intézett beszédet a fiatalokhoz. Dicsérte buzgalmaikat, hogy kitaranak a nemzeti eszméért való harcban a párt mellett, de figyelmeztette őket, hogy mindvégig maradjanak meg az a kolmannyos rend körletai között. *Thaly* Kálmán beszélt ezután, szintén hasonló szellemben s végül *Lengyel* Zoltán beszéde közben megindult a menet, végig az Erzsébet-és Teréz-köruton s a Magyarország szerkesztőségét előtti állapotok meg, amelynek erkélyéről *Bartha* Miklós, *Lovász* Márton és *Hellebronth* képviselők buzdították további kitarásra az ifjuságot. A menet ezután a Podmaniczky-utcon s a Váoziköruton át a Deák-térre vonult, ahol a rendőri bejelentés szerint szétoszlott. Megjegyezzük, hogy a rendőrség részéről csak *Szirmay* kapitány volt jelen a menetben, amely minaszter rendben haladt az egész utvonalon s ugyanugy oszlott szét is a Deák-téren.

Támadás Türr tábornok ellen. *Garibaldi* Ricciotti, a nagy *Garibaldi* fia, aki összelérhetetlen természetű ember és aki halhatatlan apjának majdnem összes meg élő fegyvertársaival összekapott, most Türr István tábornok ellen rohan ki abból az alkalomból, hogy a párisi *Garibaldi*-szobor bizottsága a szobor reliejéi közt Türr tábornokot is el akarja helyezni. Ez ellen most *Garibaldi* Ricciotti nyílt levélben tiltakozik, amelyben képtelen rágalommal illeti Türr tábornokot. Azt írja róla ugyanis, hogy *Napoleon* tükös fizelet ügynöke volt és hogy ezért évi 50.000 frankot kapott. Továbbá, hogy Türr tábornok vezényelte a caiazzói esatában a garibaldistákat s ez volt a garibaldistáknak egyetlen vesztett esatája. Türr tábornok a *Petit Temps*ban megafólja a rágalmatat és azt írja, hogy elhunyt felesége III. *Napoleon* császár unokahuga volt és ő kapott nagybátyjától évi 24.000 frank apanaszt. Ami pedig a caiazzói esatát illeti, ő akkor már nem volt parancsnok, mert betegsége miatt átadta a parancsnokságot s Nápolyba ment gyógyulást keresni.

Magántanári próbafeladás. *Dr. Mohr* Mihály, a Bródy Adél gyermekkorház szemészeti főorvosa ma délel 12 órakor próbafeladást tartott a kir. magyar tudományegyetem szemklinikai tantermében. A tanári kar és a nagyszámú hallgatóság nagy tetszéssel fogadta az előadást, amely az *újszülött szemgyulladásáról* szólt. Utána a tanári kar *Dr. Mohr* Mihályt a szemészetből magántanárná habilitálta.

Egy menyasszony tragédiája. *Esztergom*ból jelentik: *Kesztyűs* esztergomi gyűlésben *Csérni* József fiatal legény menyasszonya, *Radovics* Anna jelenlétében durva sürfettel töltött fegyverrel játszadozott és mutogatva a leányt, hogyan kell a fegyverrel bánni. Egyszerre véletlenül elcsúsz a fegyver és a sürfete a leány gyomrába fúródott. A fiatal leányt az esztergomi kórházba vitték, ahol ma iszonyu kínok között meghalt.

Nincs többé gyomorbaja aki a híres **STOMACHICON** gyomrotisztító szert használja, mivel ez a számos elismeréssel bizonyítja, hogy a leggyorsabb idő alatt kigyógyít mindenféle, sőt idült gyomorbajt is, u. m. gyomorcatartást, gyomor-égést, gyomoréget, fülöséget, gyomororvást, felhőfőgést, rossz szájíz, rossz emésztést, hányingert, étvágytalanságot, valamint minden a rossz gyomorral szeméző fejtájt is. **Ára I dobozban 2 korona. A legjobb gyomor- és vértisztító szer a Lukács-féle „Cascarin labdacsek”.** Széküldési főaktár: **Lukács Zsigmond** gyógyszerár, Ujvidék. — Budapesti főaktár: **Török József** gyógyszerár.

Amerikában szerencsétlenül járt magyarok. Két faluban, Zedenán, a Laborosa völgyén és Novoszlón nagy a gyász mostanában. Szomorú hír érkezett, az hogy **Kandrás András és Gavulya István** Amerika kivándorló odaváló lakosok bányász-szerencsétlenség következtében elpusztultak. Ugyanis a **holatleri** (északamerikai) bányában gázrobbanás történt, mely az egyik tárnát fölroptette, heten borzalmas halált szenvedtek, huszonegyet a szomszéd tárnában a füst ölt meg. — **A villadgeni** (pensilvániai) cementgyár vigyázatlanság következtében felrobbant; itt nyolc ember szörnyet halt, huszonegyen pedig halálos sebet szenvedtek. A halottak között vannak **Kandrás és Gavulya** is s most a faluban igen nagy a félelem, hogy melyik kivándorló felesége vegye még föl a gyászruhát, akiknek ura szintén abban a bányában dolgozott. Rettetve várják szeretteiktől a levelet, akik talán valamelyik munkáskórházban szenvednek. . .

— **Hírszösség.** Dr. **Newirth Gusztáv** fővárosi orvos április 5-én délelőtt 1/12 óraker vezetői óltárhoz a dobány-utcai templomban **Schüller Nelly** kisasszonyt, dr. **Schüller Zsigmond**, a Pester Lloyd szerkesztőjének bájós leányát.

Heidberg Sándor április 5-ikén vezeti óltárhoz a dobány-utcai zsidó templomban **Földiák Margit** kisasszonyt, **Földiák Gyula** leányát.

Fischer Sándor, a Salgótarjáni köszénbánya részvénytársaság pénztár-főnöke eljegyezte **Beck Erzsébet** kisasszonyt **Beck Sándornak**, a keszthelyi tatarépkéntár igazgatójának leányát.

— **Tűz egy gyártelepen.** Veszedelemes tűz pusztított ma délután a gróf Haller-utóban, a régi Fuchs-kaszárnyában lévő nagy gyártelepen. A keresztül-kasul épített udvaron több gyár van. Az egyik telepet **Perlass József** bérlő a fővárostól, akinek para-dugó-gyára van ott, **Perlass** a telep egy részét bérbé adta **Kertész Mórnak**, aki vatta-gyárat rendezett ott be, a másik részén pedig **Klein és Krausz** Mór költőgyára van elhelyezve. Ezenkívül még egy népkönyv és egy oszomó lakás van a gyártelepen, ahol nagyon sok szegény ember holmija volt összehalmozva. A gyártelep a nemrégiben elpusztult Konkordia-malom közelében van, másik oldalról pedig a dr. Wagner-féle vegyészeti gyár határolja. Az egész telep valóságos tűzfészek s csak a különös véletlennek tudható be, hogy a mainál nagyobb szerencsétlenség már régebben el nem pusztította az összes ötlevő gyárhelyiségeket. A tűz az épület középső szárnyában támadt, ahol a **Kertész Mór-féle** vattagyár van elhelyezve. Délután egynegyed ötkor vette észre az üzletvezető s rögtön föllármázta a még ott dolgozó munkásokat, akiknek nagy része szegény tót leánykából áll. Ebben az időben még mintegy 25 munkás dolgozott ebben a helyiségben, akik természetesen hanyatt-homlok menekültek a tűz kiűrésének hírére. Olyan sikoltozással történt ez a menekülés, hogy a nagy gyártelepen lévő összes munkások figyelmessé lettek rá s a munkát abbanhagyva, kisiettek az udvarra. Ekkor a tűz már egészen elhatalmasodott a középső épületszárnyban s a romboló elem jó tápanyagot talált, mert a vattához szükséges anyagon kívül nagyon sok kátrányos hordó, kőc és kész vatta volt ott felhalmozva. A tűz kiűréséről azonnal értesítették a tűzörséget s pár perc múlva kivonult a IX., a központi, a VI. és VIII-ik kerületi tűzörség. Még a tűzoltóság megérkezése előtt hozzáálltak a munkások az udvaron lévő kőszáruk sztrákasához. Az tette ugyanis veszedelmessé a tüzet, hogy az egész udvar épületmagasságig tele volt rakva vattacsomagokkal kész kőcél- és kőc-árukkal s minden pillanatban attól lehetett tartani, hogy ezekbe belekap egy szikra, ami nagy veszedelmet rejtett volna magában. A közel levő Nadasdy-kaszárnyából kivonult a tűzbőz a 9-ik század legényese **Flesch Ede** tisztihelyettes vezetése mellett, majd miután az egy század legényesség kevésnek bizonyult, még a 6-ik századot is kivé-nyelték, amely **Garvócs** hadnagy vezetése mellett segédkezett a tüzoltóságnak. Mire a tüzoltók megérkeztek, az egész középső épületszárny lángban állt s a lángok ekkor már veszedelmesen fenyegették a többi épületszárnyakat is. Már azt lehetett hinni, hogy a tűz lokalizálva van, amikor — úgy hét óra tában — egyszerre kibugyillant a jobb és a bal épületszárny teteje is, ami újabb munkát adott a tüzoltóságnak s az oltásban segédkező katonaságnak. A tüzoltóság munkája csak esti nyolc óra tában csökkent amikor már konstátálni lehetett, hogy a tűz tovább nem terjedhet. Mindeztideig veszedelme fenyegette a Wagner-féle vegyészeti gyárat is, amelynek egyik része csaknem közvetlen szomszédságában van az égő épületszárnyak. A hatalmas tűz elpusztította a gyártelep középső részét, a jobb- és balszárnyát s a talpon lévő összes lakókat kiköltöztette a rendőrség. A szegény emberek butorait a munkások s a katonaság önfeláldozó munkássága folytán sikerült megmenteni. A tüzoltóság egy része mai esti nyolc óra után hazavonult, a IX-ik kerületi őrség azonban késő éjjel ott maradt, mert mindaddig munkát adott az égő sza-

rátoknak eloltása. Érdekes a dologban, hogy ezelőtt mintegy három héttel már tűz pusztított a telepen. Akkor a kiküldött bizottság konstátálta a telep tűz-veszélyes voltát s megiltotta, hogy a kész bálakat továbbra is az udvaron helyezték el. A telep bérlői azonban negligáltak ezt a tilalmat s az előjáráság most ezért eljárás indit ellenük. A tűz keletkezési okát eddig még nem lehetett megállapítani, de valószínű, hogy a primitív berendezésű vattagyár gépműhelyében a gép a surlódás folytán szikrát hányt s az ott elszórvá levő kőc- és kenderanyagot meggyújtotta egy szikra. A tűznél egy gyári munkás, **Istvánffy Sándor** szerencsétlenül járt, amennyiben oltás közben a feje tetejét megégette. A mentők a szerencsétlen embert súlyos sebeivel a Szent István-kórházba vitték. Ezenkívül több apróbb sebesülés is történt. A Klein és Krausz fonó-gyár kára körülbelül 7-8000 korona, a Kertész-gyár pedig mintegy 10.000 korona. A kár azonban megtérül, mert a leégett gyárak biztosítva voltak.

— **Vonat-összetűközés.** Ma reggel 4 óraker a déli vasút Szántód állomásának védezője mellett a 240. számú tehervonat a 226. számú tehervonatnak nekiment, mely alkalommal egy tékező sérülést szenvedett és több tehercoksi megrongálódott. Egyéb baleset nem történt. Minthogy azonban a vágány elorrolszolított, a személyvonatok forgalma a pálya szabadattételéig csak az utasok átszállásával volt fenntartható. **Hammer** biztonsági kalaut haldokolva szállították a szakszéhárvári kórházba, kezét-lábát törte.

— **Keresett család.** Gróf **Csáky Gyula** főispánnak a Hédevány-utca 34-ik szám alatt lévő lakására ma délelőtt beállított egy fiatalember, aki **Petsauer** Jenőnek nevezte magát és dr. **Lorz Sándor** löcsei főorvos ajánlólevelét mutatta fel, 20 forint segélyt kért a főispántól. A főispán előtt gyanusnak tűnt föl a dolog s táviratozott Löcse-re a főorvosnak. Mielőtt azonban a válasz megérkezett volna, a fiatalember megjelent nála s erre a főispán átadta neki a 30 forintot. Néma sokkal azután megérkezett a válasz, hogy dr. **Lorz** főorvos nincs is Löcsein, a fiatalembernek azonban ekkora már hűt helye volt. A becsapott főispán jelentést tett a rendőrségnek, amely keresi a csalót.

— **Leégett község.** Sopronból táviratozzák: Sopronnegyében nagy szélviharon egy napon négy helyen volt tűzvész, melynek két nagy virágzó község majdnem teljesen eldóztatul esett. **Locsmándon** 96 épület a melléköpületekkel hamvadt el és sok szarvas-marha égett oda. **Böhm** Katalin nevű öregasszonynak csak szénén vált holttestét találták meg, míg még három embert az utolsó pillanatban mentettek ki a lángok közül. A kár félmillió korona. **Lokompakon** ugyanezen időben 42 épület hamvadt el. A kár ott 80.000 korona. Tűzvész volt még **Csornán** és **Bükön** is. A tüzeseteket gyújtogatás művének tartják.

— **Betörés.** Horvát-Kécska temesmegyei községben betörték a postaépületbe és 4200 koronát raboltak el. A temesvári rendőrség az egyik tettet **Burdás** Simon kécskai lakos személyében elfogta, aki bevallotta, hogy a postaszolgálat egyetemen követte el a betörést.

— **A kőfaragók sztrájkja.** A fővárosi kőfaragó-segédkek napok óta mozogódnak. Elkeseredésüknek az az oka, hogy kevés a munka hosszú a munkaidő és kicsi a munkabérek. A telet még csak valahogy ki-húzzák, de már kifogytak mindenből és reményük sincs, hogy kerestük legyen. A minap huszonegytagu bizottságot választottak. A bizottság arra kérte az építésmesterek, kőművesek, kőfaragók és ács-mesterek ipartestületét, hogy a munkások érdekében járjon közbe a munkaadók. Az ipartestület össze is hívta a békéltető-bizottságot, amelyben a mesterek és segéd-kek kiküldöttéi napokig tárgyaltak, de eredményre nem jutottak, mert a munkaadók hallani sem akarnak a mostani nehéz viszonyok mellett a segédkek követeléseiről, mire a budapesti összes kőfaragómunkások beszüntették a munkát. Az ipartestület elnöke, dr. **Horváth** János, ma az elüljáróságnak hivatalosan is bejelentette a kilört sztrájkot. **Pesti** Ferenc IV. kerületi elüljáró a törvény parancsa szerint azonnal egybe-hívta a hivatalos békéltető-bizottságot, mely ho nap az Újvárosbázán lon tanácskozik a nehéz kérdésben, hogy békés uton igyekezzék egyezséget kötni a sztrájkoló munkások és a munkaadók között.

— **Huvelvi utazások.** Remek utazások terve-zét dolgozza ki **Propper** N. János igazgató utazási irodája. Rómában a Vaukán és Laterán összes mu-zeumba, keptárába, Nápolyban a Museo Nazionale, Capri-szigeten a „kék barlang”-ba, Pompejiben a romvarosba a szabad belépés a jegyek árában benn-tartottak. Jelentkezések **Propper** N. János igazgató „Keleti Utazási Irodája”-hoz (Budapest, Sándor-utca 30-B.) emelkednek.

— **A tüntetések epilogusa.** A rendőrség **Farkas** Lajos rendőrtanácsos vezeti a vizsgálatot a multheti zavargások ügyében. A tanácsos tegnapi több képviselőt meghitt tanukihallgatásra, akik közül azonban csak **Lukács** Gyula jelent meg. Lukács ki-hallgatása 5 órátkor hatig tartott. A rendőrség ma dé-lutánra is több képviselőt meghívott tanuvalomlásra.

— **Orosz kőmek Lembergben.** Lembergől je-lentik, hogy ott a bécsi tartományi törvényszék meg-keresésére letartóztaták dr. Ossolinszki pénzügyi fő-biztot, akit az a gyamu terbel hogy Oroszország részére kémkedett. Űgye valószínűleg összefüggés-ben van a Bécsben hasonló okból letartóztatott **Teo-dorovics** ügyével. Ossolinszki 38 éves, nős ember. A rendőrség azt hiszi, hogy egész kémirodát fedeztek föl, mely Oroszország érdekében dolgozott. Osso-linszki állítólag többekkel állt összeköttetésben, hogy fontos katonai iratokot, mozgósítási és erődterveket megszerezzen. Újabb letartóztatások várhatók. Osso-linszki azáltal telte magát gyanusná, hogy Orosz-országban többekkel élénk levélváltásban állott. A lem-bergi lapok szerint ebben a kémkedési ügyben három katonát is letartóztatnak. Pontos katonai tervek el-lopásáról van szó Oroszország részére. Ossolinszki vé-dőjének nyilatkozata szerint védeucét egy kompro-mittáló levél alapján fogták el, amelyet egy orosz embernek írt és amely levél a rendőrség kezei közé jutott.

— **Az orosz szűnőrá tanfolyama.** A IX-ik szűnőrá orvosi kurzus június 2-ikán kezdődik meg s tart két héten át. A tanfolyamot az orvosegyetem rendes- és magántanárai tartják. A tanfolyamot illető-leg amelyre **Chayser** Kornél miniszteri tanácsos az összes járási és körorvosok figyelmét felhívta, rész-letes felvilágosítással dr. **Tóth** István egyetemi magán-tanár szolgá (József-körút 37.).

— **A hamis tiara.** Párisból táviratozzák: A Louvre őre átadta a tiarát a régiségtudósoknak. A tiara zár alatt van és csak azoknak mutatják meg, akikről fölvilágosítást kaphatnak, vajon valódi-e vagy hamis.

— **Elsüllyedt hajó.** Orsováról jelentik: Tegnapi **Adler** nevű dunagőzhajózási társasági gőzös a Dunán lefelé jött több uszálylyal s az ötven vagon szénnel terhelt uszály a Sztenka-zuhatagban sziklára jutott és elsüllyedt. A hajó össze van roncsolva. **Adler** idegen hajó és ezen a zuhatagos szakaszon a csatorna szelelt jelző uszókat állítólag nem vette észre. Ádami kalauzok nem voltak a hajókon, mivel a mai vizállásnál csak **Drenkova** és **Turn-Szeverin** között tel-jesítenek szolgálatot. A Sztenka-csatornában mintegy 3 1/2 méter a vízmélység, amelyben minden hajó bá-tan mehet, ha az utjelzőkre figyel. **Tompa** Károly al-dnapi hajózási felügyelő azonnal a helyszínére uta-zott, hogy a vizsgálatot megejtse. Az elsüllyedt hajót nem lehet kivontatni.

— **Az operai álarcsobál jegyei.** Az Operaház Nyugdíjintézete javára az Operaházban megtartott február 6-iki álarcsobálra a rendező-bizottság által postán szétküldött 10 koronás belépőjegyek közül a bálón több ülő jegyet vettek igénybe, melynek ára még mai napig sem folyt be. A nyugdíjintézet kor-mányzó-bizottsága a jövedelem leszámolatlása érde-kében felkéri az illetéket hogy az igénybevett jegyek árát a nyugdíjintézet pénztárának mielőbb megkül-demi szíveskedjenek.

— **Sikeros mőkődés.** A siker és eredmény a leghatalmasabb jele a szolid üzleti szellemnek. Mintha-ez ebben a tekintetben az ismert ruhacég: **Roth-berger** Jakab os. és kir. udvari szállító Budapeston, Váci-utca 6. sz. alatt, amelynek mottója: ocsó és jó áru, nem megfelelő árúért a pénz visszaadása. Több mint 50 évi fennállása alatt e cég itthon s a külföldön is jó nevet vívott ki. Lényeges az az elő-nyös berendezés, hogy régi ruhákat pénz gránát, tehát fizetésként vesz át a cég és azt az e célra berendezett népies osztályban (ugynevezett söntésben) ocsón adja el. Vidékre szövetmintákat és mérték-vételi utmutatást bérmentesen és ingyen küld.

— **Az osztályországi hússzá.** Az osztály-sorsrajtók mai hússzában **hétsszáz ezer koronát** nyert 25632, **hússzer koronát** 101796, **ötsszer koronát** 74960 12977, **kétszer koronát** 45381 79485 77522 108372 23913 704 31598 97016 94907 53352 13286 105894 9115 20338 44440 109905 84268 222 25668 74412 44220 88091 101806, **ezer koronát** 23934 96590 17747 71629 71545 29666 42582 22362 875 510 9 20923 62376 2590 51874 104582 65578 53021 19913 2936 84994 62445 30977 30283 83655 49070 71870 78617 11565 7462 91370 9617 13807 76873 81080 60147 51431 83093 80391 56978 56745 105408 1120 13290, **összes koronát** 95449 104988 32765 87650 94179 78381 12194 63206 35313 84906 103070 78481 48826 85421 3790 54319 105963 18284 94594 74144 82198 14959 70248 37778 19096 102976 32668 61385 106751 37493 29389 87442 88083 46289 15843 3395 7192 46394 27280 70150 9441 31967 84-83 18695 49531 33298 89000 46054 23661 55055 72365 28010 697-3 7742 14637 107023 60286 16491 80269 76512 69258 22650 70681 93318 88218 7816 57180 56228 43881 2272 68585 108374 79772 106678 58846 24.80 17743 4721 19257 33493 72226.

Próbáljon egyszer szerencsét Lukács Vilmos ossz-tályor-jegyi-földárúsnál! Budapest, V., Fördé-u. 10. A mai hússzában a 30 000 koronás főnyereményt **Kőrös** Mihály (Podmaniczky-utca 10.) földárúsnál által eladott 104 796 számú 1/4 sorsjegyet nyerte.

(x) **Köszvény és osz ellen hatásban** felülmul-hatatlan a Zoltán-féle kenőcs. Üvege 2 korona. Zoltán gyógyszertárban, Budapest, V., Sétáló-utca és Szabadság-tér sarkán.

(x) **A legfrásabb nevek alatt** vannak hirdelve különböző Santal-készítmények. Tisztaság és hatás

tekintetében a külföldi készítményeket fölmúlja a *Santal Egger*, melyet orvosok is rendelnek, ahol Santal, Copairat vagy Ubebat javasolnak. Csak a törvényileg védett *Tigrisfej*-védjegyvel való.

A zágrábi tüntetés.

Budapest, március 28.

A tegnapi véres tüntetésekről újabb adatok helyett nagybárra szélpártól cölöfölként küld szét a zágrábi főhivatalos hírszolgálat. A cölöfölként elillár maga az országos kormány elnöksége, amely a következő táviratot küldte lapunknak:

Mai lapjában közölt a ma hír, hogy itt a tegnapi tüntetés alkalmával a magyar állam középületeiről a magyar cimereket leszakították volna, nem felel meg a valóságnak. (Állárva: Az országos kormány elnöksége.)

Tudomásul vesszük e határozatlan hangzó demontit, de rá kell mutatnunk arra, hogy a budapesti nagy napilapok ma egytől-egyig a magyar cimere leszakítását és bemocskolását jelentették.

Érdekes, hogy a horvát kormány német főhivatalosa, az *Agramer Zeitung* egyszerűen a magyar államvasutak igazgatóságára szeretné hárítani a tegnapi botrányos tüntetéseket. Ezeket írja: Az utóbbi napokban sokat beszéltek arról, hogy a magyar királyi államvasutak üzemeltetésének új épületén kizárólag magyar nyelvű feliratokat alkalmaztak és hogy részben ezek a feliratok adtak okot a legutóbbi tüntetésekre. Egyelőre csak annak konstataására szorítkozunk, hogy a kizárólag magyar nyelvű feliratok alkalmazása egy félreértett rendeletre történt s hogy a magyar királyi államvasutak igazgatósága intézkedett, hogy a feliratok helyett a törvényeknek megfelelő feliratokat alkalmazták.

Egy másik főhivatalos távirati értesítés szembeállít azzal a jelentéssel, hogy a magyar államvasutak üzemeltetésének épületéről a magyar felírású táblákat letépték és konstataálja, hogy ez a hír teljesen valótlan. A pályaudvar felírásai magyar s horvát nyelven is találunk festre s nincs ott semmiféle tábla, amelyeket le lehetett volna tépni. A morgalmat célpontja az üzemeltetés új épületének ormán lévő kőbe vésett: *Magyar Királyi Államvasutak* felírás volt, mely mellett a horvát felírás hiányzik. Ezt a felírást nem lehetett megrongálni, már pedig más felírás az épületen nincs. Az épület előtt különben még ott állanak az épületfalványok.

Zágráb, március 28.

A tegnapi utcai zavargás, amely kicsinyes okból kezdődött és oly nagy mértékűt ütött, csak éjfélkor ért véget. Egy órákor csend volt s újra meggyújtották az utcai lámpákat, és az utcán alig volt már ember. A katonasággal való összeütközésről borzalmas részleteket jelentenek, Midón a tömeg meg akarta ostromolni a kormányparti *Narodny Novine* szerkesztőségét, odaérkezett egy rendőrbiztos több tükös rendőrrel és lovasrendőrrel. Mihelyt a tömeg meg látta a rendőrbiztos, rávette magát s *vérsere* urra. Ebben a pillanatban lövés dörögött s a *revolvergolyó* a rendőrbiztosra érte. Ekkor egy szakasz gyalogság szuronyt szegezve előrenyomult és számos tüntetőt megsebesített. Igen veszedelmes sérülést szenvedett egy kereskedelmi alkalmazott, akit a kórházba szállítottak, ahol a *hatállal* viródtik. Most délelőtt sok ezer ember van az utcán s bámulja azokat a házakat, amelyeket tegnap kövekkel bombáztak. A rendőrség keresi azt az embert, aki tegnap revolverből rálőtt egy rendőrbiztosra. Az éjszaka igen sok embert letartóztattak. Most egyelőre nyugalom van. A rendőrség el fogja rendelni, hogy az összes üzleteket és mulatóhelyeket már korán este bezárják.

Zágráb, március 28.

A budapesti lapok jelentéseivel ellenkezőleg az utóbbi napokban csak olyan jelentésként tüntetések voltak, hogy még az idevaló ellenzéki lapok sem vetek rólok tudomást. Tegnap este már nagyobb arányú volt a tüntetés. A tüntetők bevették az államvasut pályaudvarának, a postáépületnek, az országos nyomdának és az oriumnak néhány ablakát és azt kiáltották: *Le a magyar államvasutal! Eljén a horvát hadsereg!* Amikor a tüntetők az utcai gázlámpákat oltogálni kezdtek, katonai segítséget rekviráltak. A tüntetők köveikkel dobálták meg a katonaságot. A tömeg szétkiszáradt közben egy fiatal emberen egy szurony könnyű sebet ejtett. Tíz óra után a város megint egészen nyugodt volt.

Zágráb, március 28.

Az éjjeli tüntetések alatt a kormányparti *Narodny Novine* épületét is kövekkel dobálták meg a tömeg, úgy, hogy valamennyi ablaka összetört. Abban a pillanatban, amikor a tömeg meg akarta ostromolni az épületet, a másik oldalról egy félszázad gyalogság nyomult felülözött szuronyra a térre, míg a másik

oldalról lovasrendőrök vágatták a tüntetők kőszé. A tüntetők egy másik csapatát az irgalmasok kórháza elé vonult. Itt is betörték az összes ablakokat. Éjjel 11 órákor egy csapat csendőr vonult a posta-épületbe, mert ott is sok ablakot bevették a tüntetők. Összesen három század katonaságot rendeltek ki, amely kordonnal elzárta az utcákat, ahol a magyar állami középületek vannak, ideképpen a főutat, ahol a szerbbarátokat fenyegette a csőcselék és a magyar államvasutak üzemeltetése előtt levő terület. A tüntetők összerúzták a magyar posta jelvényét viselő levelezőeszközöket. A *Casa-Corso* előtt egy erősen tüntető csapatot az ott álló diákok katonasággal is összetűzték, akik visszavonultak a kávéházba, a tüntetők azonban köveket hajgáltak utánuk és betörték a kávéház ablakait.

Zágráb, március 28.

A mai lapok mind egészen tárgyilagosan, a szokásos biztató megjegyzések nélkül adnak hírt a tegnapi eseményekről. Az *Obzor* figyelmezteti a polgárságot, hogy ne ragadtassa magát kihágásokra, mert ezzel inkább árthat, mint használhat. Az államvasutak üzemeltetésének palotájában már megtették az előkészületeket a kifogásolt felirat kiigazítására. A diákok most házról-házra járva, a horvát oégtáblák mellett alkalmazott német feliratok eltávolítását követelik. A tegnapi tüntetések alkalmával megsebesült *Weiss* nevű kereskedősegéd holnap vagy legkésőbb hétfőn elhagyja a kórházat. Az est folyamán a diákok *lyolyatták a német oégtábla ellen való ígatást* és részint szép szóval, részint zongorva követelik a német feliratok eltávolítását. A *legtöbb kereskedő szivesen teljesítette kívánságukat*. A sötétség beálltával csendőrség és katonaság lépett akcióra és részben megszállta a város legfontosabb pontjait, azonkívül pedig erős őrségek járnak az utcákon. A város egyes pontjain nagyszámú kíváncsi közönség gyülekezik.

Zágráb, március 28.

Ma délután a rendőrség nagy készülődéseket tett, mert híre futott a városban, hogy a diákok tüntetni fognak a főutcákon ama kereskedők ellen, akiknek boltjaik fölött német oégtábla van. Igen sok kereskedő hamarosan berétele a német tábláit. Este 7 órákor több száz egyetemi hallgató és főiskolai tanuló gyülekezett az egyetem előtt. A diákok meglehetősen nagy zajjal állapították meg a menet irányát, aztán a főutcán megindultak. Ugyanekkor többfelől felvonultak a katonai csapatok s a főutcákat és a középületek környékét megszállották. A felső- és az alsó-városban egyre cirkáltak a katonai, rendőri és csendőri őrségek, ami meglehetősen lehitette a diákság tüntető kedvét. Este tíz óráig sehol sem volt zavargás. Gróf *Khuen-Héderváry* bán ma délelőtt magához kérte *Leitner* üzemeltetőt, a máv. zágrábi üzemeltetésének főnökét s megbtorakozását fejezte ki előtte a tegnapi zavargások miatt.

— Este 10 órákor.

Este 8 órákor elővigyázatból az *Ilidat* katonai kordonnal teljesen elzárták a közlekedéstől. A diákok ennek következtében az egyetem kertjében gyülekeztek, ahol beszédeket mondtak és érzelmeiknek mindentelje kiáltásokkal adtak kifejezést. Az egyetem téren nagy rendőri és csendőrségi kirendeltség és egy század katonaság foglalt állást, de nem volt ok a beavatkozásra. Az első esti órákban a diákok az üzemeltetés régi épületéről a *menetjegyiroda magyar tábláját nagy örömmel dobálták le*. 9 óra felé híre járt, hogy a diákok a *Jellasiob-szoborhoz* akarnak vonulni. Épp most teszik meg az intézkedéseket erre az esetre.

— Éjjel 11 óra.

A városban teljes nyugalom uralkodik. Az egyetem előtt tartott gyűlést elhatározták, hogy minden agresszív akcióitól elállanak, mert, mint egy szónok mondja: Minden kő, amelyet dobunk, magunkra esik vissza. Továbbá elhatározták, hogy *Zágráb horvát jellegét szigorúan megővjék*. A gyűlés incidens nélkül ért véget és a résztvevők szétoszlottak. A diákok legnagyobb része a menza akadémiába vonult. A *Jellasiob-szoborhoz* való vonulástól, úgy látszik, elállottak, legalább eddig semmi sem mutat arra, hogy ezt meg akarják tenni. Az óvintézkedéseket fenntartották.

hez föltétlenül szükségesek. A bizottság javaslatára a tanács mai üléséből előterjesztést tett a közgyűlésnek, hogy kétszáz ezer koronát szavazzon meg a bazilika építésének befejezésére. Egyuttal azt jelenti a tanács, hogy a bazilikát a jövő év tavaszán felszentelhetik.

(*) **Budapest székesfőváros konvertója.** Az 1890-ben felvett o. é. 25 millió forint névértékű 4½%-os kölcsönből még fennálló 45.254.600 korona konvertálására vonatkozó hirdetményt ma tette közzé a székesfőváros tanácsa. E hirdetményben a tanács a 25 millió forintot 4½%-os kölcsönt 1903. évi szeptember hó 30-ára felmondja és a konvertálás céljából kibocsátott 46.510.400 korona névértékű 4%-os bályeg- és adómentes új kölcsönkötvényeket becserelésre ajánlja fel. Akik a kioszerelési joggal élni kívánnak, a kioszerelendő kötvényeket 1903. évi április hó 11-ig bezárólag a hirdetményben megnevezett kioszerelési helyek valamelyikénél bejelenteni tartoznak. A kioszerelésre bejelentett 4½%-os kötvények birtokosai a felmondási idő tartamát, vagyis 1903. szeptember hó 30-ig a 4½% kamat élvezetében maradnak. Az új 4%-os kölcsönkötvények 97-50 árfolyammal számítatnak. Az új kölcsön 200, 1000, 5000 és 10.000 koronás c.m.letekben bocsátatik ki és 1903. évi július hó 1-ől számított 50 év alatt törlesztetik. A kölcsönnek felmondása, vagy nagyobban mérvű kisorsolása 1908. évi július hó 1-ig ki van zárva. Az új, 4%-os kötvény üzleti biztosítékul és bánatpénzül elfogadhatnak és az országgyűlés képviselőházában 1903. évi március 18-án beterjesztett törvényjavaslat elfogadásával árvpénzek elhelyezésére is alkalmasaknak fogynak nyilvánítani. A félévi kamatszelvevények január és július 1-én azonnal, a kisorsolt kötvények pedig a sorsolástól számított 6 hó leteleivel az addig lejárt szelvevényekkel együtt váltatnak be. A sorsolás félévenként történik. A konvertálás részletesebb feltételei a hirdetményvel együtt szintén közzétételnek.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Egyiptom.** Fényes sikerű bemutató volt ma az *Urán*-színházban. *Réth* István színes, érdekes és tanulságos darabja, az *Egyiptom* került színe és az előadás méltóképp igazolta az újdonsághoz fűzött várakozást. A darab első része az ötezer éves egyiptomi művészet csodás alkotásából ad ismételt *IL Khames*, a nagy íráró legendás történetének kaposán. A második felvonás a Nilus völgyébe vezet. A Nilus titokszertű életét, rendszeres áradásait; pálmáigetait és zúgó kataraktáit bemutatva, leírja színesen a szerző az egyiptomi felhár romantikus életmódját és ősi szokásait, melyek sok tekintetben ugyanazok, mint ez előtt Stezer évről. Bizarr ellentétül illeszkedik Kelet festői nyomorúságába a modern turista-élet, mely a Niluson zakatoló angol turista-göcszölökön zajlik. A turistákból álló arab nép élet-halálharóat a baksisért egy érdekes mozgókép illusztrálja. Nem felekedik meg a szerző a mérnöki tudomány legújabb osodájáról, az uszuáni nagy gátról s annak áldozatáról. Philae bájosa szigetéről, melyet elöntött a nagy gát által feltorlasztott víztömeg. Az angol kultura bevonulásának csattanójául mozgóképekben látjuk meg a luxuri számarversenyeket és bivalyuttatásokat. A harmadik felvonás Kairót, az ezeregyjázka tündörmedisének városát varázsolja az *Uránia* vásznára. Káprázatos színek, szédítő sürgés-forgás jellemzik ezt a részt, a néző valóságilag úgy érzi, mintha ott lenne az arab világ város forgatagában. Majd a háromélet rajza s Kairó fátyolos és fátyol nélküli szépeinek felvonulása következik, végül pedig a hírhedt bastánc végtelenül diskreét formában. Az összes mozgóképek egy nagy angol cég külön kiküldött fotografus-expediciójának felvételei s nálunk egyidőben kerültek bemutatásra a londoniakkal. A csengő-bongó keleti zene nagyrészt szerző személyesen gyűjtötte Egyiptomban.

** **Házi hangverseny.** Az országos magyar királyi zeneakadémia harmadik házi hangversenyén kedves és szép dolgokat produkált az intézet több tehetséges növendéke. *Bach* Hármass versenyt *Sena* Irén, *Sándor* Margit és *Glass* Aranka precíz módon, biztos zenei érzéssel mutatták be. *Spohr* és *Mozart* egy-egy Yerseny-művében *Borsodi* Ödön és *Lengyel* Ernő tüntették ki magukat. *Csinosan*, *kollemissen*, sok kifejezéssel és hatásosan énekeltek *Lichtenstern* Márta, *Vendéghygyi* Mária, *Cseréklyey* Jolán és *Moirel* Luiza, *Ábrányiné* tanítványai. *Maleczkiné* és *Sik* József növendékei közül *Benáner* Hedvig, *Kelemen* Irén, *Blau* Jolán, *Brüll* Tivadár és *Simkovich* Erzsébet keltettek figyelmet *Brahms*, *Mihalovich*, *Sehmann* és *Rubinstein* dalaival. *Zongorán* és *fuvolán* *Soltész* Vilma, *Rudolffy* Matild, *Kiss* Endre és *Tóth* Géza adtak elő szép sikerrel különböző klasszikus szerzeményeket.

** **A M. Kir. Operaházban** a hét folyamán két ízben lép föl vendégül *Stoll* Gizella kisasszony, és

FŐVÁROS

(*) **Szent István-bazilika.** A Szent István-bazilika művezetője tudvalevőleg még félmillió koronát kért a templom építésének teljes befejezésére. Az építéssel felügyelő-bizottság azonban csak azokat a munkákat akarja végrehajtani, amelyek a Templom felszentelésé-

legendás operának. Az elsőben különösen Szamek kisasszonynak, a hazájától messze tévedt magyar művésznőnek volt nagy és általános sikere, amit értelmes játéka és biztos muzikalitása méltán meg érdemel. Szamek Elza kisasszony egy év alatt teljesen meghódította a zeneileg nagyon művelt lipcsei közönséget és különösen Carmenben, Frickában és újabban a *Navarrai lány* címszerepében mutatta meg elsőkelő kvalitásait egy játék, mint ének dolgában. A második operát a szerző legendának nevezi. Teljesen azonos tartalom Szabados Bélának a Magyar Színházban előadott *Bolond* című operettjével. Igen érdekes és poétikus mű és érdekességét növeli, hogy egy nő szereplő sincs benne. A darab milliója, a középkori kolostor és a renesszánsz műveltségű áthatott barátok élete nagyon megkapó. A Palestrina-stílus az egész műben érvényesül, francia finomsággal fűszerezve és különösen a második felvonásba van zseniálisan beleszőve a gregoriánus-szellem, amikor a barátok énekgyakorlatot tartanak.

Nem zárhatom be addig soraimat, amíg Sebald Sándorról, szintén itt működő hazánkfiáról, nem emlékeztem meg. Ha van klasszikus hegedűs, akkor Sebald joggal annak nevezhető. A tél folyamán három koncertet adott és ezeken csak Bach és Tartini politon-hegedű-kompozícióit adta elő, minden kíséret nélkül. A jövővi művész e vállalkozásával nagy feltűnést keltett. Kifogástalan technikáját, amelylyel minden nehézséget legyőz, csodálatos emlékezőtehetségét és stíl-érzékét az itteni zeneszékörök teljes elismerésükkel honorálták.

Ífjabb Ábrányi Emil.

MŰVÉSZET

□ A Nemzeti Szalon tavaszi kiállítása holnap zárul, hogy helyet adjon a nemzetközi fényképeszeti kiállításnak, amely április 5-én nyílik meg. Ugyancsak holnap délelőtti 11 órakor lesz a Nemzeti Szalon évi közgyűlése gróf Andrássy Gyula elnöklése alatt, melyen a választmány évi jelentése, a mérleg, zárszámadás és a jövő évi költségelőrányszat kerül bemutatásra.

□ A budapesti Photo-Club nemzetközi kiállítása, amely gróf Esterházy Mihály enőlete alatt virágvasárnapján nyílik meg, a budapesti művészvilág körében nagy érdeklődést keltett. Most folyik a sokszáz művészi kép rendezése, melynek munkálatait dr. Könyig Tivadar vezeti. *Schoeller Fülöp lovas*, a sokszoros milliósos amatőr, egymaga 40 képpel van képviselve.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ A magyar haderő fejlesztése. Az *Uránia* tudományos egyesület sorozatos felolvasásainak mai, utolsó délutánján Marczali Henrik egyetemi tanár tartott széles látókörű, nagyérdekű előadást a magyar haderő fejlődéséről.

Mikor a magyarság állápi a történeti élet küszöbét, hadserege már élő kész szervezett. Könnyű fegyverzetű fegyelmzett lovassága hódítja meg a hazát és rettegetti félszázadon át Európa népeit. Mária Terézia hadaiban, a francia háborúk huszárágában is megtaláljuk azokat a jellemző vonásokat, melyeket a X. század taktikai írói s krónikásai megörökítettek. Ezek tették a magyart a könnyű lovasságnak Európa-szerte elfogadott mintájává. Ezek mutatják, hogy a nép alsó rétegei foglalkozásban, szemben, erőnyben és bűnbén századokon át úgy változtak. Hunyadi János a magyar hadügy igazi újjászervezője. Aránylag kicsiny seregében a nehéz lovasság a tulajdonképpeni; de van már zsoldos gyalogsága, számos számszeríjasa és táborában megjelenik az ágyú is, melynek Jeanne d'Arc mellett ő az első nagy és szerencsés felhasználója. A nagy vezér nagy fia sokkal hatalmasabb eszközökkel rendelkezve, követi atyja példáját. De serege nagyrészt idegen származású, melyet csak Mátyás lángeszű és tekintélyű tart össze, a neuzet halála után a töle szerzett babérokon nyugszik és a mohácsi csatában a sokkal jobban fegyverzett és vezetett török janicsárjaival és ágyúival tönkreteszti a vitéz de katonailag nagyon elmaradt magyar bandériumokat. Akkor már a gyalogság és a tüzérség döntötte el a nagy európai háborukat. Magyarország társadalmi és gazdasági elmaradása okozta, hogy ezekre nem lehetett szert a magából. Hanem ebben a korban is érvényesül a törekvés a hiányok pótlására. A hajdu, a magyar landsknecht, főképpen gyalogos, Báthory István elsőrendű tüzérekapitány. Az erdélyi fejedelmek a főkefészek vezetői azon vannak, hogy idegenekből, zsoldosokból, erős rendes gyalogságot, erős tüzérséget szervezzenek. II. Rákóczi Ferenc talán erre fordított legtöbb gondot. De törekvése nem vezetett eredményre, Zrínyi Miklósnak lelkes szószala sem volt képes megteremteni a nemzeti armádiát. Hiába, a magyar feudális nemzet maradt, hogy lehetett volna a saját erőjéből a moderna népkövélvel egyenlőrangú sereget állítani? Végül így lejezte be a föllovasó a nagy teltséssel fogadott föllovasását.

Csak a császári- királyi sereg vasfegyelmű nevelte a magyar bakát elsőrangú harcosná. Csak midőn valóban egységes nemzeté vált a nép, 1848-ban, a midőn a jobbágy igája szétört, a rendi különbség megszűnt, a földdel együtt az értelmiség is föllovasadt; 1848-ban állott elő az első modern és teljes magyar sereg. Vezetőit a tehetség emelte föl. tisztjeit a hazafias, tanult osztályok szolgáltatták. Ennek a nagy katonai lendületnek örzi meg az emléket a gyalog honvéd neve, Gábor Aron ágyúja és Bennek csaknem egészen a tüzérségben alapuló hadvezetése.

○ **Árnyak és sugarak.** Ilyen címen jelennek meg a jövő hónapban *Fekete Sándor* legutóbbi versei kötetbe gyűjtve a Lampel Róbert eg kiadásában. A kiváló tehetségű költő ez értékes kötet mintegy tíz ivre terjed, ára füzve 2 korona, diszkötéssel 4 korona. Aki a poézist szereti, gyönyörűséggel fogadja a költő e verseit, amelyeknek szépségét olvasóink eléggé ismerik.

○ **Üstökös.** Későbbben az új évnegyed, akinek kedve telik a humorisztikus lapokban, az rendelje meg az Üstökös, élelapirodámunk e büszkeségét. Előfizetési ára negyedévre 4 korona. Kiadóhivatal; Kálmán-utca 2.

○ **Kis Lap.** A *Kis Lap*, Forgó bácsi gyermek-újsága, a rügvétakaszott tavasz beköszönővel maga is irrissebb üdőbb lett. Gyönyörű verset írt a mostani számba Sziries Artur. A természet világból rovaiban érdekesebb érdekesebb tudnivalókat talál a Kis Lap olvasója. Gaal Mózes érdekesítő elbeszélése, A három kegyesparajtszról még mindig folytatódik. Rádyard Kipping a Kivánsi életét című elbeszélése, Farkas Gyula az Anyai szeretet című meséje is e számban van. Szépek a *Kis Lap* képei is, valamint kacagató a Hosszu kutya című képsorozat. Innen-onnan és a főtörő-rovatba sok mulató és tanulság apróságot írt Roboz Andor társzerkesztő. A *Kis Lap* előfizetési ára negyedévre 2 korona. Előfizetheti az Athenaeum kiadóhivatalában, Kerepesi-ut 54.

○ **Új Idők.** Hozzeg Ferenc lapja, az Új Idők érdekes újítással lépi meg olvasóit. Alandó rovat keretében mutatja be a magyar írkat otthonukban. A sorozatot az e heti számban Szikrával kezdték meg, akiről két intim képet és ömterletet hoz a lap. A mut héten lezajlott nagy tüntetésekről, valamint a hét egyéb aktualitásairól is szép fölvetéseket mutat be az Új Idők. ahol még Horkayné is elcsövegzi s ellemessen a hét eseményeit. Novella, elbeszélés és különféle cikkek, versek, rajzok, képek tartják még az Új Időket, amelynek előfizetési ára negyedévre 4 korona. Kiadóhivatal Andrássy-ut 10.

○ **Fővárosi Lapok.** A *Fővárosi Lapok* szerkesztését *Tarnóczy Gusztáv* vette át. Az ujság ezentel politikai cikkeket is közöl.

SPORT

Alagi lóversenyek.

Budapest, március 28.

Végre vége a turf holt szezonjának. Holnap újra starthoz állanak az alagi meeningek hősei, megosondui a távoszlopnál a jelzősengő, osaltog az ostar, tovasuhannak a szines dresszek, a föld megremeg a telivérek patkódübörgése alatt... és ezzel megkezdődik az új versenyiszentő.

Alag első napja mindjárt érdekes és bizonyára tömve lesz minden különvontat, mert a totalizatorjára kére kiébeztetett közönség mohón veti magát az évet. etbe. A holnapi szenszáció a 10,000 koronás *Rákosi gátverseny*. Indulói:

Mr. John 72	lov.	Machan
Paillard 71½		Shejbal
Hypokratés 68½		Fejes
Prima 67		Csompora
Ponyvásy 66		Sinn
Kalupri 65½		F. Lawton
Brom 65		Huxtable
Pizess 64		Morton
Lucie 62½		Rosack
Medicus 61½		Bastian
Ratking 60		Healy.

Mr. John, Ponyvásy és Paillard a verseny komoly jelöltjei s hir szerint Ponyvásy oly jó, hogy legyőzőre alig találhat. O lesz a verseny favoritja is, másodsorban pedig a szívós kis Mr. John jöhet számításba. A *Geist-istálló* kis ménje bizonyosan benn lesz a finishben. A többi verseny nevezései kitünően sikerültek s nagy mezőnyök fognak starthoz állani. Különösen érdekes lesz a 3200 méteres *Anatol* akadályverseny, melyben a „Nagy ulaginak” is indul egy pár konkurrens.

Jelöltjeink:

- I. *Probewick — Maud.*
- II. *Felicitas — Jaddah.*
- III. *Ponyvásy — Mr. John.*
- IV. *Coorhát — Cavatina.*
- V. *Vielitichen — Paraphi.*
- VI. *Pergamon — Icarus.*

○ A Magyar vívómesterek egyesülete április 9-ikén a Fővárosi Vigadóban rendezett országos vívóestélye alkalmával elhatározta, hogy a legkiválóbb magyar vívómestereknek, *Keresztessy József*nek emlékére

aranyserleget készítet A magyar vívómesterek egyesülete nevében dr. *Keresztessy József* tükár és *Halász Zsig*a elnök bocsátották ki az aranyserlegra való gyűjtőleveket.

○ **József Ágost főherceg** a tornaújságon. Az országos tornaverseny előreláthatólag valóssággal nemzeti ünnep lesz. Az az általános érdeklődés, amely a pünkösöd e látványossága iránt országsszerte mutatkozik, az udvar figyelmét is felkeltötte. *József Ágost* főherceg és neje *Augusta főhercegnő*sszony hivatalosan értesítöttek a rendőrséget, hogy részvesznek az ünnepélyen. A szövetség zászlaját is akkor fogják fölavatni s *Augusta főhercegnő*sszony elfogadja a zászlóanyai tisztelet. Magán az ünnepen kívül különösen érdekes lesz a sportkiállítás, e nemben az első Magyarországon. Sok küllöldi cég is bejelentelte részvétét s a hazai sportkereskedők szintén nagyban vetélkednek, hogy jó helyet szerezzenek a kiállításban. Az ünnep programját annak idején utóán is árusittatja a rendezőség.

○ **Football.** Rendkívül érdekes mérkőzés lesz vasárnap a millénárius pályán, a *Budapesti Torna Club* mérkőzik a belga *Leopold Clubbal*. A B. T. C. oly fényes győzelmeket aratott ugy az összes hazai csapatokon, mint a bécsi First Viennán, hogy joggal hisszük a belgák leveretését, fölötte, hogy a szokott kitünő összeállítással álnak ki a porondra. Mint halljuk, a *Műgyógytani F. C.* is erősen készül hogy a hétfői mérkőzésen sikerrel állja ki a versenyt.

○ **Országos ebkiállítás és maktörök verseny.** Az országos magyar ebtenyésző-egyesület április 11-13-iki kiállításra nagy számmal érkeznek a nevezések. Budapest székesúvárosa egy 100 és egy 50 koronás tiszteletdíjat adományozott, azonkivül 15 értékes tiszteletdíj vár kiosztásra.

○ **Vívómesterei képesítés.** A Magyar Vívómesterek Egyesülete a vívómesterei oklevél ényerésére 1. évi április hó 9., 23. és május hó elsejét tüzte ki vizga napjával. A jelentkezők a három terminus bármelyikén levizsgázhatnak.

Nyíltér.

TÉLI-FÜRDŐKÚRA.

Természetes forrómeleg kénforrások, iszapfürdők, iszapborogatások.

Zuhany-masszázs. Vízgyógyintézet, villany-fényfürdők stb. Olcsó és gondos ellátás. Csak, közönség, idegbőrbajok és téli fürdőkúra telői kimerítő prospectust küldgynen a Szt.-Lászlófürdő igazgatósága, Sztán.

Csász. és kir. szab.

Pick testvérek

főrészabók Budapest, V., Dorotya-u. 12., legújabb

angol ruhabérlet

magyar díszruhák műtermé.

Vételre keresek használt ponni-hintót és ponni-szerszámot (két lóra).

Cím: „PONNI” jellege a kiadóban.

Dr. Palócz

speciálistorvos

külföldre utazott

egy igen nevezetes tanulmányának tanulmányozása végett, amelyet budapesti intézetében (VII., Kerepesi-ut 10.) be is rendez és rendelését április 15-én kezdi meg.

A WIENER BANK-VEREIN

MAGYARORSZÁGI FŐKÖTELEPE

Budapest, V. ker., Nádor-utca 4. szám.

Március 30-tól kezdve

díjmentesen

eszközli

a 4²/₁₀ %-os konvertált egységes államadóssági kötvények bélyegzését

és készséggel szolgál erre vonatkozó felvilágosításokkal pénztári helyiségeiben.

Korytniczai ásványvíz

kiválóan elismert gyógyvíz.

gyomor-, bél- és aranyeres bántalmak ellen, **máj- és lépduaganatoknál, sárgaság, székrekedés, epekövek és húgysavas diathesis** ellen.

Raphádt: furdőigazgatóság által Korytniczán, Édeskúty L. Budapestben, Makovitsky Péter Liptó-Rózsahegyen, valamint az összes gyógyszertárakban.

Saison-megnyitási május 15-én.

Ujjonan épült a legmodernebb igényeknek megfelelően berendezett vizgyógyintézet.

Reformált penszionrendszerünket, mely egy a külföldön valamint a beföldön párhuzamos áll, a t. közönségenkél különös figyelműbe ajánljuk. Ugyanis a t. furdőigazgatóság a furdőigazgatósághoz tartozó szállókban és villákban választandó lakást; az ötéves élap szerinti időben történik, meghatározott helyhez nincsen kötv.

Pénzügyi árak: május 15-16. június 1-ig, szept. 1-15. okt. 1-ig, egy személy 6 kor., két személy 11 kor., három személy 15 kor., június 1-15. egy személy 9 kor., két személy 15 kor., három személy 20 kor. Ezen árakban a gyógyhely- és szállóérték is beartóztatatik.

Bővebb felvilágosítást nyújt **Dr. Ormay József**, kir. tanácsos, furdőorvos, valamint a

Furdőigazgatóság Korytniczán.

(Az e rovart alát közzétettnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ Beszúntott rágalmazási per. Pécsről táviratosa tudósítónk: **Aidinger János** volt pécsi polgármester az ősszel Budapestről Pécsre utazván, a vasuti kocsiiban több képviselővel **Molnár János** apátról beszélgetve, arra különböző megjegyzést tett. A jelenlevő **Daranyi Ferenc** képviselő e megjegyzéseket visszamondta Molnárnak, aki rágalmazási pört indított Aidinger ellen. Ma volt a pécsi járásbírósa előtt a pör tárgyalása. A zárt tárgyaláson Aidinger megnyugtató kijelentést tett s **Zboray Miklós** Molnár apát képviselőtében e nyilatkozattal fele nevében megnyugodott, mire a bíró az eljárást megszüntette.

§§ Egy pénzintézet sajtópöre. **Reinitz Vilmos** budapesti nyomdász a **Szabadság Közgazdasági Bank** ellen pört folytatott, melylyel kudarcot vallott. A panasz minden ízében alaptalannak bizonyult, minek következtében a szabadság törvényszék megszüntette az eljárást. Reinitz ekkor fogta magát és egy broszúrában támadta meg a pénzintézetet, melyet mindenféle vádakkal illetett. A nyomtatvány miatt a bank igazgatósága Reinitz ellen rágalmazásért és becsületesítésért sajtópört indított, melyet ma tárgyal a budapesti esküdtörvényszék dr. **Agorassó** elnöklésével. A panaszosokat dr. **Nagy Dezso**, a vádlottat dr. **Vermeš Nándor** képviselte. A sajtóbírósa a vádlót és a panaszos igazgatóság kérésére a valóság bizonyítását elrendelte s az iratok beszerzése végett a tárgyalást elhalasztotta.

§§ Az almafa. A Vigszínház egyik pályázatán tudvalegleg száz pályázót közül ifj. **Bokor József** nyerte el a pályadíjat az **Almafa** című vígjátékáért, melyet a Vigszínház akkortájt sikerrel elő is adott. Az első előadás után a Pestúri Hírnaplón több támadó cikk látott napvilágot, melyeknek szerzője **Bokor** a plágium vádjával illette, elodáván, hogy **Almafa** **Halt** János német író **„Das war ich“** című bohózatának magyarosítása. E cikk alapján jelent meg ugyanakkor **Tóth Béla**nak két **Élet levele**, amelyekben szintén **Bokor** támadta a plágiumért. Beleszólt a hírlapi vitába maga **Jéka Már** is, aki Bokori védőszavai alá vette. A hírlapi polemika egy harmas jurnek: **Édeskúty Jenőnek**, **Vérsi Józsefnek** és **Alcedor Bernátnak** nyilatkozata fejezte be, amelyben ezek kijelentették, hogy **Bokor** darabja nem plágium. Ezen nyilatkozat alapján. Ezen nyilatkozat alapján aztán ifj. **Bokor József** sajtópört indított **Szilágyi László**, **Tóth Béla** és **Murai Károly** mint a támadó cikkek szerzői ellen sajtó utján elkövetett rágalmazás vétségé miatt. A vádirat ellen a bepanaszolt írók kifogásokkal éltek. Ma tárgyalta ezt az ügyet a törvényszék vádátanácsa **Császár** táblabíró elnökele alatt. A vádanasdón dr. **Szalóczy Gyula** ügyvéd védelterjesztése után elvetette a terhelték kifogásait s mindhárom író vád alá helyezte rágalmazás vétségéért.

§§ A nagyothalló bíró. **Grozdyk Szaniszló** ökörmestert ahjárásbírót nemrég a debreczeni tábla fegyelmi tanácsa elé állították, hogy kényszernyugalmasra ítélték, mert nagyothalló. A tábla azonban nem mondta ki a nyugalmazást, mire a vádhatóság főlebbezett a Kuriahoz. A Kuria fegyelmi tanácsa ma foglalkozott az ügyvel **Vörösmarty Béla** kuriai alelnök elnöklésével. dr. **Neuberger Ignác** előadása alapján. A fegyelmi tanács kimondotta, hogy **Grozdyk** akaratát ellen nem lehet nyugalomba küldeni. különösen azért, mivel egyébként szorgalmasan és lelkiismeretesen végzi a dolgát.

TÁVIRATOK

Póla, március 28. **Ferenc Ferdinánd** főherceg és neje ma délben a **Wurmbrand Lloyd-gözösön** Dalmáciából ideérkeztek és a város megtekintése után este 6 órakor visszautaztak Bécsbe.

A készfzetések felvétele.

Bécs, március 29. A lengyel klub elhalasztotta

ma estére hirdett ülését, amelyen a készfzetések felvételéről szóló törvényjavaslat kérdésében kellett volna állást foglalnia. Hir szerint az ülést azért halasztották el, mert a kormány figyelemzette a klubot, hogy várja ki, míg a törvényjavaslatot előterjesztik.

A bolgár kormányválság.

Szófia, március 28. **Gesov** kísérlete, hogy kabinetet alakítson, eddig eredménytelen maradt. Több oldalról azt állítják, hogy valószínűleg koalíciós ügyvivő kormányt fognak alakítani. Hir szerint **Paprikov** nincs a listán, hanem **Szavov**, amit a Zankovistáknak tett koncessziónak tekintenek, akik szemrehányásokkal illették **Paprikov** kormányzatát. **Paprikov** állítólag vezérkari főnök lesz.

Szipjagin állítólagos gyilkosa.

Bécs, március 28. A kamara ma ülésén **Lusaito** kérdést intézett a kormányhoz arra nézve, hogy milyen indítókok alapján tartóztatták le Nápolyban **Gotz** orosz alattvalót és mivel tudja igazolni a kormány, hogy a házmotázásnál és a letartóztatásnál idegen közegek voltak jelen. **Bochetti** külügyi államtitkár azt válaszolja, hogy **Gotz** oszáladjával március 17-én Nápolyba érkezett. A belügyminisztérium rendelkezése **Gotz** lakásán házmotázást tartott és aztán **Gotz**ot letartóztatták. Ez a közrend érdekében történt. A letartóztatásnál csakis az orosz alkalmazott volt jelen, még pedig a letartóztatott egyén személyazonosságának megállapítása céljából. Az alkalmazott a házmotázásnál nem vitt aktív szerepet és a lefoglalt papírokról nincs tudomása. A kormány **Gotz**ot ki akarja utasítani, de az orosz kormány kiadatását kérte, mert azzal vádolják, hogy **bűnrészes Szipjagin orosz belügyminiszter meggyilkolásában**. A bíróság határozni fog ebben a kérdésben és teljesíteni fogja köteletségét. (Helyeslés.) **Giolitti** belügyminiszter azt mondja, hogy az egész dolgot nagyon tuizton adták elő. **Gots** veszedelme egyén és a kormány kötelezése a veszedelmes idegeneket ellenőrizni. A miniszter azt hiszi azonban, hogy a lefoglalt iratokban nincs bizonyíték az elkövetett bűntettre nézve. Ha az a büntelt, amelylyel **Gotz**ot vádolják, esetleg politikai természetű, a kiadatás iránt való követelm nem fogják teljesíteni. (Helyeslés.) A miniszter kijelenti végül, hogy politikai elvei nem változtak.

Köszgázdasági táviratok.

Bécs, március 28. A bécsi tőzsdekamara mai ülésén felolvasták az osztrák pénzügyminisztériumnak egy rendeletét, amely jóváhagyja a bécsi tőzsdekamarának azt a határozatát, amelylyel fogva a tőzsde alapszabályainak első paragrafusára a következő ponttal egészítendő ki: A tőzsdeforgalomból kizártnak gabonamélték és malomtermékek, ugysintén az ezen cikkeket forgalmazó biztositási, fuvarozási és szállítmányozási ügyletek. Az egységes államadósság kövnyevények lebélyegzésére vonatkozó pénzügyminiszteri rendelet körvontésában kimondta a tőzsdekamara, hogy március 30-ától fogva a májusi és júliusi járadékjegyzéke a 4%-kal adómentesen koronájárádékban kamatozó államkötvényekre értendő. Egy tőzsdéi kötés ettől a naptól fogva 10.000 koronára szél.

Bécs, március 28. (A **Budapesti Napló** telefonjelentése.) A mai héti tőzsdén eladtak buzát: 765-775 kg. 7.20-7.30 K. Érsek-Ujvárról, 78-79 kg. 7.45 K. Tornóc, 78 kg. 7.30 K. A-Maróth, 77-77.5 kg. 7.37-7.40 K. Galantha, 79-80 kg. 7.20-7.22 kg. Sarkad, 82 kg. 7.70 K. Szarvas; rozs 5-10 fillérről olcsóbb, 6.40 K. Ipolygás, 6.80 K. Köbölkut, 6.65 K. Érsek-Ujvár és Szered, 6.37 K. Bélye, 72 kg. 6.90 K. Z-Egerszeg; Árpában a forgalom jelentéktelen, az árak nem változtak. Zab 5-10 fillért vesztett, magyar zab minőség szerint 6.40-75 osztrák 6.34-6.55 K.

A határidőtőzsdén buza tavaszra 7.43, rozs tavaszra 6.82zab tavaszra 6.24 korona.

Lisztben a forgalom nem javult, a malmok 20 fillért engedtek az árakból. Korpa a mult heti áron maradt.

Bécs, március 28. (A **Budapesti Napló** tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 688.25, Magyar hitelrészvény 748.50. Anzok-Osztrák bank 274.—, Bécsi bank-egyesület 426.50. Union bank 537.—, Landerbank 412.— Osztrák-magyar államvasut részvény 692.75, Déli vasut 48.50. Elbavölgyi vasut 451.25. Eszaknyugati vasut részvény —, Dohányrészvény 349.—, Rimamurányi vasut 496.—, Alpeji bányászatrészvény 391.50. Májusi járadék 100.65, Magyar korona járadék 99.40. Török szerjegyek 119.75. Német birodalmi mártá 117.11.—, Napoleonór 19.08.

Berlin, március 28. (A **Budapesti Napló** tudósítójának távirata.) **Leti forgalom** 4%-os magyar aranyjáradék 102.25, Magyar koronajáradék 100.25. Osztrák hitelrészvény 217.40. Osztrák-magyar államvasut 148.90. Déli vasut 14.60. Eszaknyugati vasut —, Elbavölgyi vasut —, Orosz bankjegy költépe 216.20. Buschtchradai —, Orosz bankjegy —, (Utléma) Lombard —.

New-York, március 28. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) **Gyapot:** New-Yorkban helyben 10.05 (10.20). Márciusra 9.81 (9.80). Júnusra 9.66 (9.66). New-Orleansban helyben 9.19/10 (9.19/10). — **Petroleum:** Stand white New-

Yorkban 8.35 (8.20). Stand white Philadelphian 8.30 (8.15). Refined in Cases 10.50 (10.50). Credit Balances at Oil City 1.50 (1.50). — **Zsír:** Western steam 10.45 (10.45). Rohe és Brothers 10.55 (10.55). — **Tengeri irányzata** állandó. — Márciusra 67.— (65.7/8). — Májusra 50.7/8 (50.7/8). — Júliusra 49.7/8 (49.7/8). — Buza irányzata állandó. — Píros őszj. helyben. 79.1/2 (79.1/2). — Márc.-ra 81.— (80.7/8). — Májusra 77.1/2 (77.1/2) — Júliusra 75.— (75.—). — Szept.-re 73.7/8 (73.7/8). — **Gabona** szállítási díja Liverpoolba 1.1/2 (1.1/2). — **Kávés íár** Rio T. sz. 5.7/8 (5.7/8). — Márciusra 4.05 (4.05). Júnusra 4.20 (4.20). — **Liszt:** Spring Wheat clears 3.— 3.10 (3.—, 3.10). **Cukor:** 3.7/16 (3.7/16). On: 28.50—29.50 (28.—, 29.50). — **Rész:** 14.75—15.— (10.—, 10.40). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, március 28. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) **Buza** irányzata engedő. — Máj.-ra 72.7/8 (72.7/8). — Júliusra 69.7/8 (69.7/8). — **Tengeri irányzata** engedő. — Márc.-ra 42.— (42.7/8). — **Zsír:** Márc.-ra —. (—). — Máj.-ra 10.07 (10.07). — **Szalonna** short clear 10.43 (10.43) — **Sertészsuk:** Májusra 18.05 (18.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Két világ.

Ó hasztalan nagyírú a tudásod,
Ha pamagról vizsgálod a világot.
Nemes szíved hiába van kitárva:
Miert a sírás, mért a jaj, a láрма?
A szőlyesekből meg nem értheted,
A fényözön vakítja a szemet.
A szenvedélyek bár lánzongva forrnak,
Nincsen hallása a teli gyomornak.
Döngetheti a nyomor az eget,
Nem láthatod azt — ha nem érezed.

De jöjj csak ide hozzánk a pokolba,
Hová a sors az ezreket sodorta.
Egessen szomszúság, gyötörjön éhség,
Az utca köve legyen fekelved,
A jóllakottak gúnnya vigaszod,
A szánalom a napi kenyered;
Ha holtra éget a nyár napsugára
S az ég alatt talál a tél fagyja:
Ne is keresd, szemed elő magától
A földi létnek új világa társul.

Csizmadia Sándor.

Divat hirek.

Budapest, március 28.

A szokottnál hamarabb és nagyobb meleggel köszönt be ezidén a tavasz. Meglepetésszámba menő álléplete kissé készületlenül találta hiveit, a szép asszonyokat és leányokat, kik most ugyancsak lázasan hozzátáltak az idényszerű toilettek beszerzéséhez és kiegészítéséhez.

A mult évtől teljesen megváltozott a divat, azt most látjuk amikor szemtől-szembe állunk legujabb termékeivel. Első szembeötölő különbség a gallér, mely immár csaknem nélkülözhetetlen vált kabátban, ruhában egyaránt. Két-bárom kerek lapba szabva simul a vállhoz, előnyösen kiszélesítve a felső test körvonalait.

Második újítás a teljesen megrövidült, kevés kivétellel kereké vált ruhaaj. Sok küzdelem után végre valóra vált az a törekvés, hogy — a divat által szentesített szabályok szerint — rövid ruhában járhatunk az utcán. Karunk már nem fog zsidbadozni az uszály órákhozszat való hordozásától, könnyen, feszületlenül mozoghatunk. S az eleganciát képviselő uszályos alj ezentul csakis nagy toilettenél, a fényes látogatóruhánál lesz megengedve, azaz válik kötelezővé. Mert előrelátható, hogy fanatikus rajongói nem fognak tőle egyhamar megválni s egy csapásra nem fog leiszorolni a mindennapi viselet teréről.

Harmadik jellemző vonása a mai divatnak az övek dus választéka és csaknem nélkülözhetlen volta. Az utóbbi két évben kissé háttérbe szorult az öv, most ismét erősen uralkodik. Jelenleg is remek dolgokat látunk, de számuk az idény folyamán természetesen a végtelenig fog szaporodni. Különösen **Monasterly** és **Kuemik** utódai mutatnak be e téren is gyönyörű újdonásokat. A cég kitünő vezetője, **Pertik Béla** a napokban tért vissza párisi tanulmányutjából és immár megnyitá a fényes divatszalon tavaszi kiállítását.

Itt látjuk bebizonyítva azt, hogy a női toiletteknél mily szinte észrevétlenül, ezernyi apróság adja meg a tskéletes eleganciát. Az a bizonyos „je ne sois gnoi”, amit csak a gourmand miérierő szemé tud meglátni és van kifejezve a nagysülű divatművészetben. S ennek leghivatottabb művelői nálunk ez idő szerint csak **Monasterlyék**.

A legújabb divatrefinemenetnek kell megjelölnöm azt a szokást, hogy minden elegáns párisi nő jelenleg egyszerű selyemből készíti az alsó szoknyáját, fűzőjét, ruhájá béléseit és felső bluzát mely a derekat pótolja. Puhá, simuló selyem ez, de amellet suhog is. Neve taffetas gaulois, s most kizárólagos egyeduralmat gyakorol a női alsóruházat világában.

A most annyira divatos két-háromfodros aljak nehéz dilemma elé állítják az alacsony, kőveres nőket, akiknek ez viselőik nem lehet. Óvakodniok kell mindenről, ami alakjukat még kisebbnek, még tömöttebbnek tünteti föl, s azért nekik ezt a divatot követniök nem szabad. De a mindenható zsarnok róluk sem feledkezett meg. Nekik azokat a kedves, főt szorosan letűzött, alul libegve szétnyúló, ránkötött aljakat szanta amelyeket most oly sürűn látunk a párisi mintarubák között. A csipőt simán takarva, rendkívül kecsesen bővülnék ki az alsó szegélynél.

A XV. Lajos korabeli, nagyon díszes derekakat erősen jelölik. De ez a lebbengés, hosszuszabású derek is inkább a karcsú, magas alakok kiváltsága. Általában azt kell kockoztatnunk, hogy az ideai divat jelszava a sok dísz és még nagyobb szövetbőség. Már maguk az újjak mennyi szövetet igényelnek! Főt szorosan letűzve, a csuklónál vagy könyökénél óriás dudorokká nyílnak ki. Albitásom bizonyosságul leírok néhányat a Monaszterlyék párisi mintatöltejei közül.

Sötétkék ruha panna-pozitívból. A selyemfényű szövet díszül a dur alkalmazásban zölddel vegyes szürke himzést vettek, melynek mintája nagyon hatásosan emelkedik ki a créme-alapról. Az alj egészen sima, csak a csipőn van egy hegyes rész sürű tűzéséből, valamint az alsó szegélyt is ez adja. A bluz egészen sürű ránkötésű tűzött gaze-linonból készült. Elöl kettős himzésű sáv fut le az övig, melyek közö egy lenge, dur jabot van öltve sárgás Alençon-csip-

kéből. A gallért himzés adja és ebből két hegyes ék fut le a vállra nagyon izéles dísz alkotva. Az öv és az újjak kézelői is himzésből készültek, ez utóbbiak nagyon magasan takarják a kart és csak azon felül kezdődik a dudor, mely önt ismét szorosan a karhoz simul. A hozzátartozó bolero nagyon rövid elől hegyes rész omlik alá róla. Gallérja nincs, a nyakkivágást himzés szegélyezi. Az ujjja nagyon rövid, alul annyira bő, hogy mintegy gallért képez és az alsó kart csakis a bluz ujjja takarja. Ez rendkívül eredeti, kissé bizarr gondolat, amely csakis művészties kivételé révén tud oly sikerrel érvényesülni.

Sötétkék ruha a nyári favorite szövetéből, a vastagszállu etamineból. Szövése selymes, feketével mintázott. Az alj rövid, egészen mély ránkötésű rakott, amelyek fent egy sima részre vannak öltve, míg lent legyezőformában szétnyílnak. Elöl, a csipő sima része egészen a szoknya alsó szegélyéig benyulik, keskenyen és letűzött taffetas csikkal szegve. A bolero oroszos, övvel ellátott, mely utóbbi vörös angol vászomból két csikva szabott, míg a közbeeső rész kék alapján az ugyanevezett bretagnei himzést látjuk. Elöl két mély ránc díszíti, melyből a hájtökaforma széles vállgallér kialakul. Ez szintén sötétkék t. a. o. csikkokat szegett és elől-hátul hegyes ékben végződik. A bolero hátán szintén kettős ránc alatt vész el az a gallér. Az ujjja főt szűk, felüle bő. A különálló dudor sötétkék taffetasból kerül, mely keskeny, áthajtott kézelőjű vörös vászon adja, bretagnei módra himézve.

Szürke etamine-ruha. Az aljak sajátosság a szabása. Elöl és hátul sima rész van rajta, melyet két oldalról hullámvonalakban hátrafelé emelkedő szegélyek határolnak. Ugy látjuk, mintha e két oldalrész csupa különálló tűzessávból állna. A sima részeket két oldalt hegyes mintában ezüstszürke taffetascsikk szegélyezik. A dereka boleroszerű, galléros. Elöl lantokkal, különböző színekben himzett battiszt

betét, mely nagyon dudoros. A hátán kettős ránc, mely mintegy a szoknyán alkalmazott sima rész iolytatását adja. Ujjja a könyökénél erősen kidudorodik, ellenben alul szűk kézelőbe szorított, főt pedig dus ránkötésben rakott. A gallért is, mely elől bolero-t képez, selyempántok szegik, hegyes mintában. A betéten és nyakgalléron eredeti, zöld-kék himzés.

A királyné komornája. Egy müncheni újság kedves apróság beszél el a megboldogult Erzsébet királynéről. Kevésell királyunk és Erzsébet királyné esküvője után ellátogatott az új fejedelmi házaspár Stájerországba. Mint mindenütt, ott is mindenki el volt ragadtatva a fiatal uralkodóasszony szépsége, bájától, aki olyan volt, mint valami kedves, félig még gyermekleányka, mint ahogy, évei számát tekintve, alig is volt még túl a gyermekkoron. Csak egy öreg paraszt látszott nagyon csalódottnak. Amikor elhalt Erzsébet királyné mellett, aki fődvarmesternője kíséretében volt, megcsóválta a fejét és halkán dünnyögte: — Az emberek mind azt mondják, hogy a királyné milyen szép. Nekem bizony egy csöppet sem tetszett. Hanem a komornája, — tette hozzá kigyul szemekkel — a komornája, aki vele volt, az aztan remek egy teremtes.

A vén paraszt a fődvarmesternőt hitte a királynénak. A remek teremtes pedig Erzsébet királyné volt.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Table with 2 columns: Szerkesztőség (56-12) and Kiadóhivatal (54-39)

Berger-féle gyógykátrány-szappan

mindennemű bőrkétegek ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, koszos bőrdí kútegek, ugyiszent orr-zeresség, övág, fagyad, lábzsadás, fej- és szájkörka ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a fakátrányt és az óvót és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. Idült bőrbetegségeknél sikertel alkalmatartik a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógykátrány-kénszappan. A gyengébb kátrány-szappan az arcbőr tisztítására szolgál. A gyengébb kátrány-szappan az arcbőr tisztítására szolgál.

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan. 50% glicerín tartalommal és finom illattal. Ára minden fajnak használati utasítással együtt 35 kr. Ugyanezen célokra és bőrdoroszolásra szolgál a Berger-féle PANAMA-szappan.

Berger-féle Petrosulfol-szappan. 2. sz. rendes fogaknak, 3. sz. dohányszoknak. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappantól eltérően utalunk a röpírásokra. Aranyóra a párisi kiállításán 1906.

Tövétra vezetése elkerülése végett mindig a valódi rég bevált Berger-féle szappanok kerendők, az itt lenyomott védjegyre tessék figyelni és — mitán számos batástan utatársi letelik — minden valódi Berger-féle szappanoké, jelel az itt lenyomott cégjelránt és vörös nyomatban.

Budapesten nagyban és kismennyben kapható: Török József gyógyszerárban Király-utca, továbbá kismennyben Budapest és Magyarország összes többi városának minden gyógyszerárban. A Berger-féle szappanok minden jobb drogériában és illatszerkereskedésben kaphatók.

The Empire Cash Register Limited Londonban, a 14548. számú „Pénzösszegeket följegyző készülék” című magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának gyártása céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres; szabadalmát esetleg el is adja vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szivesen szolgál bővebb felvilágosítással. Kelemen és Társa, szabadalmi ügyvivő iroda Budapestben, (Royal szálloda B.)

Titkos betegségek szakorvosa Dr. CZINCZAR J. Nemi betegségeket, Nemi gyengeségi állapotokat, Rendelő-intézet Bécs, VII. Károly-körút 5. I. em., bejárat a lépcsőházból. Rendel: Naponta délutáni 4—6 és este 6—8 óráig.

Dynamit Nobel részvénytársaság. Meghívó 1908. április 16-án, csütörtökön d. e. 11 órakor a társaság irodájában, Bécs, I. Schaufelgasse 2, tartandó.

XVIII. rendes közgyűlése. Napirend: 1. Az igazgató-tanács jelentése, a mérleg bemutatása. 2. A felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg jóváhagyása (alapszab. 32. §). 3. Az egész évi nyeremény hováfertitása. 4. Az igazgató-tanácsba választás, továbbá egy felügyelő-bizottsági tag és egy helyettes felügyelő-bizottsági tag választása.

KRISTÁLY-VASZON. Terve, védve 17051. szám alatt. Utánnemzés tilos. Áramon tömött szűk, minden felhőzemenre alkalmas 23 méter széles vég 84 cm. széles. 4.75. Erzsébet királyné vaszonn, minőségű, 6.95. Madapolán sifon, gyermek febrémtre, 5.75.

Auer Ignácz Fia. víztor- és fehérszemű gyári raktára Budapest, VII., Kerepesi-ut 10. Tíz forintot meghaladó rendelvények bérmentve. Nagy vaszon mintegyűteményt, valamint fehérszemű argyezéket kívánatra ingyen és bérmentve. Alantitott 1850.

A szenvedő emberiség öröme! Dr. Garai Antal a bőr- és nemibetegségeket orvosló szegedi hírv. szakorvosa, ki már 20 éve működik a téren, elhárította, hogy a Népszerű Utmutató a nemibetegségeket a csak lésszerű gyógykezeléshez alul közel 300 oldalra terjedő munkájában 50-ik kiadásában méltó megfontolásra a még külsőben levő példányokat teljesen ingyen becsatolja a szenvedő emberiség rendelkezésére. A könyv tartalmazza az összes titkos betegségeket (önterítés, dőllet, megomlás, hüvelygyulladás, hüvelygyulladás, elgyengült terítés, bujjakék, gyphill, fehérszemes, stb.) alapos leírását és legújabb lésszerű gyógykezelését. Több ízben érte mindenki minél előbb, hogy ezen becses munkát (volt ár 2 frt 50 kr.) általánosan megkaphassa. Portó fejében 20 fillér bővegy küldendő. Széküldés sári borítékban. Cím: Dr. Garai Antal Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz., hol egyszerűen a hálsorult betegségeket ellő a munka szerzője naponta rendel d. e. 10—4-ig és 7—8-ig este. Levélkre azonnal válaszal a gyógyszeréről gondoskodik.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZINHÁZ.

Vasárnap, 1903. március hó 29-én.
 Délután 1/2 3 órakor mérsékelt helyárakkal:
Viola, az alföldi haramia.
 Énekes népszimnium 5 szakaszban. Irta Szigeti József.
 Személyek:

Viola	Kiss M.	Réti, alispán	Hortobágyi
Violáné	Balázs	Rétiné	Krecsányi
Pista	Dezsofi	Akos	Pázmány
Tengeli	Lejtényi	Mócsi	Solymosi
Tengeliné	Siposné	Izjig	Nyárai
Vilms	Batizfalvi	Cigány	Ujvári

Este:

Bob herceg.

Regényes nagy operett 3 felvonásban. Irta Márton Ferenc és Bakonyi Károly. Zenejét szerz. Huszka J.

Személyek:

A királyné	Krecsányi	Tancmester	Ujvári
György, fia	Fedák Sári	Tom bátyja	Szordabélyi
Viktória	Balázs	Annie, lánya	Ledovszky
Lancosier	Pázmány	Plumppuding	Nyárai
Pompousus	Kovács M.	Gipsy	Szabó
Hopmester	Solymosi	Pickvick	Parányi

Kezdeté 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Vasárnap, 1903. március hó 29-én.
 Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal.
 Palmay Ilka asszony vendégfelléptével.

Niniss.

Énekes bohóság 3 felvonásban. Irta Hennequin és Millaud. Fordította Csopreghy Ferenc.

Személyek:

Korniszky	Faragó	Narcisz	Delly
Niniss	Pálmay	Vadász	Szabó
Gregoire	Giróth	Amanda	Abelovszky
Anatol	Ráthonyi	Silleryné	Sziklainé
Desabletto	Giróth	Georgine	Abelovszky
Dupton	Mátrai		

Este:

A hajusz.

Daljáték 3 felvonásban. Irta Verő György.

Személyek:

Kozáry József	Szilágyi	Lerchenbach	Szomori
Amália	Sziklainé	Lansky Jenő	Delli
Mathilda	Szelostey	Rosette	Tomsányi
Plachwitz	Pálmay	János	Tollagi
Kozáry Gábor	Ráthonyi	Kertész	Lenkefi
Iona	Horváth	Bankár	Iványi

Kezdeté 7 1/2 órakor.

URANIA SZINHÁZ.

Vasárnap, 1903. március hó 29-én.
 Délután 4 órakor mérsékelt helyárakkal:
A fehér cár birodalma.

Este:

Egyiptom.

Irta Ráth István.
 Kezdeté 7 1/2 órakor.

Husvétli utazások.

I. Budapestről Rómába és vissza.
 II. Budapestről Róma-Nápolyba kirándulásra
 Capri-szigetre-Sorrentóba. Castellamare-Pompeii-be, a Vezuvra,
 III. Budapestről Velence-Milano-Genuát a
 Rivierára (S-Remo-Mentone-Monte-Carlo-Nizza-Cannesba).

Társas-utazás indul f. évi április 5-én, virágvasárnap. Egyezik, kik külön utaznak a nem-társaságban, bármely napon indulhatnak.

Rendkívül mérsékelt jegyekben legelőkelőbb szállodákban lakás, teljes és pedig fényes ellátás (reggeli, déli estebéd). Társaságoknak minden ponton szakértő vezetők. Utazás túlzásfogság nélkül, egész vonalon kényelemben. Tervezeteket s bármely felvilágosítást nyújt

PROPPER N. JÁNOS igazg. „UTAZÁSI IRODÁJA”
 Budapest, Főherceg Sándor-ut. 30. B. I. em.

Jótékonycélu tárgysorsjáték!
 A szatmári gör. kath. egyház új templom építésének javára rendezendő

tárgysorsjáték ez év június 9-én

minden körülmények között megtartatik.
 Főnyeremény: 10.000 korona értékű ékszersorozat.

Azonkívül számos és igen értékes melléknyeremények is vannak!
 Sorozatok még mindig kaphatók Szatmáron a gör. kath. egyháznál (Sorsjegyek készítése), azonkívül Budapestben Garay Antónia virágüzletében, Kerepesi-ut. 28. sz. (Önkéntes kávéház mellett). Nemkülönböztetve az egész országban a megjelölt üzleteknél.
 Húzás 1903. június hó 9-én.

Amerikából óriás-bab (Faba gigastenka.)

Ezen kiválsón érdekes növény 6 méter magasra nő, 1 méter hosszú borsóval vannak és minden kertetek díszére válik. Zölden is ehető.

Óriás saláta

1 méter átmérőjű nő és 3 kg. nehéz. Legjobb asztali saláta. Bármely cikk ára ütötéshez való adagunkért 1 korona. (Árványbörzegekben is.)
 Réth Albertnél, Kőbánya, Jászberény-ut. 12.

KÁVÉHÁZ. Szék. főv. PAVILLON

Városliget.
 Ma vasárnap, március 29-én és minden nap: az I. sz. magy. kir. Honvéd-Zenekarnek hangversenye,
 a karmester személyes vezetés mellett.
 Kezdeté délután 1/2 3 órakor.

Mirtus-Crème

törv. védve, az angol kiállítás nagy aranyéremmel kitüntetve, szeplő, folt, bőrhámítás, pürésítés, miteszer ellen, bőrfinomító, széplítő, a ráncokat elsimítja. Kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor. (Hosszú Mirtus - szappan 80 fillér, Mirtus-puder 1 korona). Mirtus-fehérítő barna bőr és arc ellen a legbiztosabb szer ára 4 korona.

Apostol gyógyszerár, Budapest, József-körtút 64.

Országos Női Gyorsíróegyesület

gyorsírás és gépirás tanfolyamok.
 VII., Kazinczy-utca 3. szám, I. emelet.
 Magyar és német nyelvű, világszerte ismert és az összes rendszert írógépekben tanfolyamok.
 Jelentkezéseket naponta 2-7 órák között. Kassa Giziáné az egyesület elnöke fogad el.

Kitűnő balatonmelléki asztali bort

ajánl: **Simon István V., Váci-körtút 12.**
 Fiók telekelt: V. Váci-körtút 60. és VI. Teréz-körtút 35. 1 liter vételnél 40 krajczár. — 10 liter vételnél 4 forint. Az üvegek 10 krajczárjával számítottak és ugyanezen áron vételnek vissza. Hamisítatlan tiszta minőségű kőszeggyé váltak.

Waldsteiner F.-nél

Budapest, IV., Mária Valéria-utca 5.
 Nagy választék:
 Christofle ezüstművekben, evőeszközök stb. Üveg asztali készletek, porcellán és angol evőeszközök, szállodák, vendéglők és háztartási berendezések céljára. — Árak legújításokkal.

YORK JAKAB EDWIN, gyáros New-Yorkban 18259. számú és

„Eljárás használt sínek és hasonlók újrahengerlésére” című magyar szabadalmának gyakorlatbavételre céljából magyar gyárosokkal összeköttetés keres; szabadalmi esztelg eladja vagy gyártási és használati engedélyeket ad.
 Érdeklődőknek készséggel szolgál felvilágosítással
Schön F. hites szabadalmi ügyvivő szabadalmi irodája
 Budapest, VII. Erzsébet-körtút 19.

The United Cigarette Machine Company Limited cég Londonban 22409. számú és

„Szivarkagép”
 című magyar szabadalmának gyakorlatbavételre céljából magyar gyárosokkal összeköttetés keres; szabadalmi esztelg eladja vagy gyártási és használati engedélyeket ad.
 Érdeklődőknek készséggel szolgál felvilágosítással
Schön F. hites szabadalmi ügyvivő szabadalmi irodája
 Budapest, VII. Erzsébet-körtút 19.

Bonsack Machine Company, cég Salemben 19076. számú és

„Szopokás szivarkák előállítására szolgáló gép” című magyar szabadalmának gyakorlatbavételre céljából magyar gyárosokkal összeköttetés keres; szabadalmi esztelg eladja vagy gyártási és használati engedélyeket ad.
 Érdeklődőknek készséggel szolgál felvilágosítással
Schön F. hites szabadalmi ügyvivő szabadalmi irodája
 Budapest, VII. Erzsébet-körtút 19.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET

vannak de hajón, az átrakodás és csomagolás megakadályozásával, előford az olcsóbbak.
 Szabadalmi Butorkészítési Cáró és Jellinek szállítók.
 Budapest, V., Arany János-ut. 24.

16 K. felöltő.

Meg nem felelőkért a pénzt visszaadom.
34 K. Ulster.

30 K. Lodenöltöny.

A már 20 ére a világot uráló eredeti angol „Hercules-Premier”-kocaképpel mélyen lezsalálta 125 tritól felebb, havi 8- és 10 frtos részletekkel első rangú „Cyclon” gépek 90 tritól. A kerekpár - nikarézszekket nagy boráztatásnak folytán 30% árszállítással szállítunk vidékre is bérbe.
 1 drb 1-rendű kűlő gummi jótállással — frt 6.— és 8.90
 1 drb 1-rendű belső gummi jótállással — frt 3.— és 2.—
 1 drb jó minőségű Acetylen lámpa, 8.25 és 2.—
 1 pár kűlő pedál — frt 2.75 és 2.25
 1 drb jó minőségű kerekpár lámpa — frt 2.00 és 1.90
 1 drb angol nyereg — frt 8.25 és 2.—
 1 kgr. Calcium Carbíd — 35
 Nagy járógépek 300 képpel magyar vagy német nyelven ingyen és bérmentve,
Láng Jakab és fia
 az ország legnagyobb és legmegbízhatóbb kerékpár üzletára Budapeston, József-körtút 41. Főközpont Rottenbillar-u. 1.
 Az árak különlegesek! Készletek és nem készletekért a pénzt visszavetjük vagy kicseréljük

Pontos és legjobb ÓRÁK

5 évi jótállás mellett.
 Egyházi szent órák, keresztelő kannák, ékszerok, evőeszközök részletfizetésre is.
 Javításokra és vidék megrendelésekre különös gondot fordítok. — Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.
POLGÁR KÁLMÁN
 művész
 Budapest, Erzsébet-körtút 28. szám.

H A M Á R

3.95
 semmiféle kísérlet nem használt, próbálja meg a Szepel csúsz- és készvény-kenőcsöt. Ára 5 korona utasítással. Kapható a „Magyar király” gyógszertárban Bpest, V., Marokkai-u. 2/N.

BUTOROK

dívának, matracok, függőámpák, ízek, órák, legújításosabb árban részletfizetésre is kaphatók
Náthán Ignacnál,
 Budapest, VII., Erzsébet-körtút 23.

Virágnyelv.

Minden ismeret virág jelölésére meg van írva szűben a könyvben, mely szerkesztője a legjobb keleti forrásból állított össze. Ár szines kötetben 90 fill. Az őszirigyes kötetben kétdarabos esetben bérmentve küldetik meg. Megrendelendő Lampel Róbert (Waldner F. és Fiacsok) és kir. udvari könyvtáros kedvesében, Andrássy-ut. 21. sz.

Kerepesi-ut. 28. szám.
BUTOR!!
 Kerepesi-ut. 28. szám.
 Nagybecsű vetőm bizalma által készletbe érkeztem magamat, üzletemet **nagyobbítom, a jelenkorak megfelelőleg berendezem és ezért áttelepszem.**
20 év óta élvezett bizalmomért és uton monok köszönetet és kérem azt részemre új helyiségemben továbbra is lenni tartani.
 Állandó készlet ebédli-, háló-, uri- és szalon-berendezésekben, Barokk, Seccsio, Ó-nómet és Renaissance kivitelben, egyszerűtől a legdíszesebb kivitelig
DÓSA KÁLMÁN
 asztalos és kárpitos
 Kerepesi-ut. 28., 2. em.
 Árjegyzékét ingyen és bérmentve.

AZ ANKER
 élet- és járadékbiztosító-társaság.
 Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI., ker., Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában. Alapítástott 1858.
 Összes vagyon ————— 145 millió korona
 Biztosítási állomány ————— 511 millió korona
 Eddigi kifizetések ————— 242 millió korona
 A nyereség részvényesüléssel biztosítottak vegyes és haláleseti biztosításoknál A osztályú szerint — úgy mint 26 és 60 átlalándón — az évi biztosítási díj 25%-át kapták közpénzben kifizetve, míg a vegyes és takarékpénztári biztosításoknál B osztályú szerint (évenként emelkedő osztály) a biztosítás kezdete óta befizetett összes díjak 20%-a, ugyintam a biztosítási tartam
 3 év, 4 év, 5 év, 6 év, 7 év, 8 év után
 9%, 12%, 15%, 18%, 21%, 24%
 fizetett ki közpénzben.
Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.
 Prospektusál és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, (hová ügynőknek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei.

A véletlen általunk már számtalan embert tett szerencsésé, miért is ajánljuk, hogy alábbi szerencse-naptáróli születés- vagy névnapja mellett jelzett számú sorsjegyet melóbb postafaltárványval megrendelje.

Szerencse-naptár.

Ezen szerencse-naptárban foglalt osztálysorsjegyek csakis Királyfi és Társa bankházában kaphatók Budapest, VI., Andrássy-ut 60.

Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1 16998	1 106507	1 55623	1 42704	1 106586	1 55295	1 40062	1 80197	1 106512	1 81872	1 42725	1 92835
2 92837	2 78921	2 25385	2 84528	2 16986	2 106506	2 7509	2 78946	2 32903	2 106544	2 16989	2 106597
3 80193	3 106582	3 92814	3 106543	3 16959	3 106509	3 16995	3 82987	3 52933	3 78931	3 16957	3 92817
4 32903	4 48339	4 81877	4 25384	4 78934	4 92817	4 92822	4 106507	4 78907	4 106594	4 92822	4 32940
5 16959	5 32925	5 106552	5 40074	5 55625	5 78942	5 78947	5 81851	5 92825	5 55270	5 92814	5 106577
6 16979	6 92835	6 52473	6 107509	6 106571	6 42716	6 42719	6 25376	6 102462	6 32935	6 78909	6 16997
7 55162	7 52500	7 32921	7 48330	7 42727	7 78949	7 106570	7 92804	7 16993	7 25377	7 106582	7 42701
8 92808	8 10650	8 107507	8 42706	8 98339	8 107501	8 16979	8 42701	8 55623	8 92828	8 16969	8 78934
9 42725	9 84523	9 81859	9 52488	9 92828	9 106540	9 52475	9 84509	9 42709	9 81881	9 78937	9 78949
10 80181	10 55619	10 52480	10 55622	10 78946	10 40056	10 84523	10 52824	10 107507	10 42716	10 48330	10 102469
11 106509	11 78946	11 32923	11 92842	11 78921	11 32936	11 16957	11 32909	11 81889	11 106586	11 42720	11 106527
12 81872	12 32909	12 102457	12 102468	12 40062	12 55612	12 42750	12 78909	12 92808	12 32922	12 52469	12 92825
13 78947	13 16967	13 78949	13 52455	13 81886	13 102468	13 48338	13 16965	13 84525	13 55283	13 81851	13 32935
14 52475	14 92839	14 106540	14 32922	14 48337	14 106577	14 55283	14 40051	14 40056	14 16986	14 106573	14 92837
15 106570	15 106516	15 78907	15 84515	15 25385	15 106528	15 32940	15 55295	15 16995	15 102457	15 32923	15 16993
16 84505	16 16936	16 16969	16 78937	16 106575	16 52492	16 48330	16 106508	16 106575	16 40073	16 16998	16 81889
17 106597	17 40061	17 84524	17 102472	17 102462	17 16997	17 92835	17 42704	17 55276	17 84528	17 32913	17 52480
18 40073	18 92825	18 55605	18 16989	18 52474	18 84515	18 107517	18 32921	18 16979	18 52492	18 102468	18 42727
19 16997	19 81869	19 78931	19 55293	19 106527	19 106597	19 92842	19 55270	19 16979	19 42719	19 81886	19 92804
20 32923	20 106506	20 48337	20 80182	20 106516	20 40060	20 40072	20 107501	20 52488	20 92839	20 106555	20 102464
21 81881	21 48338	21 42726	21 106544	21 32935	21 78937	21 106573	21 52473	21 40061	21 80182	21 106506	21 32936
22 106527	22 78942	22 52492	22 55276	22 32925	22 55622	22 48339	22 25384	22 106516	22 106540	22 80181	22 25381
23 106552	23 102463	23 92845	23 32903	23 81863	23 32922	23 32913	23 25000	23 81877	23 52474	23 92842	23 106571
24 92814	24 552455	24 84505	24 84525	24 106594	24 52488	24 42706	24 84511	24 32817	24 81888	24 42709	24 106594
25 106555	25 55625	25 25377	25 42750	25 92808	25 78907	25 102469	25 48337	25 32925	25 48338	25 102462	25 52473
26 32936	26 106512	26 32913	26 106573	26 80193	26 25376	26 16989	26 55605	26 102472	26 106570	26 40072	26 106508
27 107517	27 16965	27 92828	27 92804	27 52469	27 84509	27 92845	27 16995	27 16969	27 78921	27 16995	27 40051
28 84511	28 32940	28 55270	28 81888	28 32921	28 106575	28 106543	28 78942	28 102469	28 16965	28 52455	28 52475
29 102472	29 106520	29 16993	29 16993	29 78909	29 52500	29 106512	29 40060	29 107509	29 106507	29 55284	29 81859
30 52474	30 106586	30 32909	30 32909	30 52480	30 40074	30 106551	30 92822	30 78934	30 16959	30 106543	30 106552
31 52469	31 80197	31 80197	31 80197	31 48339	31 48339	31 25381	31 102457	31 42706	31 42706	31 92845	31 92845

Kérünk azonnali megrendelést, mert ezen számok hamar elkelnek. Első húzás már május 22. és 23-án. A 6 húzás alatt 110.000 sorsjegy közül 55.000 nyer összesen 14 millió 450.000 koronát.

Arak az I. osztályra: 1 egész sorsj. 12 kor., 1 fél sorsj. 6 kor., 1 negyed sorsj. 3 kor., 1 nyolcad sorsj. 1 kor. 50 fillér. a m. kir. szabad. osztálysorsjáték főelárúító-helye Budapest, VI., Andrássy-ut 60. szám.

Sérvkötők

valódi angol rugóval egy oldalra 3, 4, 5 és 6 frt, két oldalra 6, 8, 10 és 12 frt. Haskötők 3, 4, 5, 6 és 10 frt. Suspensor 25, 50, 80, 1.—, és 1.20 frt. Nagy rakatár gummi-harisnyák, imitátorok és mindenféle kötszerekben és gummiárkukban.

Megrendeléseket csakközl: Radványi L. kezeft. és kötszer-gyáros Budapest, VI. Andrássy-ut 15. Árjegyzék ingyen.

Az ATHENAEUM r.t. kiadásában megjelent:

HÁZASSÁGI PEREK ÉS ELJÁRÁS HÁZASSÁGI PEREKBEN.

Irtá; KNORR LAJOS ügyvéd, ny. táblás bíró, stb.

E könyv egybefoglalja a házassági perekre vonatkozó összes jogszabályokat úgy, hogy annak nemcsak a szakember, hanem a perleltető házastestek is hasznát vehetik.

Ára angol vászonkötésben 2 korona.

Kapható az ATHENAEUM r.-látsálatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyveskereskedésben.

Szabott árak! Szabott árak!

Cs. és kir. udv. szállító.

LEGUJABB

divatu tavaszi felöltő 26 kor. Raglan v. Ulster 30. sacco-öltöny 24. gyermek-felöltő 12. gyermek-öltöny 8.

Minden darab szántartó gyapjusszövetből való elkészítéséért szavatol

KOHN HELMANN és FIAI

cs. és kir. udv. szállító

Az „Angol szabó”-hoz, BUDAPEST, IV., Károly-kört 12. Fióküzlet: Károly-kört 30. szám.

Non téveszté össze a gúnyúkat hasonlúval, aki megágyzati törvényes védjegyet, a mely minden egyes ruhadarabon látható.

FÉRFIAK ÉS NŐKNEK

egmakacsabb hevony és idült folyóknak befecskendezés nélküli a legbiztosabb gyógyszernek a „Sanid labdacso”k” bizonyultak. Egy doboz 100 labdac tartalmával és pontos használati utasítással 6 korona. Vidékre utánvét mellett diszkretén küld a „Magyar Király” gyógyszerár Budapest, V., Marokkói-utca 3/a sz. (Erzsébet-ter sarok.)

Oh jaj! A ki Éljen!

csak egyszer is használja, meg van győződve arról, hogy csak kőhögésnél, rekedtségben, emyalkásodással, a legrosszabb minden zavarainál gyors és biztos hatású.

Doboz 1 korona és 2 korona. Próbadozok 50 fillér.

Fő- és ártóközlési rakár: „NADOR”-gyógyszertár Budapest, VI., Váci-kört 17.

Férfiak ingyen kapnak

egy legujabb találmányú gyógyszer, melylyel az elgyengült erős visszanyerhetik. Mindenki, aki ezíránt ír, kap egy próbasomagot, egy 100 oldalas könyvet postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalok kibárákos miatt nem betegségekből, sphyllis és elgyengült férfierőben szenvedtek. Ez célból elhatározta az intézet, mindenkinék egy osonmag gyógyszer felvilágosító könyvet együtt ingyen küldeni. É háziszerez a baj odahaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalok kibárákos miatt nem betegségekből, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, ottan gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszerkel azon szervekre, melyek ért szükségesek, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregek és fiatalok írhatnak a „State Medical Institut”-nak alanti címen, honét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet előszörben azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonuk nem hagyhatják el. A próbaküldemény bizonyítja, hogy mily könnyen lehet a vezeredelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki írhat a gyógyszerért bárhonét is magyarul, mire neki diszkreció mellett egy gyógyszerküldemény küldetik felvilágosító könyvet együtt. Írjon azonnal. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanítja. A levelek következőleg címzendők: State Medical Institute, 9, Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

Kérjen csak!

BECHER KARLSBADI ANGOL KESERÜT

LEGUJABB GYOMOR LIKOR Joh Becher Eliqueur Fabrik Karlsbad ALAPÍTOTTÁK 1807

Tessék megkostolni azután itélkezni!

Raktár Budapestben: Lohmayer J. F. Károly-kört. Nagyvezető: Winkler József.

Szerencsét talál mindenki,

ki nálam szerzi be cipőszükségletét, mivel oly tartós és szép formájú cipőt egyedül nálam kaphat. 1 évi írásbeli jótállást az esetben vállalko ha az én legujabbban foltállat.

AGI-kenőcsömmel

betenkit kétszer bekeni, a melyet minden pár cipőpéig ingyen adék a hór repedést megóvja. Dacrára annak, hogy a lent felsorolt árak olyan olcsók, még abból is engedek.

Uri cipő: Borjú víz csugos sima v. baltós strapa 2.— Zergabó, csig. v. fűrés lakk orral ... 3.— Borjú víz fűrés gavalter forma elegáns 2.30 Szines bor, csig. fűrés minden forma ... 3.20 Box lakk sevró kutabór fűrés v. csig. 3.80 Box sevró lakk kutabór gombos eleg. 3.60 Zsuzsános cipő fűrés v. csig. ga fűrés 3.80 Zergabó, kesztyűbor gombos ... 3.30 Tűrés lakk cipő 4.50 víz angol varró 4.— Szürke fűrés v. gombos ... 3.50 Szarvasbőr fekete v. szürke divatos ... 4.— Lakk, csig. 2.50 ragatta ... 2.— Sandal bicikli fekete v. sarga ... 2.50 Lakk, sevró bor-sarga spangli ... 1.50 Pinesz cipő csugos sára v. fok. szeges 1.30 Lakk kizugott v. bor francia sarok ... 1.80 Gyermekcipő 1-5 évig ... 1.30 Gyermekcipő 1-5 évig 1.30 5-9 évig 1.80

Törzscipők, galocsnik, komótlópők

Megrendelését tessék a lábat papírra állítani és a körvonalat terajolni. — Még nem felelté ticerélem vagy a pénzt minden levélnek nélkül visszaküldöm. — Gyáram saját házámban. — Képe képes árjegyzékemet divatór ábrákkal ingyen és bérmentve.

Agulár Dávid

BUDAPEST, Erzsébet-kört 6F.

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyeri orvos mű- és kötszerész

BUDAPEST, VII., Erzsébet-kört 50. Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányú orvos- sebészeti és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmányú, m. k. szabadalmoz. Polgár-féle sérvkötő, haskötő, gőrcsér elleni gummi-harisnyák, orthopaedai kötszerek, műbőrök és hezek stb.

Valódi francia különlegességek F. Bergerand fia, páriál gyárából.

Mag. Könyveskereskedés Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A 11396. számú „Szilárd és eliszapolt testeknek folyadékokból való elválasztására szolgáló centrifugák”

c. magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad — Felvilágosítás nyherhető: Kalmár J. mérnök, hites szabadalmi ügyvivő irodájában Budapest, VII., Kerepesi-ut 44. szám

A 24391. számú „Eljárás baryum-sólt elállítására acetylén és baryum-hydroxyd nyeresé céljából” című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. Felvilágosítás nyherhető: Kalmár J. mérnök, hites szabadalmi ügyvivő irodájában Budapest, VII., Kerepesi-ut 44.

MESE

Az árvafiu szenvedései.

Gyerekek, ma az árva fiúról mesélek nektek. Az az árvafiu nem volt senki más, mint az öreg vakkoldusnak a fia. Az öreg vakkoldus vándorolt az országuton, az árvafiu meg vezette. Történt egyszer, hogy az öreg vakkoldus leküzdött az árok partjára a zöld tőbe és többé nem tudott felkelni; hiába biztatta az árvafiu: — Edesapám, keljen már fel kend, aztán megyünk tovább kóduzni.

Az öreg vak a fejét rázta: — Nem kódulok én már többet. Éppen elég volt ebből a kóduz-életből. Elmegyek a másvilágra.

— Há ott mit fog csinálni kend? — kérdezte a fia.

— Ott én király leszek. Mert meg vagyon írva a bibliában, hogy az utolsókból lesznek elsők. Mi lehet más a kóduz a másvilágon, mint király?

— Vigyen el magával, edesapám! — kérte az árvafiu az apját.

De az öreg koldus erre már nem szólt semmit. Megrázkódott és meghalt.

Az árvafiu ott maradt az országuton. Most már igazán árva volt, mint az ujjam. Körülnézett a néptelen országuton. Nem jött arra senki.

Elvette az apja kezéből a vándorbotot. Most már egyedül folytatta a vándorlást. Amint ment, megdögölt, találkoztott egy mérges komondorral. A komondor iszonyuan el kezdett ugatni, vicsergatta rettenetes nagy fogát. Hiába beszélt a fiu: — Nem vagyok én koldus, — te mérges komondor, — én vagyok az árvafiu.

A komondor morgott: — Nekem hiába beszélsz. Érzem rajtad a koldus-szagot.

Az árvafiu nem volt mit tenni, mint leterni az országutról. Most már a mezőkön, az erdőkben folytatta utját. Ott sirdogált, sóhajtozott: — Jaj be szerencsétlen vagyok, az edesapám király a másvilágon, én pedig itt nem tudom, hol lehatjani fáradt fejem.

Megfenyegette a fákat, bokrokat, utszéli boggyókat: — Hej, ha megtudja az edesapám, hogy milyen cudarul bántatok velem, lesz akkor nemulass!

A bokrok, fák és a kövek ekkor megharagudtak az árvafiu és összebeszéltek, hogy mindenképpen bosszantani fogják utközben.

A bokrok gyaloi bele-belekapaszkodtak az árvafiu rongyos szürebé és nem eresztették tovább. A fák utjába álltak és ágaikkal jól hátha ütögették.

Mikor pedig az árvafiu leült zokogni az árokpartjára, a kövek mint a békák odagurultak a lábához és jól megütötték a talpát.

Jajgatott az árvafiu:

— Nincs szerencsétlenebb teremése a világnak, mint én. Nincsen senkim, nincsen semmim. Mindenki bánt, pedig én senkinek se vétek. Ez az árvagyerek sorsa.

Senkise hallgatott az árvafiu, csak egy sárga-sarkantyus csizma, amely nagysietve közeledett az uton.

Az árvafiu dehogyan merte volna megszólítani a tekintélyes külsejű sárga csizmát. Majd bizony ilyen élkelvő ur szoba áll vele!

De lám, a sárga csizma nem volt olyan büszke, mint amilyenek látszott.

De még a vállára is ütött az árvafiu, az így szólt hozzá biztató hangon: — Ne busulj, öcsém. Én éppen azért jöttem, hogy sorsodat megjavítsam. Én vagyok az a hires sárga csizma, amelylyel mértőlekedet lépni egyszerre. Csak így szólj hozzám: hopp, szógám, menjünk az óperenciára! Egyszeriben ott leszünk, pedig ugyancsak messzire van innen az a tartomány.

Megköszönte az árvafiu a sárga csizma jószágát, belelépett a lábával s aztán így kiáltott: — Hopp, szógám, menjünk a másvilágra, ott király az apám.

De a sárga csizma meg se mozdult. — Nagyon messzire van az, öcsém, oda én nem tudok menni.

Az árvafiu elbusulva húzta le a csizmát. A sárga csizma is elbusuzott a szegény árvafiu, aki ott maradt az árokparton fáradtan, szomoruan.

Egyszer aztán este lett. Olyan sötét volt, hogy az árvafiu vakogott a foga a félelemtől.

De nem sok ideje maradt félni. Az erdőből egy aranyosruhájú, sápadtercú tündér jött elő. Szomoruan nezett az árvafiu: — Sajnálak, te szegény! — mondta és lehajolván, lágyan megcsókolta az árvafiu. Megcsókolta a száját, lecsókolta a két szemét.

Az árvafiu erre egyszerre az edesapjánál találta magát. Az öreg vakkoldusnak aranykorona volt a fején, a kezében pedig királyi pálcá volt. Hej, hogy megörült a fiának. Mindjárt is kiadta a rendeletet, hogy száz hordó bort üssenek csapra.

Azóta is vigadnak tán, ha meg nem unták.

Gyula bácsi.

KÖZGAZDASÁG

Glosszák.

— A tőzsde hete. —

Budapest, március 28.

(Üs.) A babonát az emberek egyhamar kiirtani nem lehet. A felvilágosodottság haladásával sem ritkulnak a hiszékenyek és babonások.

— Ha elfogadom a chequet, magam iránt tartozom azzal a tisztelettel, hogy csakis borítékban fogadjam el. Ugy-e lesz szives, ha szükség lesz rá, borítékba betenni. Jó estét!

Lassan az ajtó felé ment és körüljártatva szeméit, oly kicsinlően nézegette az értékes műtárgyakat, amelyekkel a falak tele voltak, még azt a szőnyegot is megvetéssel nézte, amelynek rajza egy híres francia festő műve volt, mintha nem találná méltónak arra, hogy lábaival tiporja. Már belépésekor feltűnt szemelen viselkedése, de ez még mind semmi sem volt ahhoz a szemtelenséghez képest, amelylyel eltávozott.

Alighogy betette maga mögött az ajtót, lady Janet felkelt és az ablakhoz ment. Kint nagy hideg volt, mégis kinyitotta mind a két ablak-szárnyat és megrázkódva az undortól, kiáltá: — Phuj! Még a szoba levegőjét is megmérgezte jelenléte.

Majd változott hangulatban újra leült székére. Gondolatai újra Meryn esüngtek. Oh, én kedvenem, — mormogta halkan. — Mennyit szenvedtem, mennyire megalkodtam, csakis te miattad. Majd a női természetnek veleszületett ereje a dac és kétségbeesés kitöréseire ösztökölte. Bármit eslekedett is, így érdemeire meg az a nyomorult! Ne tudja meg e házban egy lélek se, hogy megesalt. Egyébként meg se esalt, mert valóban szeret! Mit törődöm azzal, vajjon megmondta-e az igazi nevét, vagy sem? A szive igaz és azt nekem ajándékozta. Mely jogon érintette Julian legbensőbb érzelmeit és mily jogon igyekezett belátni a szivébe? En szegény, sokat szenvedett gyermekem! Nem akarom többé halálni vallomását és egy embernek se beszéljen többé róla. En vagyok itt az ur, — én parancsolom így!

Gyorsan levélpapírt vett elő; habozott, aztán ledobta az asztalra.

— Miért nem engedem inkább, hogy az én kedvenem hozzám jöjjön — gondolta magában. — Miért írjak neki. — Megint habozott és elállt ettől a gondolatól.

Amerikában, az új találmányok hazájában, úgy látszik már hadat üzennek a babonának. Erre mutat legalább annak a bizarr ötletű híres amerikai festőnek a lakomája, amely halotti zene kíséretében folyt le és melyen a tizenhárom szám volt a domináló. És ha átharapódzik hozzánk is az ujvilágból a babona megdöntésére irányuló divat, — ez lesz nálunk a legnagyobb babona.

A babonának a tőzsde életében is elsőrendű szerepe van. Sokan arra alapítják üzleti kalkulációikat. És amerikai íze van annak a babonának is, amelynek a most folyó tőzsdetanácsosi választásoknál valaki kifejezést adott, úgy érvelve, hogy az egész tőzsdei intézmény siralmas volta megszűnne és a forgalom élénk lendületet venne, ha egy különben jeles férfi nem foglalna helyet a tőzsde tanácsában. Ahol ő van — mondja — ott fű nem nő. És bámulatos, a tőzsdei közönség soraiból sokan hittek neki.

Ezeket elmondjuk, mert jellemzésére szolgál a tőzsden uralkodó téltéségnak, ahol most a választási harc ütött tanyát. Egyáltalán a tőzsde az utóbbi hetekben már nem a forgalom géocpontja, nem a gazdasági élet hőmérője, hanem társadalmi egyesületé vedlett. Mióta a parlament munkaképessége megszűnt, úgy látszik a gazdasági és pénzügyi kérdések megvitatása idő terelgetett át. Ülések, ankétek, küldöttségek, választási mozgalom, közgyűlés egymást érik, egész parlamenti haremmodorban.

Az általános keresethiány miatt kitör az emberekből az elégedetlenség és egészen forradalmi a hangulat. Ha annyi kérés fordult volna elő a héten, mint ahány szónoklatot lehetett hallani, nem lenne panasz az üzletmenet miatt.

Teljes mozdulatlanság állott be úgy az árfolyamokban, mint a forgalomban. A egyetlen jelentősebb pénzügyi mozzanat, amely kiemelkedik a hét eseményeiből, a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak pénzügyi akciója, a francia pénzcsoportokhoz való újabb közeledése. És ezek a törekvések nevezetesen. Magyarország hitelének mindinkább egyengetik az utját a világpiacok felé, hol olesőbb a hitel és kulánsabb az üzleti összeköttetés, mint az osztrák szomszédságban.

Jelzőlagkötvényeink most francia tőkepezések birtokába fognak jutni és hazánk pénzügyi támaszai hovatovább a francia piacok lesznek. Ezáltal nemcsak függetlenítjük magunkat lassankint Ausztriától, hanem kötvényeink biztosabb kezbe kerülnek és válságos időpontokban nem fognak oly könnyen visszaözlenni. És ezáltal a rohamos árdevalvációk el lesznek kerülhetők.

Úgy látszik a gazdasági elzárkózás azt is eredményezi, hogy a nemzetközi jelleggel bíró tőzsdék mindinkább függetlenítik magukat. Legáltalában azt mutatja a mostani tőzsdéirányzatok különfelesége. Németországban mindenféle emelkedett gazdasági hangulat uralkodik, jobb idöket várnak, a tőzsdéken mintha epochára készülnek elő. Nem követi a német feltölgást az angol,

— Nem! Nem állhatok jót magamért. Még nem merem öt látni.

Megint felvette a levélpapírt, újra irt Merynek, ezúttal szeretetteljes, bizalmas hangon: — Drága gyermekem, amióta az előbb ígert nyilatkozatának elhalasztására felkértem, megfontoltam a dolgot. Már értem és sejttem az okokat, amelyek önt arra a lépésre kényszerítették, és most azt követelem öntől, hogy nyilatkozatáról egészen mondjon le. Aztán bizonyos tekintet miatt, amelyeket önek legjobban kell tudnia, kinos lehet önére nézve, hogy az általa említett személyt bemutassa, és mint mondtam, nem akarok arról többé semmit sem tudni. Azontúl nyilatkozata feleslegessé válik az által, hogy az az idegen nő, akinek itteni fellépése reánk nézve oly kinos és igazalmas volt, önként elhagyja Angliát, miután egy velem folytatott beszélgetése öt teljesen meggyőztatta és kielégítette. Tehát egy szót se többet, drágám, arról, ami az ebédelőben történt, sem nekem, sem öcsémnek, sem senkinek a világon. Ha viszontlátjuk egymást, tekintse elintézettnak közöttünk, hogy mátiól kezdve minden örökre el van felejtve. Éz nemcsak komoly kérése, de határozott parancsa is az ön anyai barátjónak.

Janet Roy.

U. i. Rajta leszek, hogy mielött ön elhagyja szobáját, úgy öcsémnel, valamint Horace Holm-croft-tal külön-külön beszéljek; azért nem kell félnie további kellemetlenségektől, ha találkoznia fog velük. Ne írjon választ e soraimra, hanem mondja a komornának, „igen“, abból meg fogom tudni, hogy megértették egymást.

Azzal a lady lepeséltelte a levelet és ráírta a címét, mint máskor: Miss Grace Roseberrynek. Eppen esengteni akart, amikor megjelent a komorna lady Janet szobájában. Tekintete azonnal elárulta, hogy most neki kellett szenvednie Grace illetlen viselkedésétől.

— Kérem, mylady, az az idegen nő ott lent, kéri...

— Tudom, mit kér, — szakította félbe lady

REGÉNY

AZ ÚJ MAGDOLNA

— REGÉNY —

Írta: WILKIE COLLINS

(54)

Grace szinte elnyelte szemével azt a sort, amelyen az aranyzavak állottak: „Nekem vagy az ádadonak fizetendő — ötszáz font; és alatta a sajátkezü aláírás: Janet Roy.“

Hogy biztosítva volt számára a pénz — csak érte kellett nyúnia — újra előtérbe lépett rut természetű. Visszarántotta fejét és érintetlenül hagyta az asztalon a chequet, mintha feltűnően megakarná mutatni, hogy nem törődik a pénzzel. — Csak nem várja ön, hogy azonnal hozzányuljak? — mondá.

Lady Janet hátradől székében és lezárta szeméit. Alig tudta már elviselni Grace Roseberry tekintetét. Lelki szeméi előtt megjelent Mery képe, szive; annak nemes, szép megjelenésében, szelíd beszédében dallamos hangjában akart gyönyörködni.

— Meg kell még fontolnom a dolgot — tartozom ezzel önmagamnak — folytatta Grace.

Lady Janet fáradtan intett a fejével, hogy nincs ellenvetése e kívánság ellen.

— Szobája, ugy-e még rendelkezésemre áll? Lady Janet igenlőleg intett.

— És szolgaszemélyzete is, ha éppen szükségem volna rá?

Lady Janet hirtelen felnyitotta a szemét. — Miattam akár az egész családsággal is rendelkezhetik! — kiáltá ingerülten. — De hagyjon el tüstént!

Grace cseppet sem érezte magát sértve, sőt jól esett neki e hang, a maga diadalát látta benne, hogy lady Janetet ennyire fel tudta izgatni. Nyomban előállt még egy feltétellel:

Óvatosság hiánya arra hivatott vezető köreink részéről oly csapásokat mértek borgazdaságunkra, hogy a régen még oly híres magyar bor sem volt képes ezen gazdasági ágazatunkon segíteni s ma ott állunk, hogy a magyar földnek szülő által lekötött óriási területe nem áll arányban a föld jövedelmezőségének nagyságával s családok tévedésbe ejtette a telepítési munkájával oly hangyaszerződéssel foglalkozó magyar népet! Eppen így szenved a termelés együtt a hazai borkereskedelem is. E két tényező a borgazdaságban, termelő és kereskedő karöltve halad közös munkában érhetnek csak el sikereket. Felróve a látszólagos ellenérdekek felkeltésére irányuló törekvéseket — jelölva és jól megértve egymást — termelő és kereskedő együtt kell hogy munkálkodjék borgazdaságunk felvirágztatásán. És úgy, t. közgyűlés! Hazánk tisztán látó, önzetlen tevékenységű férfiai látva a veszedelmek, a sötét feltevéseket, melyek a magyar borkereskedelem egén összerontottak, — nem csaptak össze kezeiket mohamedán módjára fejük felett, várva a kikerülhetetlen pusztulást, hanem az erős kezeket egymásba téve, komoly nagy munkára emeltek fel a nagy elő kivívására: a magyar bor megmentésére! Az ország déli részén a múlt év őszén feltűnt egy csillag és ezen csillag félt vette útját a magyar bortermelő és borkereskedők apraja-nagyja. Versce városa volt a csillag. Azt hiszen, helyesen itelem megjelent és következtetek a jövőre, mikor a verscei borászati kongresszust fordolópontnak jelezem hazai borgazdaságunk terén. Mi létünk, t. közgyűlés! Verscei borászati kongresszusnak köszönjük, az alapszik hitem szerint biztos bázisunk! En tehát mikor a verscei borászati kongresszus határozatai alapján megalakult magyarországi bortermelő és borkereskedők országos szövetségének első rendes közgyűlést ezennel megnyitom üdvözölöm t. tagtársaim, üdvözölöm az egyes vendégeink, a magyar borgazdaság két fontos faktort, a termelőket és kereskedőket! Végül üdvözölöm önmagukat mint a verscei borászati kongresszus volt elnöke s mikor ezen tisztemet rendelkezésükre bocsátom, hálas köszönetemet jelezem ki elsősorban elnöktársaimnak és a végrehajtó-bizottságnak szives támogatásukért szövetségünk működésére pedig az Isten áldását kérem.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után Molnár Lipót ügyvezető igazgató terjesztette elő ezután a szövetség eddigi működéséről szóló jelentést, melyben esettete a megalakulást, nehézségeit. Majd ráért az olasz borvám elleni mozgalomra s megjegyezte, hogy az erőlyes védekezés máris nagy eredményeket ért el az olasz bor behozatalának megállításában. Részletesen lejegyezte a szövetség tagjai érdeklő fontosabb kérdéseket, így a műbortörvénynek Ausztriával egyenlő alapokra való fektetésének kérdését. Esettete a szövetségnek gyakorlati terén való tevékenységét a bor értékesítéséről a külföldi borkereskedőknek beédesgetéséről, végül a borkereskedők és termelők közötti ellentéték elenyésztéséről. Szakavatott referációját a közgyűlés nagy tetszéssel fogadta.

Zsack Akos ideiglenes pénztáros pénztári jelentése után a választások megkezdésére került a sor.

A közgyűlés közfelkiáltással megválasztotta elnökökül báró Solymosy Lajost, Dr. Molnár Akost, Jalicz Ferencot és Abalos Zsigmondot. Alelnökökül: Waidhoff Bassemheim Frigyes, Szabó Kálmánt, Oppenheim Emilt és Schmidt Lotart. Ügyvezető igazgatót: Molnár Lipót. Ügyészt: Dr. Schreyer Jenőt, titkárul Gerő Gyulát, pénztárosul Fuchs Gyulát, ellenőrül Lochmann Ágostont. Szakelődötül Zsack Akost, új Wolf Lipót és a 38 tagu igazgató-választmányt. Dr. Molnár Akos a választások megkezdése után bejelentette, hogy az előzőleg megválasztott báró Solymosy Lajos sokoldalú elfoglaltsága miatt nem fogadja el az elnöki tisztet. Helyébe Perczel Dezsőt ajánlotta elnökök, akit a közgyűlés egyhangyú lelkesedéssel nyomban meg is választott.

Perczel Dezső szólalt fel ezután. Váratlanul ért — egymond — ez a kitüntetés. Megszoktam azonban hogy a közügynek szolgálatot tehetek, ne vonjam el munkáidemet és ermet. Midőn szives bizalmukat egy magam, mint tisztviselőtársaim nevében megköszönöm, igérem, hogy szövetségünk felvirágzása érdekében mindent el fogunk követni. (Zajos éljenzés a taps.)

Nagy György kir. tanácsos (Temesvár) felszólalásában arra kéri az elnökséget és a tisztikart, hogy gyakorlati eredményeket igyekezzenek elérni.

Hadr Ignácnak az aruhitelezés reformálására vonatkozó indítványát a közgyűlés a választmányoknak adja ki tanulmányozás végett. Dr. Szilágyi Gyula indítványát, hogy a közgyűlés küldje ki Molnár Lipót ügyvezető igazgatót a Rómában április 13-án tartandó VII. gazdasági kongresszusra, a közgyűlés elfogadta, Wolf Lipótának a taggyűlési országos mozgalom megindításra, valamint Seemayer Károlynak az 1883. évi XXIII. t.-c. módosítása tárgyában tett indítványait a közgyűlés a választmány elé utalta. — Dr. Molnár Akos indítványára a közgyűlés 200 koronát szavazott meg a Hirlapírók Nyugdíjintézete javára. Felszólalt még Pollák Vilmos az osztrák borkereskedők szövetsége nevében üdvözölte a magyar szövetséget. Báró Patacsi Géza indítványára a közgyűlés köszönetet szavazott az elnökségnek, a végrehajtó-bizottságnak. Molnár Lipót indítványára pedig az elnökséget küldöttésgnek.

Dr. Szilágyi Gyula műgyegetmi magántanárszta 47 órákor vetített képekkel bemutatott előadást tartott a szövetség tagjainak a bor erjedéséről.

Este 8 órákor társasvacsera volt a Kereskedelmi Csarnok termeiben.

A magyar gyermekjáték-ípar érdekében e hó 28-án érkeztél volt az Országos Ipargyűlésben Gelléri Mór igazgató elnöklöte alatt. Az érkeztél amelyen az érdeklő nagykereskedők és szakemberek vettek részt, Werther Hugó bártiai játéktárgyáros kérelmével foglalkozott, aki telepét kibővíteni, esetleg

áthelyezni kívánja. A lembergi ipargyűlést 80.000 korona kamatmentes kölcsönt és más támogatást ajánlott lel, ha telepét oda helyezi át. Mig a hazai hatóságok közül Kőrösbánya városa biztosított többféle kedvezményt. Nézete szerint részvénysárságot kellene alakítani, amelynek tőkétét, az érdeklő nagykereskedők és az említett város jegezték. A terv időt megindult élnék eszméserőben Tusk Sándor, Gábor Kálmán, Hirschfeld Mór, Kertész Tódor, Dr. Hirschfeld Antal, Bretner László, Deutsch F. Károly, Werther Hugó és Gelléri elnök vettek részt. Az érkeztél abban állapodott meg, hogy a bártiai játéktárgyár fenntartását illetően szükségnek tartja. Az érdeklőtel társulásának formáján a betéti társaságot ajánlja. Ha a szükséges alirások meglesznek, annak alapján tovább tárgyalnak, esetleg más körkört is belevonnak az akcióba. Ha ez a forma nem sikerülne, a gyártóajdosnó valakivel társulva biztosíthatná a gyár fenntartását. A gyár érdekében egyböként a kormányán is közben fognak járn.

A Triestai Általános Biztosító Társaság (Assicurazione Generali) teljesítette be az 1902. évi mérleget. Az előtítek fekvő jelentéséből látjuk hogy az 1902. december 31-ikén érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 611,558.220 korona 13 fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 27,001.880 korona 96 fillérre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 18,024.702 korona 24 fillérről 160,189.849 korona 13 fillérré emelkedett. A társbiztosítási ágban a díjbévetel 12,371,371.885 korona — fillér biztosítási összeg után 20,219.214 korona 97 fillér volt, miből 9,132.779 korona 87 fillér viszont-biztosításra fordítottot úgy, hogy a tiszta díjbévetel 11,086.435 korona 10 fillérre rúgott, amely összegből 7,981.010 korona 61 fillér mint díjtartalék minden teherlő menten jövő évre vitelték át; a díjtartalék többt a tiszta díjbévetel 71.10%-át teszi ki. A jövő években esedékesse való díjkötelezvények összege 82,871.684 korona 24 fillér. A szálítómánybiztosítási ágban a díjbévetel kitévő 4,316.155 korona 18 fillért, mely a viszont-biztosítások levonása után 1,457.260 korona 40 fillérre rúgott. A belőres-lópas elemi biztosítási ágban a díjbévetel 383.700 korona 26 fillért tett ki. Károktat a társaság 1902-ben 25 473.446 korona 68 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfelelőseket a társaság alapítása óta károktat teljesít 742,014.072 korona és 65 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kárterítési összegből hazánkra 5,324.611 korona 18 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20,318.106 korona 94 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250.000 koronát tes. ki, az értékpapírok árfolyamigazozására alakított tartalék, mely a 3,729.244 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 14,010.880 korona 16 fillérre emelkedett, továbbá lelemendők még a 160.000 koronára rúgó kétes követelések tartaléka. Ezeken kívül fennáll még egy 726.138 korona 39 fillért kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamaláb esedeges csökkentést kiegyenlíti. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei áttalásokról folytán 190,319.427 korona 11 fillérről 203,632.98 korona 78 fillérre emelkedtek, melyek következképpen vannak elhelyezve: Ingatlanok és jelzálog követelések 33,144.493 korona 62 fillér. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 18 600.000 korona 19 fillér. Letétemenyezett értékpapírokra adott kölcsönök 652.782 korona 18 fillér. Krtékpapírok 141,290.011 korona 09 fillér. Tarca-váltók 1,035.953 korona 91 fillér. A részvényesek biztosított adósszevele 7,350.000 korona — fillér. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 6,529.677 korona 79 fillér. Összesen 203,632.918 korona 78 fillér. Ez értékekből 43 millió korona magyar értékre esik.

A magyar szén. Szabályítás magyar szénnel címen tartott ma este a Magyar Mérnök- és Építész-Egyesületben rendkívül látogatott és igen érdekes előadást László Pál műgyegetmi tanár. Az előadó leemeltette, hogy a külföldi szénipart 24 millió métermázsával csökkentik széntermelésüket és így közel 11.000 magyar bányamunkásnak veszi el kenyérét, amely számok legjobban illusztrálják annak horderejét, hogy a külföldi szénen minden magyar izemből, minden magyar lakásból kizárjuk. Ha vannak panaszok a magyar szén fűtése ellen, úgy azok okát előadó szerint nem a magyar szénben, hanem a helytelenül választott kályha-rendszerben kell keresni. Bemutatta azt a kályhaszerkeztet, amelyet kísérletelési célra készített s amely kályhában 8 héten át a legkülönbözöb magyar szennelkel folytak a műgyegetmen a kísérletek. Konstatálja, hogy nem talált oly magyar szén, amely ne égett volna éjjelen át is, s nem talált oly magyar szén, amelynek égése kellemetlen szagot árasztott volna. E tekintetben pedig ugyan erős próbának lett álvétve a kályha, mert napokon át oly harmadrangú hulladékszénnel is fűtöttek, amely rendszerint csak a bányóra kerül, ezenkívül pedig az egyik kísérletnél 10 százaléktól ként mesterségesen keverték a szén közé s az mégis szag árasztása nélkül égett el. Beigazolta, hogy a magyar szennelkel ocsón lehet fűteni s most már csak a magyar építészeken mulik, hogy lakásainkból teljesen kiküszöböljük az idegen szén.

A Dunagőzhajósági Társaság közli, hogy folyó évben Bácsbóly Poszonyba e hó 21-ikén Poszonyból Bécsbe e hó 22-ikén, továbbá Budapestről Bécsbe április 1-én és Bécsből Budapestre április 3-ikán indul először a személyszállító hajó.

Az Anker élet- és járadékbiztosító-társaságnál (Magyarországi vezérképviseletőség: Budapest, VI., Deák-tér „Anker-udvar”) 1908. február havában benyújtottak 800 ajánlatot 4,680.000 korona biztosított összegre és kiállítottak 759 kötvényt 4,287.632 korona

összege. — A január-február havi időszak alatt benyújtott 1650 ajánlat 9,713.041 koronára és kiállított 1633 kötvény 8,810.085 koronára. Károk és esedékesse való elértési biztosítások folytán eddig 236 millió korona fizetett ki. — A haláleseti biztosításoknál az A osztálytervez szerint a nyeresémosztalékok az elmúlt évben az évi díj 25%-át tette ki. A vegyes- és takarékpénztári biztosításnál a B osztálytervez szerint az egyes biztosítások fenntartása óta befizetett összes díjak 89%-át tehát fokozatosan emelkedtek az egyes évi díjak 9, 12, 15, 21, 24%-át fizették ki nyeresémosztalékok gyanánt kilétezőben. A társaság vagyonja 1901. december 31-ikén 145 millió korona. Biztosítási állományja 611 millió korona.

Vasárosnak. (Vámos és Bruszt hatóságai közvetítők üzleti jelentése a Budapesti Napló részére.) A mai nap folyamán már érezteltvő óta a hónap végén rendszeren levő pénzzútk. A vásárlások csakis a legzűszűsebbekre szorítottak, de mivel úgy sem jött sok áru a piacra, a hozatalok azonnali elhelyezést nyertek. Részleteiben a következőképp alakult az üzlet. Husfélék: vidéki marhahas eleje 68-76 korona, hatúja 76-90 korona 1.00 kilónként. Öltött borjú borbán, hosszán mérve, súlylevoanas nélkül 78-86 fillérről nyertek elhelyezést kilónként. Lenuzott sertés-hus kilója 1.16-1.23 korona kilónként. Bárányok párja 6-12 korona. — Tejából hozatalok ma nagyobbak voltak és I-ső rendű, friss, telt tojás —55-—57 koronát jegyzett eredeti ládánként. — Tejtérmékekben nagyon szilárd az üzlet, ajánlatos lehet jó tevék szállítása. Ma I.-r. szövetkezeti teavai 1/2 kilos darabokban 250-260, 1-5 kilos darabokban 230-240, jó friss lózó-vaj 1800-2000 és tehenúró 26-32 fillért jegyzett kilónként, minőség szerint. — Vagott- és éldorombban is kielégítő az üzlet. Burgonya I.-r. nagygyümös válogatott egészséges rózsaburgonya 4.40-4.60, sárgea 4.60-4.20, fehér 3.60-3.80 koronát jegyzett métermázsánként vaggon-tételeben. — Délygyümölcs: I.-r. narancs 160-as 9.—, 200-as 8.—, 300-as 9.—, 360-as 7.50 korona; vörvörös narancs 200-as 10.50, 300-as 11.50, 360-as 10.— korona. I.-r. citrom 300-as 8.—, 330-as 8.— korona ládánként. Kosárnarancs 100 kilója 21.— korona.

Szesszarak. A kontingens nyereszesz ara Budapestben 36.50 korona pénzben, 37.50 korona áruban. — Bécsben a kontingentált készáru 38.60 korona pénzben, 39.— korona áruban.

Sertéskonzumvásár. (A székesővárosi sertésvásár és közvagóhid intézközése.) Március 23-án. Főhajtás: Zsírterítés, egyminit öreg I. rendű 350 kilogrammon felül — darab, II. rendű 280-350 kilogramm — darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehézk 300 kilogrammon felül — darab, középs 220-300 kilogramm — darab, könnyű 220 kilogramm — darab, süldő — darab, malac — kilogramm — darab. Összesen — darab. Húsérték egyminit: nehézk 300 kilogrammon felül — darab, könnyű 250-300 kilogramm — darab, süldő — darab, malac 40 kilogramm — darab. Összesen — darab. Főhajtás összege 84 darab. Előző napi maradvány 64 darab, Összesen 148 darab. Eladott 56 db. Maradvány 92 db. A vásár irányzata lanya. Az árak változtalnak. — Következő árak jegyeztek: Zsírterítés: Öreg I. r. 350 kgr-on felül — fillér, II. rendű 280-350 kilogramm 112 — fillér, selejtezett — fillér, silány — fillér, fiatal nehézk 300 kilogrammon felül 117-120 fillér, fiatal középs 220-300 kilogramm 113-116 fillér, fiatal könnyű 220 kilogramm 104-120 fillér, süldő — fillér, malac — fillér. Húsérték: Nehézk 300 kilogrammon felül — fillér, könnyű 140-300 kilogramm — fillér, süldő — fillér, malac 40 kilogramm — fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, előszuliban.

Bécsi vágómarhavasár. Március 28. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásárosarokban ma megtartott vesztégyári vágómarhavasárra lehajtott 207 darab magyar, — darab galiciai, — darab bukovinai, — darab németországi, összesen — darab szarvasmarha.

Jegyzékek: 100 kilogrammonként előszuliban magyar hizótkör I. minőségű 60.—71.— fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű — K., III. minőségű — fillér, galiciai hizótkör I. minőségű — fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű — fillér, III. minőségű — fillér; német hizótkör I. minőségű 60.—70.— K., kiv — K., II. minőségű — K., III. minőségű — fillér. Legelő ötkör — fillér, paraszt ötkör — fillér, levagott ötkör — fillér. Bika 52.—56.— K., tehén — korona. Kivételesen — korona, bivaly — korona. Az árak métermázsánként, előszuliban értendők, fogyasztási adó nélkül.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, március 28.

Nyugodt hangulat mellett 2000 métermázsba buza került a forgalomba, néhány fillérről alacsonyabb árakon.

Más gabonamétekekben nem változtak az árak.

Eladott:
Buda. Tiszaszvidéki: 800 mm. 822 k. 8 K. 12 1/4 l., 100 mm. 815 k. 8 K. 12 1/4 l., 100 mm. 805 k. 8 K. 05 f., 600 mm. 80 k. 8 K. 12 l., 100 mm. 80 k. 7 K. 90 f. koverkes, 100 mm. 798 k. 7 K. 90 f. felső, 2000 mm. 785 k. 7 K. 90 l., 300 mm. 725 k. 7 K. 15 l., felső.
Szarvasi: 100 mm. 802 k. 8 K. 10 f., 1000 mm. 802 k. 8 K. 10 f., 2400 mm. 762 k. 7 K. 65 f., 2400 mm. 762 k. 7 K. 65 f.
Pestmegyei: 200 mm. 802 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 80 k. 8 K. — fillér.
Buda: 250 mm. 76 k. 7 K. 55 fillér, tisztkö.
Más három hónapra.

Ross: 100 mm. 6 K. 70 f.
Zab: 100 mm. 6 K. 50 L, 100 mm. 6 K. 42 1/2 f.,
160 mm. 6 K. 02 1/2 f.
Készpénzesítés mellett.
A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru-
és értéktörzs szokásai szerint készpénzben 50
kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és
kilogrammonként.

Kilós	Kilogramm		Kilós	Kilogramm	
	K.-tel	K.-ig		K.-tel	K.-ig
Tavasziárak	7.55	7.65	7.81	7.99	
Földmogyoró	7.70	7.75	7.90	8.05	
Földmogyoró	7.75	7.80	7.95	8.10	
Földmogyoró	7.80	7.85	8.00	8.15	
Földmogyoró	7.85	7.90	8.05	8.20	
Földmogyoró	7.90	7.95	8.10	8.25	
Földmogyoró	7.95	8.00	8.15	8.30	
Földmogyoró	8.00	8.05	8.20	8.35	
Földmogyoró	8.05	8.10	8.25	8.40	
Földmogyoró	8.10	8.15	8.30	8.45	
Földmogyoró	8.15	8.20	8.35	8.50	
Földmogyoró	8.20	8.25	8.40	8.55	
Földmogyoró	8.25	8.30	8.45	8.60	
Földmogyoró	8.30	8.35	8.50	8.65	
Földmogyoró	8.35	8.40	8.55	8.70	
Földmogyoró	8.40	8.45	8.60	8.75	
Földmogyoró	8.45	8.50	8.65	8.80	
Földmogyoró	8.50	8.55	8.70	8.85	
Földmogyoró	8.55	8.60	8.75	8.90	
Földmogyoró	8.60	8.65	8.80	8.95	
Földmogyoró	8.65	8.70	8.85	9.00	
Földmogyoró	8.70	8.75	8.90	9.05	
Földmogyoró	8.75	8.80	8.95	9.10	
Földmogyoró	8.80	8.85	9.00	9.15	
Földmogyoró	8.85	8.90	9.05	9.20	
Földmogyoró	8.90	8.95	9.10	9.25	
Földmogyoró	8.95	9.00	9.15	9.30	
Földmogyoró	9.00	9.05	9.20	9.35	
Földmogyoró	9.05	9.10	9.25	9.40	
Földmogyoró	9.10	9.15	9.30	9.45	
Földmogyoró	9.15	9.20	9.35	9.50	
Földmogyoró	9.20	9.25	9.40	9.55	
Földmogyoró	9.25	9.30	9.45	9.60	
Földmogyoró	9.30	9.35	9.50	9.65	
Földmogyoró	9.35	9.40	9.55	9.70	
Földmogyoró	9.40	9.45	9.60	9.75	
Földmogyoró	9.45	9.50	9.65	9.80	
Földmogyoró	9.50	9.55	9.70	9.85	
Földmogyoró	9.55	9.60	9.75	9.90	
Földmogyoró	9.60	9.65	9.80	9.95	
Földmogyoró	9.65	9.70	9.85	10.00	
Földmogyoró	9.70	9.75	9.90	10.05	
Földmogyoró	9.75	9.80	9.95	10.10	
Földmogyoró	9.80	9.85	10.00	10.15	
Földmogyoró	9.85	9.90	10.05	10.20	
Földmogyoró	9.90	9.95	10.10	10.25	
Földmogyoró	9.95	10.00	10.15	10.30	
Földmogyoró	10.00	10.05	10.20	10.35	
Földmogyoró	10.05	10.10	10.25	10.40	
Földmogyoró	10.10	10.15	10.30	10.45	
Földmogyoró	10.15	10.20	10.35	10.50	
Földmogyoró	10.20	10.25	10.40	10.55	
Földmogyoró	10.25	10.30	10.45	10.60	
Földmogyoró	10.30	10.35	10.50	10.65	
Földmogyoró	10.35	10.40	10.55	10.70	
Földmogyoró	10.40	10.45	10.60	10.75	
Földmogyoró	10.45	10.50	10.65	10.80	
Földmogyoró	10.50	10.55	10.70	10.85	
Földmogyoró	10.55	10.60	10.75	10.90	
Földmogyoró	10.60	10.65	10.80	10.95	
Földmogyoró	10.65	10.70	10.85	11.00	
Földmogyoró	10.70	10.75	10.90	11.05	
Földmogyoró	10.75	10.80	10.95	11.10	
Földmogyoró	10.80	10.85	11.00	11.15	
Földmogyoró	10.85	10.90	11.05	11.20	
Földmogyoró	10.90	10.95	11.10	11.25	
Földmogyoró	10.95	11.00	11.15	11.30	
Földmogyoró	11.00	11.05	11.20	11.35	
Földmogyoró	11.05	11.10	11.25	11.40	
Földmogyoró	11.10	11.15	11.30	11.45	
Földmogyoró	11.15	11.20	11.35	11.50	
Földmogyoró	11.20	11.25	11.40	11.55	
Földmogyoró	11.25	11.30	11.45	11.60	
Földmogyoró	11.30	11.35	11.50	11.65	
Földmogyoró	11.35	11.40	11.55	11.70	
Földmogyoró	11.40	11.45	11.60	11.75	
Földmogyoró	11.45	11.50	11.65	11.80	
Földmogyoró	11.50	11.55	11.70	11.85	
Földmogyoró	11.55	11.60	11.75	11.90	
Földmogyoró	11.60	11.65	11.80	11.95	
Földmogyoró	11.65	11.70	11.85	12.00	
Földmogyoró	11.70	11.75	11.90	12.05	
Földmogyoró	11.75	11.80	11.95	12.10	
Földmogyoró	11.80	11.85	12.00	12.15	
Földmogyoró	11.85	11.90	12.05	12.20	
Földmogyoró	11.90	11.95	12.10	12.25	
Földmogyoró	11.95	12.00	12.15	12.30	
Földmogyoró	12.00	12.05	12.20	12.35	
Földmogyoró	12.05	12.10	12.25	12.40	
Földmogyoró	12.10	12.15	12.30	12.45	
Földmogyoró	12.15	12.20	12.35	12.50	
Földmogyoró	12.20	12.25	12.40	12.55	
Földmogyoró	12.25	12.30	12.45	12.60	
Földmogyoró	12.30	12.35	12.50	12.65	
Földmogyoró	12.35	12.40	12.55	12.70	
Földmogyoró	12.40	12.45	12.60	12.75	
Földmogyoró	12.45	12.50	12.65	12.80	
Földmogyoró	12.50	12.55	12.70	12.85	
Földmogyoró	12.55	12.60	12.75	12.90	
Földmogyoró	12.60	12.65	12.80	12.95	
Földmogyoró	12.65	12.70	12.85	13.00	
Földmogyoró	12.70	12.75	12.90	13.05	
Földmogyoró	12.75	12.80	12.95	13.10	
Földmogyoró	12.80	12.85	13.00	13.15	
Földmogyoró	12.85	12.90	13.05	13.20	
Földmogyoró	12.90	12.95	13.10	13.25	
Földmogyoró	12.95	13.00	13.15	13.30	
Földmogyoró	13.00	13.05	13.20	13.35	
Földmogyoró	13.05	13.10	13.25	13.40	
Földmogyoró	13.10	13.15	13.30	13.45	
Földmogyoró	13.15	13.20	13.35	13.50	
Földmogyoró	13.20	13.25	13.40	13.55	
Földmogyoró	13.25	13.30	13.45	13.60	
Földmogyoró	13.30	13.35	13.50	13.65	
Földmogyoró	13.35	13.40	13.55	13.70	
Földmogyoró	13.40	13.45	13.60	13.75	
Földmogyoró	13.45	13.50	13.65	13.80	
Földmogyoró	13.50	13.55	13.70	13.85	
Földmogyoró	13.55	13.60	13.75	13.90	
Földmogyoró	13.60	13.65	13.80	13.95	
Földmogyoró	13.65	13.70	13.85	14.00	
Földmogyoró	13.70	13.75	13.90	14.05	
Földmogyoró	13.75	13.80	13.95	14.10	
Földmogyoró	13.80	13.85	14.00	14.15	
Földmogyoró	13.85	13.90	14.05	14.20	
Földmogyoró	13.90	13.95	14.10	14.25	
Földmogyoró	13.95	14.00	14.15	14.30	
Földmogyoró	14.00	14.05	14.20	14.35	
Földmogyoró	14.05	14.10	14.25	14.40	
Földmogyoró	14.10	14.15	14.30	14.45	
Földmogyoró	14.15	14.20	14.35	14.50	
Földmogyoró	14.20	14.25	14.40	14.55	
Földmogyoró	14.25	14.30	14.45	14.60	
Földmogyoró	14.30	14.35	14.50	14.65	
Földmogyoró	14.35	14.40	14.55	14.70	
Földmogyoró	14.40	14.45	14.60	14.75	
Földmogyoró	14.45	14.50	14.65	14.80	
Földmogyoró	14.50	14.55	14.70	14.85	
Földmogyoró	14.55	14.60	14.75	14.90	
Földmogyoró	14.60	14.65	14.80	14.95	
Földmogyoró	14.65	14.70	14.85	15.00	
Földmogyoró	14.70	14.75	14.90	15.05	
Földmogyoró	14.75	14.80	14.95	15.10	
Földmogyoró	14.80	14.85	15.00	15.15	
Földmogyoró	14.85	14.90	15.05	15.20	
Földmogyoró	14.90	14.95	15.10	15.25	
Földmogyoró	14.95	15.00	15.15	15.30	
Földmogyoró	15.00	15.05	15.20	15.35	
Földmogyoró	15.05	15.10	15.25	15.40	
Földmogyoró	15.10	15.15	15.30	15.45	
Földmogyoró	15.15	15.20	15.35	15.50	
Földmogyoró	15.20	15.25	15.40	15.55	
Földmogyoró	15.25	15.30	15.45	15.60	
Földmogyoró	15.30	15.35	15.50	15.65	
Földmogyoró	15.35	15.40	15.55	15.70	
Földmogyoró	15.40	15.45	15.60	15.75	
Földmogyoró	15.45	15.50	15.65	15.80	
Földmogyoró	15.50	15.55	15.70	15.85	
Földmogyoró	15.55	15.60	15.75	15.90	
Földmogyoró	15.60	15.65	15.80	15.95	
Földmogyoró	15.65	15.70	15.85	16.00	
Földmogyoró	15.70	15.75	15.90	16.05	
Földmogyoró	15.75	15.80	15.95	16.10	
Földmogyoró	15.80	15.85	16.00	16.15	
Földmogyoró	15.85	15.90	16.05	16.20	
Földmogyoró	15.90	15.95	16.10	16.25	
Földmogyoró	15.95	16.00	16.15	16.30	
Földmogyoró	16.00	16.05	16.20	16.35	
Földmogyoró	16.05	16.10	16.25	16.40	
Földmogyoró	16.10	16.15	16.30	16.45	
Földmogyoró	16.15	16.20	16.35	16.50	
Földmogyoró	16.20	16.25	16.40	16.55	
Földmogyoró	16.25	16.30	16.45	16.60	
Földmogyoró	16.30	16.35	16.50	16.65	
Földmogyoró	16.35	16.40	16.55	16.70	
Földmogyoró	16.40	16.45	16.60	16.75	
Földmogyoró	16.45	16.50	16.65	16.80	
Földmogyoró	16.50	16.55	16.70	16.85	
Földmogyoró	16.55	16.60	16.75	16.90	
Földmogyoró	16.60	16.65	16.8		

PROSPECTUS.

Budapest székesfőváros 1903. évi 4%-os kötvény-kölcsöne kibocsátva 46.510.400 korona névértékben

a székesfőváros közönsége által 1890-ben felvett o. é. 25 millió forint n. é. 4 1/2%-os kölcsönből még fennálló 45,254.600 korona (22,627.300 frt) kölcsönt 1903. évi április hó 1-től számított hat hónapra, vagyis 1903. évi szeptember hó 30-ára ezennel felmondja.

HIRDETMEY.

Budapest székesfőváros közönsége a m. kir. belügyminiszter által jóváhagyott 1902. évi szeptember hó 23-án 1094. szám alatt és 1903. évi március hó 9-én 306. szám alatt kelt törvényhatósági közgyűlési határozatok alapján az 1890-ben felvett o. é. 25 millió forint n. é. 4 1/2%-os kölcsönből még fennálló 45,254.600 korona (22,627.300 frt) kölcsönt 1903. évi április hó 1-től számított hat hónapra, vagyis 1903. évi szeptember hó 30-ára ezennel felmondja.

Ezen felmondás folytán Budapest székesfőváros új 46,510.400 korona n. é. 4%-os bélyeg- és adómentes kötvény-kölcsönt bocsát ki, a mely kölcsön kizárólag az idézett közgyűlési határozatokban kijelölt 45,254.600 korona (22,627.300 frt) n. é. 4 1/2%-os kölcsön-kötvény konvertálására, illetőleg beváltására fordítandó.

Budapest székesfővárosnak mint kölcsönvevő adósnak erre a kölcsönre nézve általános jogi elvek szerint fennálló kötelezettségén kívül a kamat és tőkerészletek fejében félyenkint fizetendő összeg biztosítására Budapest székesfőváros minden javadalma és jövedelme különösen is szolgál. Az ezen kölcsön után fizetendő annuitások a székesfőváros évi költségvetésébe felvételnek.

Ezen kölcsön részkötvényei, valamint az azokon lévő kamatszelvek az 1896. évi XVII. t.-c. és a m. kir. pénzügyminiszternek 1902. évi november hó 22-én 83.645. szám alatt kelt rendelete értelmében minden bélyeg, illeték és adó alól fel vannak mentve, úgy hogy a kamatszelvek és a kisorsolt kötvények minden levonás nélkül fizetnek ki.

Ezen kötvények továbbá a belügyminiszternek 1897. évi május hó 17-én 37.360/III. szám alatt kelt leirata értelmében a közigazgatás egyes ágazataiban üzleti biztosítékul és bántápnézül alkalmazásnak nyilvánítottak.

A miniszterelnök, a képviselőház 1903. évi március hó 13-án tartott ülésében törvényjavaslatot terjesztett be, mely szerint a székesfőváros törlesztési kölcsöneire az 1885. VI. t.-c. 13. §-ának 2. pontjában foglalt kedvezmény kiterjesztetik. E kedvezmény folytán ezen kötvények árva-pénzek elhelyezésére is alkalmasnak fognak nyilvánítani, illetve a pupilláris biztosíték minőségével felruháztnak.

A kölcsön 200, 1000, 5000 és 10.000 koronás, bemutatásra szóló részkötvényben bocsátatik ki.

A kötvények után évi 4% kamat fizetetik, minden év január és július 1-én lejáró félévi utólagos részletekben.

Minden egyes részkötvény negyven darab kamatszelvevényvel és új szelvénytörzsrre, valamint új szelvényutalványra szóló utalvánnyal van ellátva. Az első szelvény 1903. évi július hó 1-én lesz fizetendő.

Ezen kölcsön 1903. évi július hó 1-től számított 50 év alatt, éven-

ként január hó 1-én és július hó 1-én Budapest székesfőváros hatóságánál a kötvény hátiapján levő törlesztési terv szerint tartandó sorsolások útján törlesztetik. Az első sorsolás 1903. évi július hó 1-én tartatik és az ez alkalommal kisorsolt kötvények 1904. évi január hó 1-én kerülnek visszafizetésre. A kisorsolt kötvények számai a „Budapesti Közlöny”-ben és a „Wiener Zeitung”-ban a sorsolás után azonnal közzétételnek.

Budapest székesfőváros fenntartja magának azt a jogot, hogy a hátralévő kölcsöntöket a fent meghatározott 50 éven belül, de csak az első öt év leteltével, bármikor, akár rendkívüli sorsolás útján nagyobb részletekben, akár hírlapi uton közzéteendő 6 havi felmondás mellett, sorsolás nélkül egészben visszafizethesse.

A kölcsönnek felmondása, vagy nagyobb mérvű kisorsolása tehát 1908. évi július hó 1-ig ki van zárva.

A félévi kamatszelvek és a lejárt után azonnal, a kisorsolt kötvények pedig a sorsolás napjától számított 6 hó leteltével az eddig lejárt szelvényekkel együtt:

Budapestben: a székesfőváros központi pénztáránál, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesületnél, a Magyar Jelzálog-Hitelbanknál, a Hazai Bank-Részvénytársaságnál, a Magyar Agrár- és Járadék-Banknál, a Niederösterreichische Escompte-Gesellschaft-nál, a Bank- und Wechselgeschäft der Niederösterreichischen Escompte-Gesellschaft-nál, az Union-Banknál, a Wechselstube der Union-Banknál,

Bécsben: a Böhmisches Union-Banknál, a Böhmische Escompte-Banknál, valamint az a célra esetleg még kijelölendő helyeken 6 hónapig, azontul pedig esmpán Budapest székesfőváros központi pénztáránál Budapeston teljes névértékben minden levonás nélkül váltatnak be.

Prágában: a Böhmisches Union-Banknál, a Böhmische Escompte-Banknál, valamint az a célra esetleg még kijelölendő helyeken 6 hónapig, azontul pedig esmpán Budapest székesfőváros központi pénztáránál Budapeston teljes névértékben minden levonás nélkül váltatnak be.

A kisorsolt kötvények beváltására kitűzött határidő leteltével a kamatozás megszűnik.

Az 1890. évi 4 1/2%-os kölcsönkötvényeknek a most kibocsátandó 4%-os kölcsönkötvényekre leendő konvertálása az alábbi feltételek mellett eszközölhető.

Budapest, 1903. évi március hó 27-én.

Budapest székesfőváros tanácsa:

HALMOS JÁNOS s. k.,
polgármester.

A konvertálás feltételei:

Vonatkozásai Budapest székesfőváros tanácsának fenti hirdetményére, a Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának 1903. évi március hó 9-én 306. szám alatt kelt, a belügyminiszter által jóváhagyott határozata értelmében a felmondott 45,254.600 korona (22,627.300 frt) n. é. Budapest székesfővárosi 4 1/2%-os kölcsön-kötvények birtokosainak a kiserőlést ezennel felajánljuk.

A kölcsön-kötvények birtokosai, akik az ezennel felajánlott kiserőléssel joggal élni kívánnak, a kiserőlést kötvényeket a jelen felhívás közzétételétől 1903. évi április hó 11-éig bezárólag a következő kiserőlési helyek valamelyikénél és pedig:

Budapestben: a székesfővárosi központi pénztáránál a hivatalos órk alatt, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesületnél, a Magyar Jelzálog-Hitelbanknál, a Hazai Bank-Részvénytársaságnál, a Magyar Agrár- és Járadék-Banknál, a Niederösterreichische Escompte-Gesellschaft-nál, a Bank- und Wechselgeschäft der Niederösterreichischen Escompte-Gesellschaft-nál, az Union-Banknál, a Wechselstube der Union-Banknál,

Bécsben: a Böhmisches Union-Banknál, a Böhmische Escompte-Banknál, a Böhmisches Union-Banknál, a Böhmische Escompte-Banknál,

Prágában: a Böhmisches Union-Banknál, a Böhmische Escompte-Banknál, a Böhmisches Union-Banknál, a Böhmische Escompte-Banknál,

a szokásos üzleti órákban bejelenteni tartoznak.

A kiserőlést a következő feltételek mellett történik:
1. A konvertálandó kötvények következőképpen fogadtatnak el fizetés gyanánt:
A konvertálandó 4 1/2%-os kötvények 1000 frt tőkenévértékért . . . 200— K
ehhez hozzáadva az 1903. évi január hó 1-től 1903. évi szeptember hó 30-ig bezárólag folyó 4 1/2%-os kamat fejében 6.75 —

ezzel szemben az új 4%-os kölcsönkötvények, a melyek a fenti címletek konvertálására szolgálnak, 200 K n. é. tőkéért (A 97.50) . . . 195— K
ehhez hozzáadva az 1903. évi január 1-től 1903. évi szeptember hó 30-ig bezárólag folyó 4%-os kamatok fejében 6—

Összesen tehát 201— K-val szembeállítva 206.75 K-val

A beszoigáltatott 4 1/2%-os kölcsön-kötvények beszámitási értékének 4%-os kötvényekkel ki nem egyenlíthető részét a kiserőlési helyek közpénzben fogják megtéríteni.

2. A kiserőlést 4 1/2%-os kötvények az 1903. évi július 1-én esedékes és tovább folyó összes szelvényekkel és szelvény-utalvánnyal szállítandók be, amelyek ellenében a kiszolgáltató 4%-os kölcsön-kötvények ugyancsak 1903. évi július 1-én esedékes és tovább folyó szelvényekkel és szelvény-utalvánnyal lesznek ellátva. Amennyiben a kiserőlést 4 1/2%-os címletek benyújtásánál azokról még nem esedékes szelvények hiányoznának, úgy ezen szelvények teljes értékét a benyújtó külön megtéríteni tartozik.

3. Kisorsolt s akár már esedékesé váit, akár még nem esedékes kötvények kiserőlése el nem fogadtatnak.

4. A kiserőlést végzett bejelentett címletek beszoigáltatása, vagy az aláírásai egyidejűleg, vagy a kiserőlést bejelentésére kitűzött határidő lejártától számított négy hét alatt történik, az utóbbi esetben a kiserőlést hely részéről elegendőnek tartott biztosíték letétele mellett.

5. A kiserőlést kötvények letétele folyó szelvényekkel együtt aláírasi nyilatkozatok kíséretében történik, amelyek a kiserőlést helyeknél költségmentesen kaphatók.

6. A kiserőlést végzett benyújtott kötvényekről igazolványok állítatnak ki és a benyújtónak a benyújtásra kitűzött határidő elteltétől számított 15 nap múlva az igazolvány visszaadása ellenében a 4%-os kölcsönkötvényekről szóló ideiglenes elismervények a reájok eső névértékben az esetleg járó közpénzkiigényeléssel együtt kiadotnak.

7. Az ideiglenes elismervények kiadása, valamint az ezeknek 1903. június 16-án kezdődő, végleges címletekkel való költségmentes kiserőlése ugyanazon a helyen történik, amelynél a kiserőlést régi kötvények letétték.

8. Az 1903. évi június 30-áig át nem vett 4%-os kölcsönkötvények ezen időtől kezdve a benyújtónak számlájára és vezérlőjére az illető benyújtási helynél maradnak.

9. Bizonyos meghatározott névértékű címletekre történő bejelentések csak annyiban vehetők tekintetbe, amennyiben azok a kiserőlést hely véleménye szerint a többi benyújtó érdekeivel összeegyeztethetők.

A hirdetőnyelben felmondott 4 1/2%-os kölcsönkötvények további kamatozása 1903. évi szeptember hó 30-án megszűnik és ezen címletek beváltása 1903. szeptember 30-án 100 frt n. é. tőke fejében 200 korona — Ellérrel s ehhez hozzáadva az 1903. július 1-től szeptember 30-ig bezárólag folyó 4 1/2%-os kamat fejében 25 —

Összesen tehát: 203 korona 25 Ellérrel történik.

A közpénzben beváltandó címletek 1904. január hó 1-én esedékes és tovább folyó szelvényekkel nyújtandók be. Az esedékes hiányzó szelvények teljes értéke a kötvény tőkeösszegéből levonatik.

Budapestben, 1903. március hó 27.

Budapest székesfőváros tanácsa:

Halmos János s. k.,
polgármester.

Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület:
Kléh István s. k. **Nevesi** s. k.
Magyar Jelzálog-Hitelbank:
Dr. Beck s. k. **p. p. Szántó** s. k.

A ERIEDEMÁN HEINRICH-féle
Belvárosi Áruház
 Kossuth Lajos-utca 8. szám.
főloszlik.
 Eladásra kerülnek óriási mennyiségben:
 Háztartási cikkek,
 Üveg- és porcellánárú,
 Fűrészfémek,
 Bőr- és diszmannárú,
 Utazó-bőröndök,
 Játékárú.
 Az árusítás e hó 28-án, szombaton kezdődött.
 Az árak bámulatos olcsóságáról legjobb
 személyesen meggyőződni.

Élőkerítés
Gleditschia csemeték és magvak.
 Ezer darab két éves csemete ára 6 forint, elegendő
 kétezár méter kerítés örökítéséhez.
 A csemeték 2 éves, egy méter magas, bovatagságúak.
 Ország kívüli, igen gyorsan fejlődő sorony-növénnyé. Ez az egyedüli, melyből nap órákba a kertbe nevelhető pár órási, penésztől esetleg kiadásra, melyen nembogy ombor, de szomszédok állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Nagyobb és kisebb hirtelők, hegy-köszégek, legelők, udvarok, majmok, kiscsőrök zárhatók kerítéssel körüli. Felépítve még az is, hogy egész majus közepéig a legjobb eredményre érhető. Minden rendelkezés rajzokkal ellátott útleveltel és kezelési utasítás mellékelve.
 Bővebb tájékoztatás végett szíves fényképet díjazás árjegy-zékek ingyen és bérmentve küldünk, rendelési költészet nélkül. Az árjegyzékben kívül egy óly könyvet kap szoci, ki címét egy levelezőlapon tudatja, hogy minosen az a ház vagy család, ahol annak tartalmát hasznára ne fordíthatnak, városban, falun, postán, gazdag vagy szegény családoknál egyaránt, így még azoknak is érdeklődés áll, kik rendelni semmi sem akarnak, mert benne számos óly közművelő foglaltatik, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.
 Cím: „Érmeleki Elő Szélesítvány-Telep” Nagy-Károly, u. p. Székelyhid.

Itt a tavasz.
 Tavasz divatos és izléses ruhákat
mesés olcsó áron
 csakis az
Angol Királynál
 Budapest, IV., Károly-körút 16.
 Klein és Schwarzcz férfiszabóknál
vásároljunk
 Tavasz felöltő . . . 9 frttól feljebb
 Tavasz csikos öltöny 10 " "
 Gyermekruhák . . . 4 " "
 Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Külön mértékosztály.
 Telefon 42.

Magyar Könyvtár Szerkeszti: **RADÓ ANTAI**

A márcziusi számok a következők:

Ambrus Zoltán. Kevélyek és leal-zottak. 328.
 Elbeszélések. A mély életbölcséletű írónak néhány legsikerültebb alkotása, köztük: „Bob, az oroszlan”.

Molière. Kénytelen házasság. 329.
 Vigjáték egy felvonásban. Fordította Hevesi Sándor. A francia vigjáték mesterének egyik legmulatságosabb darabja.

Anatole France. A kyméi énekes és egyéb elbeszélések. 330.
 Ford. Nyitrai József. A kyméi énekes Anatole France-nak legszebb történeti rajza.

Csánki Dezső. Rajzok Mátyás király korából. 331.
 A nagyközönség és a serdülemben ifjuság számára írott hű képe történelmünk legragyogóbb korának.

Megrendelhetők **LAMPEL RÓBERT (WODIANER F. ÉS FIAI)** CS. ÉS KIR. UDV. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN, BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 21. SZÁM. és minden könyvkereskedésben.

Egyedül valódi angol Balsam Thierry A. gyógyszerésztől

Közegésségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.
 Az ivergek felszerelése a keresztelmezi törvények védjegyoltalma alatt áll.
 Ezen balsam belsőleg és külsőleg használható. — 1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elterhetik a gyűgysernek bizonyít, megszűnteti a katarhust és köpetkivárat, a fájdalmas köbögések cseleit veszi, sőt még reggeli betegségeket is nyugtat. 2. Kitűnő hatásos van torokgyulladásnál, rekedtségűnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. 4. Megelőző gyorsan gyűgyvit gyomorgörököt, kölkökt és szagkosztásokat. 5. Jótékony hatású és vérisztító az éti-vágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénészt, továbbá minden fog-és szájbetegségeinél és meggyűzinteli a felbőgést, valamint a száji-és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyűgyserer minden sobre, ugymint hóporsóntés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészt, rüh, kőcs és kiütések, megszünteti továbbá a fűfájást, zúgást, szakpatást, köbözvényt, fűfájást stb. Összes mindig vizsgálni a zöld apánca-vegyjegy, mint lent látható! Hamisításoktól legjobb óvással egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postaközlőmára 12 kic. vagy 6 dupla iverget 4 koronért hoztatni. Bosznia és Hercegovinára 4 kic. 60 fillér. Keresebb nem kélhetik. Széküldés csak az összes létezes utalványozása vagy lefzetése mellett.

Miért szenved?
 Mivel önnek a biztos gyűgyserer a legreggibb nevelésű a kúttás van és majdnem mindig elkerülheti a fájdalmas operációt vagy amputációt, ha
Thierry A. gyűgyser. egyedül valódi centifolia-kenőcsét
 használja, mely a sebek gyűgyításában rendkívül jó hatású van, a fájdalmas enyítésében pedig elterhetik Valódi centifolia-kenőcs használata: a gyermekágyasok mellbimájánál, a torpa-ész akadályainál, mellkeményedéseknél, vérdagányzónál, mindenféle régi hajánál, nyit sebeknél látkon és csomókban, szeméknél, égésznél, dagadt látkonál, sőt csontszé- nál is; úrtól, szurt, lőtt, vágott és romosított sebeknél; az idegterestek kiárástánál, mind iverg. és fáradtak, homok, daravitis stb.; mindenféle dagant, kőnvész, karbankúts, új képpésmények, valamint rétknél, bőrműmörözésnél, körümdaga- naknál, nádnyáknál, meneszi kőbesebedt látkonál. Ezet sebek minden nemet, fagyott testrészek, a betegek fekvőtől eredt sebei, a nyakon tántak dagantak, vérdagantak, fűfájást és a gyermekok sebesedést stb. Széküldés csak az osztrák emésztő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkül ovok hamisítványok: „Vélelél” és kérem vizsgálni, hogy minden foglaltat a cég: „Orangyal-gyűgyserter Thierry (Adolf) Limited Progradar” borsolva legyen.
 E két gyűgysererben feltűnőhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben mindig reggib lesz, annál érté- kesebb és hatásosabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így lehet az orv bármely szakszabó kúttól. Majdnem mindig van hatásuk és segítnek, legalább az orvos megkérdéséig, teret- késszel használni, melyekről csak legfeljebb a pánter dobjuk ki, hasznat maradjunk csak a mellőlt a két régi elment, jó, olcsó, megbízható, amelllet teljesen ártatlan, világhírű szernek, melyeknek minden családnál találtkónak kellene lenni. A hó a fent ismertetett végyjegyekkel valódián kapni nem lehet, kessék egyenösen rendelni és cimezni:
 Thierry (Adolf) Limited Orangyal-gyűgyserter, Progradar, Rohitsch-Sanerbrunn mellett.

Közp. rakár Budapestben: Török J. gyűgyserer és dr. Egger Leo és János, Váci-körút 17. Zárkó- ban: Mitobach J. gyűgyserer és Böösben: Brady G. gyűgyserer.

FERNOLENDT
 cípőfőnyász, a világ legjobb fénymása, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bőr tartósságát fenntartja. Állapítatlott 1892-ben. Gyári rakár: Bécs, Schulerstrasse 21, Kapható mindenütt.

PAPIER WLINSI
 Több mint 30 évtizede csakisztan szer, hogy a mell bősztalmait, mástb., nyakfájást, rheumatiz- must, tagzsárgatást a leggyorsabb módon gyűgyítsuk. Tessék a Wlinsi nevet kórnál.
Paris, 31 Rue de Seine, Paris.
 Kapható Budapestben Török Józsefnél.

MEGJELENTI • MEGJELENTI
 Az Athenaeum irod. és nyomdai r-társ. kiadásában Budapestben, VII., Kerepesi-út 54, megjelent:
Mátyás Király Emlékkönyv.
 A nagy király kolozsvári emléksobranak leleplezése alkalmára szülővárosa, Kolozsvár sz. kir. város megbízásából szerkesztette
Dr. MARKI SÁNDOR.
 Tizenkét öndöll képmellékellet, 2 térkép- pel és 135 művészi kivitelű szővegrajzzal.
 Ára pompás díszkötésben 24 korona.
 A tanári könyvtárak részére való beszerzésre a vallás-és közoktatásügyi magyar kir. miniszter úr 412/1901. számú rendeletével melegen ajánlotta.
 Kapható a kiadóhársulatnál, vala- mint minden könyvkereskedésben.

Saját készítményű férfiruha-áruház

Sacco-öltöny 12 frt	Ferenc József-öltöny 25 frt
Felöltő 10 " "	Salon-öltöny 25 " "
Double Raglan 12 " "	Smoking-öltöny 20 " "
Ulster és Derby 12 " "	Frakk-öltöny 30 " "
Vizhatlan (gummi) felöltő 12 " "	Pique mellény 3 " "
Nadrág 4 " "	Fűöltöny 6 " "
Jaquet-öltöny 20 " "	Gyermekruha 4 " "

Dus választék piqet-és szövötmellényekben.
 Mértékesszinti megrendelésre csakis kiváló minőségű honi és angol szöveteket tartok rakárton.

A szigorúan szabott ár minden darabon látható.

Lukács Gyula
 férfiszabó
 azelőtt KRAUSZ LIPÓT FIA
 Budapest, Kossuth Lajos-u. 18. (Údvari-kávéház mellett)
Dus választék fiu- és gyermekruhákban!
 Mintákat kívánatra bérmentve küldök.
 Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Magy. kir. Államvasutak Üzletv. Aradon. 6385/903. sz. I.
Pályázati hirdetmény.
 A magy. kir. Államvasutak Szolnok Állomásán levő pályavendégül bérletére ezenmál zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.
 A bérlet 1903. szeptem- ber hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított 3 éven át, vagyis 1903. évi augusztus 31-ig.
 A bérleti feltételek a m. kir. Államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők vagy kívánatra postán megküldönek, miert is ajánlatvevőköl feltételez- tetik, hogy azokat ismer- nis és egész terjedelmükben kötelezőség elfogadják. Az I. koronás bélyeg- gel ellátott és „Ajánlat a szolnoki pályavendégül bérletére” feliratu borítékba zárt ajánlatok lepe- csetelve, f. 6. Április hó 15-én déli 22 óráig alul- írt üzletvezetőség áltá- lans (l) osztályánál nyuj- tandók be.
 Bánatpénz fejében 40, azaz négy száz korona középpénzben vagy állami lotóétre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi Április hó 14-én déli 12 óráig a m. kir. Állam- vasutak aradi üzletveze- tőségé gyűjtőpénztáránál Aradon letendő.
 Az ajánlatok feletti döntés a pályázati határidőn utáni 4 hét aiat várható, míg a bánatpénzek a döntés utáni 8 napon belül fognak a letétjegy beszo- gáltatása ellenében kif- zőtetni.
 Takarékpénztári betét- könyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.
 Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitzított határidőre beérkezett aján- latok nem vétetnek figye- lombé.
 Az ajánlatok közt a vá- laztás szabadon, a bér- tészszege való tekintet nél- küli történik.
 Aradon, 1903. júrcius hó 10-én.
 (Ünnyomás nem díjazt)

Triesti általános biztosító-társulat

(ASSICURAZIONI GENERALI.)

Kiadás

Nyeresség- és veszteség-száma az A. mérleghez. Elemi biztosítási ág (1902.)

Bevétel

	korona		Emlék			korona		Emlék	
	korona	fl.	korona	fl.		korona	fl.	korona	fl.
I. Kárkifizetések: (beleértve a kárfelelősi költségeket):					I. A biztosítási alapok átkészítése a múlt évről:				
1. Tűzbiztosítás, *) levonva a viszontbiztosítottok részét	6.641,132	83	7.099,306	83	1. Díjtartások (levonva a viszontbiztosítottok részét)	7.624,065	90		
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítottok részét	1.358,080	48			2. Tőkésítési nyereségtartalék	2.825,000			
					3. Értékpapírok arólyam-ingadozásának tartaléka	3.122,976	38		
					4. Kétes követelések tartaléka	59 000			18.451,091
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztos. térítményeit):					II. Független károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítottok részét):				
1. Szervezési költs. (folyó számmal teljesen fedezett)	—				1. Tűzbiztosítás	945,118			2.113,118
2. Jutalékok	1.847,235	13			2. Szállítványbiztosítás	1.168,000			
3. Folyó igazgatási költségek	1.510,575	01							
4. Adók és illetékek	1.573,943	84	4.781,753	44	III. Díjbevételek (levonva a törlesztőket):				
III. Leírások és egyéb kiadások:					1. Tűzbiztosítás *)	Kor. 20.219,214-97			
1. Leírások kétes követelésekre	17,396	33			2. Szállítványbiztosítás	9.132,779-87			
2. Arólyamvesztés pénzesemlékben és kifiz. váltókban	25,798	24							
3. Jutalékok, átutalások és kamai a hivatalnokok ellátási pórtékára	349,558	37	891,955	81	IV. A tőkésítések hozadékai:				
IV. Tartalék függő károkra:					1. Kétes- és leseméltokai kamatok, valamint hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai	292,794	63		
1. Tűzbiztosítás, *) levonva a viszontbiztosítottok részét	904,402	05			2. Értékpapírok kamatai	74,657	59		
2. Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítottok részét	954,726	—	1.919,128	06	3. Értékpapírok kamatai	310,327	24		
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					4. Ingatlanok tiszta hozadéka	70,545	81		718,856
1. Díjtartások:					V. Egyéb bevételek:				
a) Tűzbiztosítás, *) levonva a viszontbiztosítottok részét	7.981,616	61			1. Kétyény-illetékek	1.337,383	52		
b) Szállítványbiztosítás, lev. a viszontbiztosítottok részét	236,542	02			2. Tűzbiztosítás *)	85,958	35		
2. Tőkésítési nyereségtartalék	8.116,552	88			3. Szállítványbiztosítás	1.422,788	51		
3. Az értékpapírok arólyam-ingadozásának tartaléka	2.625,000								
4. Kétes követelések tartaléka	3.681,956	80	14.508,509	40	2. Más kezelési bevételek	39,430	30		
VI. Évi üzleti nyereség	80,000		1.801,800	40	3. Értékpapírok után folyósított arólyamnyereség	359,369	40		2.919,972
*) Belevonva a betérési lopás elleni és tűkárbiztosítást									
Összesen			30.847,962	92	*) Belevonva a betér. lopás elleni és a tűkárbiztosítást.				30.847,962

Nyeresség- és veszteség-száma a B. mérleghez. Életbiztosítási ág (1902.)

	korona		Emlék			korona		Emlék	
	korona	fl.	korona	fl.		korona	fl.	korona	fl.
I. Esedékes biztosítások és járadékok fizetése:					I. A biztosítási alapok átkészítése a múlt évről:				
1. Halálrepre adó és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítottok részét	8.320,429	30			1. Díjtartások (levonva a viszontbiztosítottok részét)	140.696,070	11		
2. Előző esetre szóló biztosítások, lev. a viszontbizt. részét	1.072,130	04			2. Tőkésítési nyereségtartalék	6.597,076	75		
3. Járadékfizetések, levonva a viszontbiztosítottok részét	684,776	34	10.627,324	08	3. Értékpapírok arólyam-ingadozásának tartaléka és kiegyenlítő tartalék	7.280,461	64		
II. Fizetések visszavásárlási kétyényekért, levonva a viszontbiztosítottok részét			2.618,848	13	4. Kétes követelések tartaléka	500,000			
III. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítményeit):					5. Kétes követelések tartaléka	89,000			
1. Szervezési költs. (a folyó számmal teljesen törlesztve)	1.904,825	34			6. A biztosítottak osztályaikajpa	2.615,741	26		190.929,840
2. Szervezési költségek	1.701,976	81			II. Független károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítottok részét)				
3. Folyó kezelési költségek	354,944	74							
4. Belsőjuttatások	217,278	30			III. Díjbevételek:				
5. Orvosi költségek	647,055	64	5.003,604	38	1. Halál esetére adó és vegyes biztosít. K. 24.228,625-—				
V. Leírások és egyéb kiadások:					levonva a viszontbiztosítási díjat	1.522,205-11			
1. Leírások kétes követelésekre	4,521	61			2. Előre fizetett díjak	K. 1.293,551-90			
2. Arólyamvesztés pénzesemlékben és kifiz. váltókban	38,467	94	57,900	30	3. Előre fizetett díjak	14,988-79			
VI. Független károk tartaléka:					4. Járadékfizetések	K. 1.508,703-99			
1. Halálrepre adó és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítottok részét	1.052,947	08			levonva a viszontbiztosítási díjat	819-15			
2. Életpénz biztosítások, levonva a viszontbiztosítottok részét	228,736	32	1.286,768	40	IV. A tőkésítések hozadékai:				
3. Járadékfizetések	8,086	02			1. Kétes- és leseméltokai kamatok, valamint a hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai	39,329	47		
VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					2. Kétyényekre adott kölcsönök kamatai	626,185	42		
1. Díjtartások:					3. Jelzálogkösszönök kamatai	569,529	29		
a) Halálrepre adó és vegy. bizt., levonva a viszontbizt. részét Kor. 184.996,888-78					4. Értékpapírok kamatai	5.014,158	73		7.189,816
b) Előre fizet. bizt., lev. a viszont. részét „ 308.377-68					5. Ingatlanok tiszta hozadéka	745,348	14		
c) Járadékfizetések „ 7.368.995-35	182.954,613	42			V. Egyéb bevételek:				
2. Díj-illetékek:					1. Kétyény-illetékek	594,287	14		
a) Halálrepre adó és vegy. bizt., levonva a viszontbiztosítottok részét Kor. 8.811,270-05					2. Egyéb kezelési bevételek	22,523	76		
b) Előre fizet. bizt., lev. a viszont. részét „ 308.377-68					3. Értékpapírok után folyósított arólyamnyereség	61,604	48		
c) Járadékfizet. „ „ 25.897-98	7.308,285	71			4. Értékpapírok után köznyerés arólyamnyereség	3.948,411	72		8.837-827
3. Tőkésítési nyereségtartalék	2.625,000				Összesen				190.929,840
4. Értékpapírok arólyam-ingadozásának tartaléka és kiegyenlítő tartalék	10.828,873	36							
5. Kétes tart. a kamatbevételek esed. hanyatl. kiegyenlítésére	560,000								
6. Kétes követelések tartaléka	80,000		175.920,598	77					
7. A biztosítottak osztályaikajpa a kamatokkal együtt	2.126,674	28	1.928,263	30					
VIII. Évi üzleti nyereség			1.928,263	30					
Összesen			190.918,613	08					

A Triesti általános biztosító-társulat (Assicurazioni Generali) vagyonállása 1902. december 31-én. Teher

Pórté száma	A tétele neve	A			B			Összesen		
		korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.	
1	A részvényesek adólevélről a tőke be nem fizetési részéről	3.675,000		3.675,000		7.350,000				
2	Kétyényekhez az intézet igazgatóságai	671,323	83	66,029	16	737,352	99			
3	Kendőkészítésre álló pénzek hitelintézeteknél s takarékpénztáraknál	8.790,725	71	211,072	69	9.001,797	40			
4	Ingatlan birtok	—		16.712,000		16.712,000				
5	Mezőgazdasági birtokok	1.708,000		—		1.708,000				
6	Építészben levő épület Rómában (Piazza Venezia)	—		1.333,388	33	1.333,388	33			
7	d) Általában levő épület Budapesten	900,000		900,000		1.833,388				
8	a) Állami és más értékpapírok	8.618,081	08	131,318,482	27	139,936,563	35			
9	b) Folyó kamatok	278,877	01	1.359,560	74	1.638,437	74			
10	c) Váltak a társaságban	1.035,953	91	—		1.035,953	91			
11	Jelzálogkösszönök	1.669,734	93	10,927,406	39	12,597,140	32			
12	Kösszönök értékpapírokra	682,782	18	18,000,000	19	18,682,782	18			
13	Kösszönök saját életbiztosítások számlájánál	—		59,251	43	59,251	43			
14	Maradvány az intézet főkönyveinek számlájából	910,562	91	780,245	85	1,690,807	76			
15	Maradvány a B mérleg folyó számlájából	1,021,770,00		—		1,021,770,00				
16	Adósság kölcsönözés címek alól	82,088	07	16,804	58	98,892	65			
17	Levéltek kezesség és biztosítók számláján	6,775,095	93	9,308,208	76	15,983,304	69			
18	Intézet az éveskönyvek a társaság összes hivatalában, cégárnyék, papír- és nyomtatvány az összes iktatásban	—		—		—				
19	Életpénz juttatások és szervezési költségek	—		—		—				
20	Életpénz juttatások és szervezési költségek	—		—		—				
	1902. decz. 31-én a fűvő évekbe érvényben maradó díjtörlesztvények értéke	88.105.179	27	19.981.424	44	108.086.603	71			

A ce. ktr. szab. Assicurazioni Generali központ igazgatósága Triestben.

Besso M., dr. Bozza Camillo, Costi János J. H., Da Zara József, Fane Jakab, dr. Levi J., gróf Papadopol Miklós, Romagn-Jacar Nané, Vivante Fortunat

A vezérigazgató: Roberto Odón.

Teljes mérleggel a társulat mindenkihez, a B és C részlet hozzájárulással, a legnagyobb mértékű szolgálat. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, évek-, betérési lopás- és barmegvédezés és nyugdíj elleni biztosításokat az Életpénz és Általános baleset elleni biztosító társaság számára. Magyarországi vezérigazgató: Steinhardt Főző. Az intézet hivatalos helyisége Budapesten, Dorottya-utca 10. sz. a az intézet saját házában

